

Gorenjski Glas

PETEK, 7. MAJA 2010

Leto LXIII, št. 36, cena 1,50 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Konec sanj o menedžerskem prevzemu

S podpisanim pismom o nameri so se začeli postopki za Mercatorjev odkup Merkurja. S tem se je zaključil še en megalomanski menedžerski odkup v Sloveniji.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Potem ko sta pred letom padla Boško Šrot in Igor Bavčar oziroma njuni naložbi v Pivovarni Laško in Istrabenzu, so v sredo menedžerji Merkurja odprli lastniška vrata Mercatorju. Na ta način se izpolnjuje 'obljuba' gospodarskega ministra Mateja Lahovnika, da bo v njegovem mandatu padlo vsaj pet tajkunov.

Že od delitve skupine Merkur na divizije (Merkur, Big Bang in Mersteel) so menedžerji dopuščali možnost vstopa strateškega

partnerja, zanimanje domačih in tujih družb za sodelovanje pa je, tako v Merkurju, vseskozi obstajalo. Mercator se je leta 2006 na KAD-ovi dražbi potegoval za nakup pomembnega deleža paketa delnic Merkurja. "Tehnika je drugi najmočnejši Mercatorjev trgovski program, ki je lani predstavljal približno desetino prihodkov trgovske dejavnosti," pojasnjujejo v Mercatorjevi službi za odnose z javnostjo in dodajajo, da so se v vseh teh letih želeli vključiti v lastniško strukturo Merkurja.

"Povezovanje z Mercatorjem ponuja več sinergij, saj delujemo na istih trgih, podobni so cilji razvoja, hkrati pa Mercator že danes v manjšem delu pokriva tudi tehnično trgovino. Tako bi Merkur lahko postal najmočnejši trgovec na tehničnem področju na trgih jugovzhodne Evrope," o povezavi dveh velikih trgovcev pravi Bine Kordež. Na morebitno prodajo divizije Merkur so se odzvali tudi v Poslovni skupini Sava, ki jo vodi Janez Bohorič.

► 17. stran

Tudi zeleno-rumeni Merkur bo odslej plapolal pod rdečimi zastavami Mercatorja. Ta bo ob uspešno speljanem poslu obdržal znamko Merkur. / Foto: Gorazd Kavčič

Nasprotujejo dvigu meje za upokojitev

Po novem predlogu vlade bi se lahko moški upokojili s 43, ženske pa z 41 leti delovne dobe, četudi še ne bi dosegli starostne meje za polno upokojitev.

MATEJA RANT

Kranj - Po predlogu vlade, ki so ga predstavili v ponedeljek po sestanku s predstavniki sindikatov in delodajalcev, bi lahko polno pokojnino brez odbitkov dobili moški s 43 leti delovne dobe in ženske z 41 leti delovne dobe, četudi še ne bi dosegli starostne meje za polno upokojitev, to je 65 let za moške oziroma 63 let za ženske. Tudi takšen predlog pa še vedno ni sprejemljiv za sindikate, ki vztrajajo, da bi bilo edino merilo za polno upokojitev štirideset let delovne dobe. Po besedah predsednika vlade Boruta Pahorja si bodo do pone-

deljka vzeli čas za razmislek in medtem znova naredili nekatere izračune.

Številni delavci si ne predstavljajo, da bodo morali po novem še dlje čakati na upokojitev. / Foto: Tina Dokl

"Ne predstavljam si, da bi morala delati še pet let, saj me že zdaj noge 'ne uboga-

jo' več. Iskreno povedano, sem se zato ob napovedanem dvigu meje za upokojitev kar ustrašila," po 36 letih dela v proizvodnji, kjer ves čas dela na normo, priznava 52-letna Rada Dragojevič. Ne predstavlja si niti, da bi jo lahko premestili na katero od fizično manj zahtevnih delovnih mest, saj takih v proizvodnji ni, pravi Rada Dragojevič. Ob tem pa ne samo, da ji z leti peša zdravje, pravi, ampak se tudi pritiski za vse večjo delovno učinkovitost stopnjujejo. "Nikoli se nisem pritoževala nad delom ali se ga bala, a danes garamo vedno bolj in bolj za vse manjše plače."

► 3. stran

102.
GLASOVA PREJA

Prvi urednik Gorenjskega glasa

Prve tri številke časopisa z imenom Gorenjski glas so izšle že med vojno: avgusta in septembra 1944. Uredil jih je 24-letni partizan **Bogdan Osolnik**. Po vojni je nadaljeval svojo novinarsko in uredniško pot in jo dopolnil kot ugleden diplomat, pravnik, politik in publicist. Njegov devetdeseti rojstni dan bomo počastili na Glasovi preji, z njim se bo pogovarjal **Miha Naglič**.

Preja bo v Galeriji Krvina v Gorenji vasi v četrtek, 13. maja, ob 19. uri.

Prosimo vas, da udeležbo na Glasovi preji sporočite po tel.: 04/201 42 00 ali na: dina.kavcic@g-glas.si.

Vljudno vabljeni!

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

36 AKTUALNO

Spet po nakupih v središče mesta

Mestna občina Kranj in Zavod za turizem Kranj sta pripravila nov projekt z naslovom nakupujmo v mestu. Z daljšim obratovanjem trgovin in gostiln želijo v središče mesta privabiti več obiskovalcev.

3

GORENJSKA

Zmanjšati količino odpadkov

Sedanji odlok o ravnanju z odpadki v občini Trzič iz leta 2000 je zastarel, občinski svet je sprejel osnutek novega; njegov cilj je, da bi odlagali manj odpadkov.

4

KRONIKA

Hudournik od sveta odrezal pet hiš

V noči s srede na četrtek je spet divjalo hudo neurje s točo nad Javorniškim Rovtom nad Jesenicami. Močno narasel hudournik je okoli druge ure ponoči od sveta odrezal pet hiš v spodnjem delu vasi.

8

GG+

Sirc je preživel, komunizem pa ni

Ljubo Sirc, rojen leta 1920 v znani kranjski podjetniški družini, doktor ekonomskih znanosti, partizan, oporečnik komunističnemu načinu vladanja in gospodarjenja, obsojenec na smrt, je svoje življenje opisal v knjigi.

12

VREME

Danes bo deloma jasno. Jutri bo oblačno, čez dan bo občasno rahlo deževalo. V nedeljo bo zjutraj delno jasno, čez dan spremenljivo oblačno.

7/18°C

jutri: pretežno oblačno

vsebinska

LJUBLJANA

Narod si bo izbral svobodo sam

Jutri, 8. maja, bo ob 13. uri na Prešernovem trgu v Ljubljani slovesnost ob 65. obletnici konca druge svetovne vojne in osvoboditve Ljubljane pod geslom Narod si bo izbral svobodo sam! Slavnostni govornik bo predsednik države **Daniilo Türk**, udeležence bo pozdravil tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič, partizanski govor bo prispeval Janez Stanovnik, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Nastopili bodo Partizanski pevski zbor in Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič ob spremljavi Orkestra Slovenske vojske, tenorist Anže Petrač in dramska igralka Iva Zupančič ter Aleksander Valič. Pred proslavo bodo predstavniki veteranskih organizacij položili venec pred spomenikom padlih borcev NOB 1941-1945 na Žalah. Socialni demokrati iz Kranja pa vabijo na praznovanje 65-letnice dneva zmage in dneva Evrope. Jutri, 8. maja, bodo od 10. in 13. ure praznovali na Maistrovem trgu, slavnostni govornik bo **Jure Meglič**. Kuhali bodo partizansko mineštro. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Prisegel novi kmetijski minister

Novi kmetijski minister je **Dejan Židan**, dosedanji predsednik uprave skupine Panvita. Na položaj, s katerega je marca odstopil prejšnji minister Milan Pogačnik, ga je v sredo imenoval državni zbor, novi minister je pred poslanci že prisegel. Premier Borut Pahor, ki ga je predlagal v svojo ministrsko ekipo, je dejal, da tako zahtevno področje, kot je kmetijstvo, potrebuje človeka, ki je hkrati ugleden strokovnjak in izkušen poslovnež in Dejan Židan je oboje. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **JANEZ JURGELE** iz Brezj.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Zelo veliko vstopnic za vas!**

Na Bledu v Športni dvorani bo v soboto, 15. maja, ob 20. uri že 24. Alpski večer. Če se želite potegovati za par vstopnic (podelili jih bomo po mizah), odgovorite na naslednja vprašanja:

Koliko let je Alpski kvintet že na glasbeni sceni?
Zakaj se imenuje Alpski kvintet, če jih je v zasedbi sedem?
Po katerem članu je Alpski kvintet najbolj prepoznaven?
Tokrat bomo žrebali štiri pare, v prihodnji številki Gorenjskega glasa pa bodo objavljena vprašanja še za štiri pare vstopnic. Današnje odgovore nam na: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si pošljite najkasneje do torka, 11. maja. Ker vstopnice podarjamo paru, napišite kar dve imeni z naslovom!

Lord of the dance

Našim naročnikom podarjamo tudi dva para vstopnic za omenjeni plesni spektakel, ki bo v četrtek, 13. maja, ob 20. uri v Hali Tivoli. Odgovorite na vprašanje: Od kod izvira vrsta plesa, ki jo izvajajo v tej predstavi? Odgovore s svojimi podatki nam na zgornja dva naslova pošljite najkasneje do ponedeljka, 10. maja.

Robin Hood

Za vas imamo še deset parov vstopnic za Belvijevo premiero Robin Hood, ki bo v sredo, 12. maja. Če veste, kdo bo v novem filmu igral glavno vlogo, nam to čim prej sporočite na: koticek@g-glas.si. Morda si boste prav vi lahko premiero ogledali brezplačno ...

Poletni delovni čas Gorenjskega glasa

Obveščamo vas, da imamo od ponedeljka, 10. maja, poletni delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure.

Male oglase in zahvale sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure. **D. K.**

Želijo Slovenijo z vrednotami

Že šestega srečanja Zbora za vrednote, ki jih stranka NSi prireja po Sloveniji, se je v Kranju udeležilo veliko število ljudi.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Poštenje, delavnost, domoljubje, spoštovanje, vera naših prednikov ... so tradicionalne vrednote, ki si jih organizatorji želijo znova obuditi, srečanja po Sloveniji pa kažejo, da si jih želijo tudi ljudje, je v Kranju dejala predsednica NSi **Ljudmila Novak**. V Sloveniji vlada namreč gospodarska, finančna, socialna, politična in moralna kriza ter kriza vrednot, slednja pa je vzrok za vse prejšnje. Ne Evropa ne Slovenija ne moreta preživeti brez etičnih vrednot, je menila Novakova, ki se je v svojem nagovoru spomnila obletnice Schumannove deklaracije, na kateri sloni Evropska unija, dvajsetletnice prvih demokratičnih volitev v Sloveniji, odnosa naše oblasti do sprave in povojnih pobojev ter dejstva, da lani nismo sprejeli evropske resolucije o obsodbi totalitarnih režimov. Omenila je predlog družinskega zakonika, ki mu zbor za vrednote nasprotuje in podpira tradicionalno družino z očetom, materjo in otroki. Če bo zakonik sprejet, kakršen je predlagan, bodo šli v zbiranje podpisov, napo-

Od leve: Stane Granda, Berta Golob, Ljudmila Novak, Marija Štremfelj, Avgust Mencinger in Borut Gartner / Foto: Gorazd Kavčič

veduje Novakova. Na zboru za vrednote v Kranju pa so udeleženci podpisovali izjavo, ki jo bodo ob koncu maja po zadnjem srečanju posredovali političnim in drugim ustanovam.

Poleg Ljudmile Novak se je na kranjskem zboru zvrstilo še pet uglednih govornikov. Zdravnik **Avgust Mencinger** je razmišljal o vrednotah, povezanih z odnosom do umrlih, o spravi, o slovenskem "holokavstu" in o tem, da slovenska oblast še vedno ni postavila skupnega spomenika vsem žrt-

vam vojne. **Marija Štremfelj**, prva Slovenka na Everestu, je govorila o pomenu okolja, kjer si človek razvije vrednote, o iskrenosti, ki je skozi različna obdobja življenja večkrat na preizkušnji, o glasu vesti, o veri. Režiser ljudskega ljubiteljskega gledališča **Borut Gartner** je o vrednotah razmišljal skozi izkušnjo, ki jo je skupaj z drugimi prostovoljci pridobil ob lanski uprizoritvi Škofjeloškega pasijona. Pisateljica **Berta Golob** je menila, da je že v družini in na šolskem področju primanjkljaj splošnih

vrednot, kot so tudi spoštovanje, red, delavnost, doslednost in avtoriteta, vrednostno področje pa zanemarja ves družbeni sistem. Za obstoj zdrave družbe je potreben temeljit zasuk pri vrednotah. O tem je prepričan tudi zgodovinar **Stane Granda**, ki je govoril o zlorabi kapitalizma in kultu potrošništva, značilnem zlasti za postkomunistične dežele. Gojiti bi morali vrednote poštenja, iz česar izvira vse, tudi pravna država, kot predgovorniki pa spodbujajo k ohranjanju krščanskih vrednot.

Za mejo na referendum

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Po ponedeljkovi izredni seji državnega zbora o arbitražnem sporazumu Slovenije in Hrvaške glede mejnega vprašanja so se že začela referendumska opravila, danes pa se začnja tudi referendumska kampanja. Na referendum gremo 6. junija, zanj so se na izredni seji v ponedeljek izrekli vsi poslanci državnega zbora. Odgovori na referendumsko vprašanje: "Ali ste za to, da se uveljavi zakon o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med vlado Slovenije in vlado Hrvaške, ki ga je sprejel dr-

žavni zbor na seji 19. aprila 2010?" pa ne bi bili tako soglasni. Koalicijske stranke (SD, LDS, Zares in DeSUS) arbitražni sporazum podpirajo, opozicijske (SDS, SLS in SNS) mu nasprotujejo. Koalicija zatrjuje, da boljše priložnosti za rešitev mejnega vprašanja ne bomo imeli, opozicija pa, da je takšen sporazum slab, češ da ogroža pomorski status naše države.

S kakšnimi argumenti so nastopili poslanci prve in druge strani. V Kranju izvoljena poslanka SD **Darja Lavtižar Bebler** pravi: "V ničemer se ne odrekamo ne lastni suverenosti ne lastni

avtonomiji. Arbitražni sporazum določa, da mora arbitražno sodišče določiti stik z odprtim morjem. Stik dejansko že obstaja, določiti je treba zgolj, kje natančno poteka. Razsodba arbitražnega sporazuma bo pomenila dokončno rešitev spora, ta sporazum je kompromis, rešitev pa mora biti pravična za obe državi. Arbitražni sporazum zagotavlja uresničitev strateških interesov Slovenije, ščiti vitalne interese slovenske države, zagotavlja stik z odprtim morjem, omogoča rešitev vprašanja meje, omogočil pa bo tudi vstop Slovenije v EU." "Tak sporazum ni samo v

škodo Sloveniji, je tudi v škodo Evropski uniji," pa je prepričan gorenjski poslanec SDS **Branko Grims**. "Sloveniji grozi možnost, da se znajde kot zaprt država, da se ji odvzame neposreden teritorialni stik z odprtim morjem, neoviran dostop do odprtega morja in na tem utemeljen hitrejši razvoj in s tem večja kvaliteta življenja. V tem sporazumu pogrešamo načelo zunanje pravičnosti, po katerem se da prednost zgodovinskimi okoliščinam, kjer ima Slovenija vse argumente in vso pravico. Če pa bo upoštevano le pravno načelo, kar je postavljeno v ospredje tega sporazuma, bo na prvem mestu geometrija, to pa pomeni sredinsko črto po zalivu, ki bo dokončna in nepopravljiva ter pomeni zaprtost Slovenije."

Pred referendumom

V Gorenjskem glasu bomo v skladu z zakonom o volilni in referendumski kampanji spremljali priprave na referendum o arbitražnem sporazumu, ki bo v nedeljo, 6. junija 2010, ter o tem poročali in dogajanja komentirali po

svoji presoji v skladu z uredniško politiko, ki Gorenjski glas opredeljuje kot neodvisen časopis. V presoji uredništva oziroma odgovornega urednika bo izbor tem, sogovornikov in dogodkov, pri čemer bomo upoštevali pravilo informativ-

ne pomembnosti. V času referendumske kampanje ne bomo objavljali nenaročenih prispevkov in pisem bralcev, za katera bomo presodili, da vsebujejo propagandna sporočila. Pri objavah po zakonu o medijih vas prosimo, da jih

ne zlorablajte v propagandne namene.

V času referendumske kampanje ne bomo objavljali brezplačnih propagandnih sporočil, organizatorjem referendumske kampanje bomo zagotovili enake pogoje zakupa oglasnega prostora za objavljane propagandnih sporočil.

Uredništvo

Nasprotujejo dvigu meje za upokojitev

1. stran

Posledično so tudi odnosi znotraj podjetja iz leta v leto slabši," je nezadovoljna z razmerami, ki jih morajo danes prenašati delavci. Podaljševanje delovne dobe bo zato po njenem samo še dodaten udarec za delavce. "Najbolje, da nas po koncu delovne dobe samo še pokopljejo," je še ironično pripomnila Rada Dragojevič.

Proti predlogu vlade o zvišanju meje za upokojitev so ostro nastopili tudi sindikati. "Podaljševanje delovne dobe na 43 let za moške oziroma 41 let za ženske je pretirano. Sploh to velja za delovno intenzivne panoge, iz katerih prihaja večina naših članov. Tehnologija se v zadnjih letih namreč ni toliko spremenila, da bi to delo pri 65 letih lahko opravljal enako uspešno kot pri tridesetih letih recimo," je prepričan **Stane Habjan**, sekretar Skei, regijske organizacije za Gorenjsko. Tega se zavedajo tudi v poslovni skupini Sava. **Milka Hace**, strokovna sodelavka za socialne zadeve v kompetenčnem centru kadri, pravo in organizacija, se je strinjala, da delavci, ki opravljajo fizično najbolj zahtevna dela, s starostjo teh del ne bodo mogli več opravljati. "Zato bomo v podjetju še bolj intenzivno pristopili k izobraževanju in usposabljanju starejših delavcev za njihovo večjo kompetentnost in fleksibilnost, pa tudi k ozaveščanju o zdravju in varnem delu ter predvsem prilagajanju in izboljševa-

Foto: Tina Dokl

nju delovnih razmer." Tako že v skladu z obstoječo zakonodajo delavce, glede na ocenjeno psihofizično zmožnost za delo, premeščajo na zanje primerna delovna mesta. Ker bo v prihodnosti vse več starejših, je še dodala, pa se zavedajo, da bo primernih delovnih mest premalo. Zato bo po njenih besedah treba veliko vlagati v izobraževanje in tehnološki razvoj za večjo avtomatizacijo in delavcu bolj prijazno delovno okolje.

Povišanje praga upokojitve je po besedah Milke Hace potrebno, ker s tem sledimo tudi trendu zahodnih držav, ki so 65-letno starostno mejo že uvedle. "Staranje prebivalstva Slovenije predstavlja enega največjih ekonomskih in socialnih izivov prihodnosti, predvsem kot velik pritisk na javne finance ter tveganje zmanjševanja rasti življenjskega standarda zaradi možnosti zmanjševanja go-

spodarske rasti in produktivnosti," je razložila Milka Hace. Za delodajalce, pravi, ima dviganje praga za upokojitev tako prednosti kot slabosti. Starejše delavce, je pojasnila Milka Hace, odlikujejo dolgoletne izkušnje, socialne mreže in druge kompetence, ki izhajajo iz delovnih izkušenj. Te so po njenem prepričanju nepogrešljive in lahko pozitivno vplivajo na konkurenčnost podjetja. Opozorila pa je tudi na pasti, ki jih prinaša pozno upokojevanje, saj kot pravi, so v družbi premalo razvite metode ravnanja s starejšimi. "Pomanjkljive kompetence, neprilagodljivost organizacijskim in tehnološkim spremembam brez ustreznega individualno prilagojenega vlaganja v usposabljanje lahko povzročajo ovire pri delu in s tem posledično nižjo produktivnost in konkurenčnost na trgu, nefleksibilnost, neugodno davčno politiko, vi-

soke prispevke delodajalcev, subvencije ...," je našlela Milka Hace.

Z nujnostjo pokojninske reforme se sicer strinja tudi Stane Habjan. A za vse bolj prazno pokojninsko in druge blagajne po njegovem ni krivo zgolj vse večje število upokojencev, ampak nered na področju plačevanja prispevkov zlasti pri tistih, ki delajo prek podjetnih pogodb in si plačujejo le minimalne prispevke. "Če bodo vzporedno sprejeli še zakon o malem delu, se bo na ta račun v blagajno nateklo še manj denarja," je opozoril Habjan. Obenem pa bi bilo treba poskrbeti, je še dodal, da bo tudi mladina dobila zaposlitev. O tem že razmišljajo tudi v poslovni skupini Sava. "Vsekakor bomo morali slediti novi politiki zaposlovanja. Zaposlovati bomo morali vse generacije ter izrabiti njihovo različno in dopolnjujoče znanje," je poudarila Milka Hace.

Letos parkirišče v Završnici

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica se bo letos osredotočil na upravljanje Prešernove in Finžgarjeve hiše ter urejanje doline Završnice.

ANA HARTMAN

Žirovnica - Če so žirovniški občinski svetniki konec februarja zavrnili letošnji program dela Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, ker da je za razvoj turizma in kulture načrtovanih premalo aktivnosti, pa so na zadnji seji soglasno potrdili dopolnjeni program. Kot je pojasnil direktor **Janez Dolžan**, bodo delovanje zavoda letos zaznamovali predvsem prevzem upravljanja Prešernove in Finžgarjeve hiše ter projekta Karavanke futura in Slow tourism, v sklopu katerih bodo s pomočjo evropskih sredstev v dolini Završnice že letos uredili parkirišče, do leta 2012 pa še trimstezo, prostore za piknike, otroško igrišče, igrišči za odbojko, prostor za prireditve in brunarico s sanitarijami.

Lani je občino Žirovnica obiskalo okoli 29 tisoč obiskovalcev, ki so porabili 71 tisoč evrov. Letos upajo na 31 tisoč obiskovalcev, ki bi potrošili dobrih devetdeset tisoč evrov. "Upamo, da se bo potrošnja s trenutnih 2,44 evra na osebo povečala na 2,81 evra. Povprečna potrošnja je nizka, ker večina obiskovalcev obišče le Prešernovo rojstno hišo v Vrbi (lani do-

brih 24 tisoč obiskovalcev), kjer je potrošnja vezana predvsem na vstopnino in v manjši meri na prodajni material. V prihodnje bomo zato obiskovalce skušali pritegniti tudi k obisku drugih znamenitosti v občini, prav tako pa bomo gradili na povečanju prepoznavnosti naših krajev," je razložil Dolžan. Za obiskovalce so pripravili nova programa Lov za zakladom po poti kulturne dediščine in Vse sladkosti življenja, ki je osredotočen na čebelarstvo tradicijo. "Obogatiti nameravamo tudi dogajanje v Vrbi. Aprila smo uvedli mesečno tržnico, na novo pa načrtujemo Poletno noč, literarni dogodek Medana pred Medano in pesniške večere. Bolj pestro bo tudi v Finžgarjevi hiši v Doslovčah. Na predvečer obletnice pisateljeve smrti bo tam potekal projekt Ded so prpodval, načrtujemo pa tudi gledališko predstavo, citrarske, kostanjeve in pravljичne večere, prikaz peke kruha v krušni peči, kar bodo izpeljali ne le v Finžgarjevi, pač pa tudi v Čopovi hiši," je napovedal Dolžan. Finžgarjeva hiša bo zaenkrat odprta le za javljene skupine, direktor pa upa, da bo teh do konca leta že toliko, da bo hiša stalno odprta vsaj od torika do petka.

Spet po nakupih v središče mesta

Nakupujemo v mestu je nov projekt, ki sta ga pripravila Mestna občina Kranj in Zavod za turizem Kranj, saj s podaljšanim obratovanjem trgovin in gostiln ter živahnim uličnim utripom želijo v središče Kranja privabiti več obiskovalcev.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Trgovci, gostinci in drugi podjetniki v starem delu Kranja so se odločili, da na pobudo z občine in Zavoda za turizem začnejo akcijo, ki so jo poimenovali Nakupujemo v mestu. Tako bo mesto ob četrtkih in petkih med 17. in 21. uro zaživelo v nakupovalnem utripu, za začetek pa se je projektu pridružilo več kot dvajset trgovcev in gostincev, ki so omejena dneva podaljšali delovni čas. Prav tako se bo več dogajalo na ulicah, kjer bodo potekali sejmi in različne kulturno zabavne prireditve.

"To je zagotovo projekt, okoli katerega je bilo veliko dogovarjanja, saj smo skušali upoštevati veliko različnih

Zanimiv dogodek se v središču Kranja obeta jutri dopoldne, ko bodo člani Kulturno zgodovinskega društva Triglav ob 11. uri pripravili igrano predstavo, ki so jo poimenovali Bitka, ki je nikoli ni bilo. V njej bodo enote ameriške 83. padalske divizije ob podpori angleških komandosov z vojaškimi vozili vdrle v mesto ter se na Glavnem trgu spopadle z ostanke nemškega polka.

idej, kako oživiti staro mestno jedro. Projekt se začelja ta konec tedna, čeprav prve dni še ne bo vse potekalo po načrtih, saj se začelja tudi teden mladih," je povedal kranjski župan **Damijan Perne**.

Kako znova oživiti staro mestno jedro, že nekaj časa razmišljajo na Zavodu za turizem, saj se zavedajo, da mesto mora živeti vse leto, ne zgolj ob velikih dogod-

kih. "Nakupovalne navade so se zadnja leta spremenile, mi pa si želimo, da zaradi tega mestni utrip ne bi zamrl. Tako smo bili veseli sodelovanja vseh, ki bodo pomagali pripravljati programe, predvsem pa smo veseli odziva trgovcev, ki so pripravljali podaljšati delovni čas in tudi tako kupce privabiti v mesto," je povedala direktorica Zavoda za turizem Kranj **Natalija Polenc**,

saj oni skrbijo predvsem za koordinacijo vsega dogajanja in obveščanja. Tako so pred kratkim v mesečni brošuri Kam v Kranj že predstavili novosti o dogajanju v mestu. Med njimi bodo ena od posebnosti različni sejmi, ki bodo na ulicah potekali ob četrtkih, petkih in sobotah in se bodo začeli po 17. uri popoldne. Zanimiva bo zlasti tržnica umetniško-umikatne obrti, ki bo potekala ob petkih, vsako drugo soboto pa se bodo prodajalci na tržnici pridružili prodajalci starin, saj bodo pripravljali tudi boljši sejem. Poleg tega bo konec tedna od Maistrovega trga do Plečnikovovega stopnišča potekal raznovrsten ulični program.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, Štefan Žargi; stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košrnjak, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Gasilci izpolnili poslanstvo

Šest let po ustanovitvi Gasilske zveze Naklo menijo, da je njena vloga pozitivna. Štiri društva v občini bolj povezana.

STOJAN SAJE

Podbrezje - Člani prostovoljnih gasilskih društev Naklo, Duplje, Žeje-Bistrica in Podbrezje ter gostje so se zbrali na šestem občnem zboru Gasilske zveze Naklo v Podbrezjah. Tam so jim zaželeli dobrodošlico pevci Mešanega cerkvenega pevskega zbora in domačin **Stane Mihelič**. Slednji je spomnil, da pri njih letos slavijo visoka jubileja učitelja Andreja Praprotnika in začetka gasilstva.

Predsednik Gasilske zveze Naklo **Brane Teran** je menil, da je tudi lani izpolnila osnovno poslanstvo. Delo društev so ocenili na osnovi opravljenih nalog. Gasilci v Naklem, ki imajo največ intervencij, so zasedli prvo mesto. Drugi so bili v Podbrezjah, tretji v Dupljah in četrti v Žejah-Bistrici. Slednji so kljub majhnosti presenetili z rezultati na tekmovanjih. Pri zvezi je posebej pohvalil delo mladinske komisije, ki jo vodi **Mitja Valen-**

tič. Lani je pripravila v Naklem kviz za mlade gorenjske gasilce. Ponosni so, da ponekod uspešno delajo tudi članice in veterani. Kot je dejal poveljnik **Ivo Černilec**, je 133 operativnih gasilcev lani opravilo obsežno delo. Imeli so 31 intervencij, kar je še enkrat več od predlani. Občinsko tekmovanje so izvedli skupaj z GZ Tržič; tam je bilo enajst ekip. Podžupan **Ivan Meglič** je pohvalil povezovanje s sosedi. Dodal je, da je samostojna gasilska zveza olajšala povezavo društev z vodstvom Občine Naklo. Predsednik GZ Gorenjske **Jože Smole** je izrazil hvaležnost, da bodo v Naklem letos gostili srečanje članic Gorenjske. **Vili Tomat** iz GZ Slovenije je čestital članstvu PGD Naklo, ki bo junija slavilo stoletnico. On je predal priznanji GZS, ki sta ju prejela **Lidija** in **Boštjan Aljančič** iz Podbrezj. Devetim članom so podelili tudi priznanja Gasilske zveze Naklo.

Nagrajena **Boštjan** in **Lidija Aljančič** ter predsednik GZ Naklo **Brane Teran**

BLED

Prvi boljši sejem na Bledu

Društvo Blejski mladinski center bo danes od 16. ure dalje pripravilo prvi boljši sejem na Bledu, na katerem bo mogoče podariti ali celo prodati stvari, ki jih ne potrebujemo več. Sposobnosti barantanja bo mogoče preskusiti na Olimpijskem trgu pred športno dvorano na Bledu. Po besedah Lidije Kozelj iz Blejskega mladinskega centra bodo ti sejmi po novem postali stalnica, saj ga bodo pripravili vsak prvi petek v mesecu. **M. R.**

Živo modri encijan, redka planika, hitri gamsi, gostoleči snežni vrabci in še veliko več. Spoznajte raznovrstnost 150 najbolj pogostih in znanih živali in rastlin na odličnih barvnih fotografijah. Vodnik je v plastičnem ovitku in zato uporaben ob vsakem vremenu.

Mehka vezava, 95 strani, redna cena: 9,90 EUR.
Akcijska cena na Gorenjskem glasu: **8,30 EUR**
Ceni knjige pristoje še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa,
jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Zmanjšati količino odpadkov

Tržiški občinski svet je sprejel osnutek odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki. Cilj je, da bi odlagali manj odpadkov.

STOJAN SAJE

Tržič - Sedanji odlok o ravnanju z odpadki v občini Tržič iz leta 2000 je zaradi sprememb zakonodaje o varstvu okolja tako zastarel, da je treba sprejeti nov odlok, je poudarila občinski svetnikom Janja Svetina iz uprave Občine Tržič. Kot je dejala, je na novo opredeljen tudi nadzor nad izvajanjem odločb odloka. Predvideno je, da ga bo izvajal Medobčinski inšpektorat v Kranju.

Pred sejo občinskega sveta sta obravnavala odlok dva odbora. Predsednik Odbora za gospodarstvo in gospodarske javne službe **Franci Praprotnik** je povedal, da jim je direktor Komunale Tržič **Sebastijan Zupanc** predstavil nov način ločenega zbiranja odpadkov. Odbor je predlagal, naj nove zahtevke dajo brezplačno oziroma omogočijo poceni najem. Strinjal se je, da je treba občane podrobno obvestiti o spremembah. **Jože Kuhelj** iz Odbora za prostorsko planiranje in varstvo okolja je

Tržičane skrbi, koliko bo stalo odlaganje odpadkov, če bo treba zapreti deponijo Kovor.

opozoril, da ne vidijo rešitve za deponijo Kovor v okviru gorenjskega centra za ravnanje z odpadki. Vprašal je, koliko bo stalo odlaganje odpadkov Tržičane, če bo treba deponijo zapreti. Kritičen je bil do predloga kaznovanja v novem odloku. Glede visokih kazni za kršitelje so imeli pomisleke tudi drugi ob-

činski svetniki. **Pavel Rupar** se je zanimal zlasti, kakšne bodo finančne posledice za družino zaradi večjega števila posod za ločevanje odpadkov. Direktor Zupanc je odgovoril, da bodo stroški večji v blokovskih naseljih zaradi obveznega odvoza bioloških odpadkov. Cena za odlaganje odpadkov je pri njih

enaka od leta 2002. Nov sistem ravnanja z odpadki bo Komunalni Tržič zmanjšal prihodke, vseeno pa ga morajo uvesti. Na seji so se odločili, da bodo do 10. maja sprejemali pisne pripombe na potrjeni osnutek odloka. Po uskladitvi predlogov bo odlok pripravljen za sprejem.

Najbolj motijo divja odlagališča

ANA HARTMAN

Žirovnica - Iz poročila o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Kranjska Gora, Gorje in Žirovnica v letu 2009 je razvidno, da občinski inšpektorji in redarji v občini Žirovnica ne zaznavajo nič večjih težav kot v drugih občinah. "Inšpektorji se srečujejo predvsem z nedovoljenim odlaganjem odpadkov v narav-

nem okolju in ogrožanjem občinske infrastrukture z dejavnostmi, kot so gradnja in rekonstrukcija objektov v varovalnem pasu ceste, posegi v občinske ceste, zapore cest brez dovoljenj ... Lani smo ugotovili tudi nekaj primerov nepravilnosti v zvezi s priklopi na javno kanalizacijo," pojasnjuje občinski inšpektor **Gregor Jarkovič** in dodaja, da občanov Žirovnice inšpektorji še niso oglobili, saj so ti vsa iz-

dana opozorila upoštevali in nepravilnosti tudi odpravili. Redarji se pri svojem delu najpogosteje srečujejo s težavami mirujočega prometa. V prvi vrsti so na nepravilno parkiranje opozarjali, najbolj brezbriznim voznikom pa so izdali tudi plačilne naloge. V občini Žirovnica so aprila letos opravljali tudi radarske meritve hitrosti, prehitre voznike pa so že udarili po žepu. Redarji so opozarjali tudi na ne-

vzdrževano zelenje (žive meje, okrasna drevesa...), ki je oviralo preglednost, na obveznosti lastnikov psov glede čiščenja iztrebkov, na pravilno odlaganje odpadkov na ekoloških otokih ... "Stanje v občini Žirovnica ni zelo problematično, je pa veliko medsosedskih sporov in obtoževanj, nekaj je tudi posameznikov, ki s svojo dejavnostjo tako ali drugače motijo okolico," je še dodal Jarkovič.

Največja evropska konferenca iz finančne matematike

MATEJA RANT

Bled - V okviru 5. mednarodne konference iz zahtevnejših matematičnih metod v financah, ki se bo jutri končala na Bledu, strokovnjaki s tega področja predstavljajo izsledke najnovejših raziskav iz finančne matematike. Organizacijo konference sta prevzela Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani ter Inštitut za matematiko, fiziko

in mehaniko. Prek dvajset uglednih predavateljev iz Evrope in ZDA je med drugim predstavilo tudi ta čas zlasti aktualne raziskave v zvezi z matematičnimi problemi, ki so povezani s finančno krizo, na primer tako imenovanimi finančnimi mehurčki, pa tudi trgovanjem na energetskih trgih in z emisijami ogljikovega dioksida ter poostrenimi zahtevami regulatorjev finančnih trgov, je v imenu

organizatorja pojasnil **Tomaž Košir**. "To bo predvidoma največja evropska konferenca iz finančne matematike oziroma kvantitativnih metod v financah v tem letu. Prijavljenih je prek 250 udeležencev," je razložil Tomaž Košir. Zahtevnejše matematične metode v financah, je dodal, je enotno ime za vrsto matematičnih metod in algoritmov, ki se uporabljajo pri reševanju matematičnih problemov na po-

dročju financ in ekonomije. "Običajno zahtevano predznanje za razumevanje izpeljav dobljenih rezultatov presega običajno diplomsko matematično izobrazbo. To pa ne pomeni, da rezultati niso dostopni finančni industriji. Raziskovalci dobljene teoretične rezultate običajno programirajo v razne računalniške pakete za uporabo na določenem področju," je ob tem še pojasnil Tomaž Košir.

Maja ni brez Tedna mladih

Od danes do prihodnje sobote se bo v Kranju zvrstilo okoli sto trideset različnih prireditev, vse pa bodo potekale v okviru letošnjega 16. Tedna mladih.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Z glasbo točno opoldne na Terasa baru ter prireditvami v Krice krakah ob 16. uri se bo danes začel tradicionalni Teden mladih, ki ga v mesecu mladosti v Kranju pripravlja Klub študentov Kranj. V Krice krakah bo ob 17. uri tudi uradno odprtje Tedna mladih, program pa se bo danes ob 19. uri nadaljeval z odprtjem fotografske razstave Matica Zormana v rovih pod starim Kranjem. Za vse, ki ste raje nad zemljo, bo hkrati odprtje razstave Marka Kuralta in Naceta Grgoniča na Pungertu, kjer se bo ob 21. uri začel koncert Difasa. Ena najbolj

Organizatorji opozarjajo, da bo od danes do nedelje, 16. maja, popolna zapora Glavnega trga, od danes do 14. maja bo vse dni med 16. in 20. uro zapora Poštne ulice, med 18. in 23. uro pa tudi trga pri Prešernovem gledališču. Zapore ulic v središču mesta bodo to nedeljo med 9. in 14. uro, ko bo potekal tek po ulicah Kranja, prav tako bo več zapor zaradi prireditev prihodnji petek in soboto, ko bodo zaprti tudi Jelenov klanec, Koroška in sosednje ceste ter parkirišče pred avlo MOK.

atraktivnih današnjih prireditev bo zagotovo noč silakov, ki bo letos potekala na Glavnem trgu, začela pa se bo ob 20. uri. Zvečer bo živahno tudi v Galeriji Dali, v Down townu, Klubaru, Izbruheovem kulturnem bazenu in Planetu Tuš, kjer

bo ob 22. uri koncert skupine Crvene Jabuke.

Večina dogodkov, ki se bodo nato zvrstili vse do prihodnje sobote (več izveste na tm.ksk.si), bo brezplačna, za nekatere pa bo vstopnina, ki bo za člane KŠK seveda simbolična. Precej bo športnih

dogodkov, od teka po ulicah Kranja to nedeljo ob 10. uri, ulične košarke in hokeja, floorballa, pikada, namiznega tenisa, do balinčkanja, vodne košarke ... Jutri bodo na Glavnem trgu postavili stojnice z zanimivimi vsebinami, precej dogodkov bo namenjenih najmlajšim, prav tako ne bo manjkalo predavanj, filmskih večerov, manjših in večjih glasbenih prireditev, pri čemer se bodo organizatorjem pridružili različni klubi in društva, šole in lokali. Tako bo mesto z mladimi in mladostjo živelo do prihodnje sobote, ko se bodo na zaključnem koncertu na Slovenskem trgu ob 20. uri predstavili Success, Mit, MI 2 in Dan D.

KRATKA NOVICA

KRANJ

Đurdevdanske igre

Folklorna sekcija Kulturnega društva (KD) Brdo prireja 7. letni celovečerni koncert Đurdevdanske igre to soboto ob 19.30 v Kulturnem domu Predoslje. "Kakor vsako leto smo tudi letos pripravili prav posebno zgodbo, ki vas bo popeljala od plesov in pesmi iz Bele krajine prek Bosne do juga Srbije, od koder izhajajo najbolj temperamentni plesi. Naš koncert je obenem tudi uvertura v pripravo na Evropsko prvenstvo srbske folklore, ki bo letos maja v Brčkem, kjer smo lani osvojili kar dve zlati in bronasto medaljo," je povedal **Milan Glamočanin**, vodja folklorne sekcije pri KD Brdo. **S. K.**

Predstavili pobudo Moja družba

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Deset stičišč nevladnih organizacij je skupaj s Centrom nevladnih organizacij v torek po vsej Slove-

niji predstavilo pobudo Moja družba pred letošnjimi lokalnimi volitvami. V Kranju je aktivnosti predstavil predsednik uprave Fundacije Vincenca Draks-

lerja **Beno Fekonja**: "S pobudo želimo spodbuditi razmišljanja o pomenu nevladnih organizacij, še zlasti pa poudariti pomen krepitve njihovega sodelovanja z občinami. Čeprav so naloge nevladnih organizacij razlikujejo od tistih, ki jih imajo občine in je različen tudi njihov status, pa je obojim skupno poslanstvo, to je krepitev kakovosti življenja prebivalcev."

Organizatorji akcij so pripravili tudi priročnik o sodelovanju z lokalnimi skupnostmi. V njem so predstavljene osnovne značilnosti nevladnih organizacij, najpomembnejši del pa predstavlja vrsta predlogov sodelovanja in boljšega komuniciranja med nevlad-

nimi organizacijami in občinami. "Spodbujali bomo tudi razprave med nevladnimi organizacijami in kandidati na lokalnih volitvah," je poudaril Fekonja. V priročniku so tudi primeri dobre prakse, na torkovi novinarski konferenci so kot uspešen primer delovanja nevladne organizacije - teh je v Sloveniji aktivnih prek 23 tisoč - izpostavili Zavod O iz Škofje Loke, ki pokriva vse segmente mladinskega udejstvovanja, kot je poudaril direktor **Matjaž Vouk**. Na Gorenjskem bodo predstavili aktivnosti in priročnik tudi na letni konferenci Občine in nevladne organizacije za isto mizo, ki bo 12. maja v Kranju.

Od leve: Beno Fekonja in Matjaž Vouk / Foto: Tina Dokl

Lukšič z dijaki ekonomske gimnazije

MATEJA RANT

Kranj - Izobraževanje kot osnovna človekova pravica je bila tema okrogle mize, ki so jo ob obisku ministra za šolstvo in šport Igorja Lukšiča pripravili na ESIC Kranj, ekonomski gimnaziji. Dijaki so na ministra naslovili številna vprašanja, med drugim tudi zelo konkretna, kot recimo, kakšno je njegovo mnenje o modularnem pristopu v izobraževanju ali študiju v tujini. Obenem so ministra opozorili, da je sedanji šolski sistem preveč usmerjen v

Foto: Gorazd Kavčič

učenje zavoljo učenja in manj v pridobivanje znanja. Minister Lukšič se je strinjal, da je to velik problem. "Z reformo, ki jo pripravljamo, zato poskušamo

zmanjšati količino snovi in večji poudarek nameniti pridobivanju temeljnega znanja." Tako kot nekoč, je še dodal, je tudi danes glavno poslanstvo šole, da se

naučimo pisati, brati in računati. "To je osnovno znanje, ki ga potrebuješ, drugo znanje pa pridobiš ravno s tem, da si pismen," je poudaril minister Lukšič.

Pozdravite mesec maj,
mesec Slovenske vojske!

Maj je mesec zdravja!

8. in 22. maja vas vabimo na dneve odprtih vrat na skupno druženje in zabavo! Več o lokacijah in bogatem programu najdete na www.slovenskavojska.si in www.postanivojak.si.

SLOVENSKA VOJSKA

PONOSNI NASE

www.postanivojak.si

TITO - skrivnost stoletja, 390 str., cena 29,70 evra je izšla v zbirki Vera in politika, založba Orbis. V zbirki je izšla tudi knjiga **888 dni na Soški fronti**, o spopadih na Krasu in v visokogorju; 150 fotografij in zemljevidov, 336 strani, cena 36,95 evra.

Posebna ponudba do 16. maja: obe skupaj -15%.

Brezpl. tel.: 080 20 14; www.orbis.si.

MESTNA OBČINA KRANJ

MESTNA OBČINA KRANJ
ŽUPAN

Slovenski trg 1, 4000 Kranj
tel. 04/237 31 00, fax. 04/237 31 06

Številka: 3506-26/2010-43/04
Datum: 03.05.2010

Župan Mestne občine Kranj na podlagi 8. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/2007), 15. člena Odloka o oglaševanju in usmerjalnem sistemu v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 79/2001 in 20/2006) in 44. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 33/2007)

o b j a v l j a

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE OGLAŠEVALSKIH MEST V MESTNI OBČINI KRANJ

1. Mestna občina Kranj organizatorjem referendumske kampanje za referendum o zakonu o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med vlado Republike Slovenije in vlado Republike Hrvaške (v nadaljevanju: organizatorji) ponuja brezplačna oglaševalska mesta za lepljenje in nameščanje plakatov z volilno propagandnimi sporočili.

2. Oglaševalska mesta, ki so na voljo, so naslednja:

- veliko plakatiranje:

- jumbo plakati I: v dimenzijah: višina 3 m, širina 4 m,

- jumbo plakati II: v dimenzijah: višina 2,38 m, širina 5,04 m,

- srednje veliko plakatiranje

- vitrine na avtobusnih postajah: v dimenzijah: višina 1,75 m, širina 1,185 m (vidni del: višina: 1,71 m, širina 1,16 m),

- panoji na drogovi: v dimenzijah: višina 1,7 m, širina 1,1 m,

- malo plakatiranje

- oglasni panoji: v dimenzijah: višina 1 m, širina 0,7 m.

3. Organizatorji v vlogi navedejo zeleno število oglaševalskih mest in velikost plakatov.

4. Vsak predlagatelj referenduma oziroma vsak drug, za izid referenduma zainteresiran subjekt, ima lahko samo po enega organizatorja.

5. Organizatorji morajo vloge vložiti v sprejemni pisarni Mestne občine Kranj ali poslati v priporočeni pošiljki na naslov: Mestna občina Kranj, Oddelek za splošne zadeve, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, najkasneje **do petka, 21. maja 2010, do 10. ure.**

6. Mestna občina Kranj, Oddelek za splošne zadeve, bo zbrala vloge organizatorjev in na podlagi načela enakopravnosti opravila žrebanje, ki bo določilo lokacije oglaševalskih mest za organizatorje, ki bodo pravočasno oddali vloge. Žrebanje bo potekalo **v ponedeljek, 24. maja 2010, ob 9. uri v sejni sobi št. 8** v stavbi Mestne občine Kranj.

7. Če bo zeleno število oglaševalskih mest v vlogi organizatorjev preseglo kvoto brezplačnih oglaševalskih mest, Mestna občina Kranj organizatorjem proti plačilu omogoča dodatna oglaševalska mesta preko izvajalcev za izvajanje dejavnosti oglaševanja, plakatiranje in obveščanja, ki imajo z Mestno občino Kranj sklenjeno pogodbo:

- **AMICUS, d. o. o.**, Poslovna enota Kranj, Planina 3, 4000 Kranj, tel. št.: 04/235 42 10, za panoje na drogovi,

- **TAM-TAM, d. o. o.**, Verovškova ulica 55 B, 1000 Ljubljana, tel. št.: 01/51 56 596 za malo plakatiranje,

- **METROPOLIS MEDIA, d. o. o.**, Šmartinska cesta 152, 1000 Ljubljana, tel. št.: 01/585 20 50, za veliko in srednje veliko plakatiranje,

- **EUROPLAKAT, d. o. o.**, Šmartinska cesta 152, 1000 Ljubljana, tel. št.: 01/585 20 50, za veliko in srednje veliko plakatiranje.

ŽUPAN

Damijan Perne, dr. med. spec. psih.

Subvencije za vse kamniške otroke

Občina Kamnik bo s 1. septembrom 2010 uvedla mesečne subvencije za vse kamniške otroke prve starostne skupine, ki ne obiskujejo organizirane predšolske vzgoje in varstva.

JASNA PALADIN

Kamnik - V občini Kamnik se še vedno soočajo z vse večjo problematiko pomanjkanja prostih mest v predšolski vzgoji, saj je po zaključnem razpisu za sprejem otrok v vrtec jasno, da bo brez želenega varstva ostalo kar 480 otrok. Kot je povedala direktorica VVZ Antona Medveda Renata Hojs, je komisija prejela 685 vlog, sprejeli pa bodo lahko le 205 otrok.

Občina do septembra sicer načrtuje odprtje enote Kamenček v prizidku šole 27. julija, kamor bi lahko sprejeli še osemdeset otrok, do jeseni pa naj bi bil zgrajen tudi koncesijski vrtec, a problematika zahteva še aktivnejše reševanje, kar od župana in občinske uprave pričakujejo tudi starši, združeni v civilno iniciativo. Svetniki so na svoji zadnji seji sprejeli odlok o rebalansu proračuna, ki med drugim zagotavlja sredstva za povečanje kapacitet v otroškem varstvu ter sredstva za subvencijo za tiste otroke, ki ne obiskujejo organizirane predšolske vzgoje in varstva.

V VVZ Antona Medveda so morali pri nedavnem razpisu zavrniti kar 480 malčkov.

Občina tako uvaja sistem, po katerem bo vsak otrok v starosti od enega do treh let mesečno prejemal dvajset odstotkov ekonomske cene za prvo starostno skupino, kar v tem trenutku znaša 103,10 evra. Občinski svet je tudi pooblastil župana Antona Toneta Smolnikarja, da do 14. maja 2010 sprejme pravilnik o merilih in postopku za dodeljevanje mesečnih subvencij za otroke, ki ne obiskujejo organizira-

ne predšolske vzgoje in varstva, da bo natančneje določal pogoje in način za subvencioniranje. "Občina Kamnik si bo kljub sprejetemu sklepu še naprej prizadevala za zagotavljanje zadostnega števila mest v vrtcih, kar je osnova naloga občine na področju predšolske vzgoje," je poudaril podžupan Brane Golubovič.

Opozicija je glede predloga rebalansa in občinskih potez pri reševanju tovrstne

problematike zelo ostra. "Načrtovana gradnja dodatnih kapacitet otroških vrtcev je le pesek v oči staršem otroku, ki čakajo na vrtec, saj je že sedaj jasno, da zahteve Civilne iniciative staršev v kamniške vrtece zavrnjenih otrok ne bodo realizirane," je povedal vodja svetniške skupine SDS Rudi Veršnik in poudaril, da bi morala občina denar, namenjen za gradnjo "povezovalke" nameniti za otroško varstvo.

PREJELI SMO

Sodelovanje z Doberdobom

Območno združenje RK Kranj že osemindvajset let sodeluje s sekcijo prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba. Bogatijo nas izmenjave izkušenj pri organiziranju krvodajalskih in drugih humanitarnih akcij. Naša srečanja tkejo prave prijateljske vezi in nova vsebinska sodelovanja. V letu 2008 smo organizirali sodelovanje med mladimi člani RK iz osnovne šole Stražišče in Slovenske dopolnilne šole iz Doberdoba. Šoli sta podpisali listino o sodelovanju. Učenci obeh šol dopolnjujejo znanja s področja Rdečega križa.

Območno združenje krvodajalcev iz Tržiča-Italija, ki obsega osem občin, je 11. aprila organiziralo 54. dan krvodajalcev v Doberdobo. Slovesnosti se je udeležila tudi delegacija našega območnega združenja pod vodstvom predsednika Marjana Gantarja. Pridružil se nam je predsednik RKS Franc Košir. V dvorani, ki so jo krasili prapori sekcij združenja FIDES, so krvodajalci prejeli priznanja za jubilejne odvzeme krvi in plazme. Potekala je tudi razprava o strokov-

nih in organizacijskih vprašanjih s področja krvodajalstva, ki ima v tržaški pokrajini pomembno družbeno vlogo. To potrjuje prisotnost vseh osmih županov, ki nudijo organizacijam ustrezno pomoč. Pomembni delež k slovesni prireditvi je dodal tudi govor predsednika RK Slovenije Franca Koširja. Našo delegacijo je sprejel tudi župan občine Doberdob g. Paolo Vizintin. Z občino Doberdob "naj bi" Mestna občina Kranj (obljuba je bila dana od kranjskega župana že leta 2008) podpisala listino o sodelovanju. Slovenski zamejci znajo ceniti konkretno pomoč, ki jo nudijo tovrstne oblike povezovanja z občinami v matični domovini, zato je njihova trdnost pri ohranjanju slovenskega jezika je še toliko bolj utemeljena. Izražena je bila obojestranska želja o sodelovanju na področju turizma, kot pomembni gospodarski dejavnosti.

V imenu delegacije RK Kranj se prijateljem iz Doberdoba zahvaljujem za prisrčen sprejem. Naj dodam, da sem pravo mojo Slovenijo doživel med odkritosrčnostjo zamejskih Slovencev in njihovo ljubeznijo do matične domovine.

MARJAN GANTAR
Predsednik RK Kranj

Odgovor: Pomožni ključavničar

V petek, dne 30. aprila 2010, je Marjeta Smolnikar v svojem prispevku pod naslovom Pomožni ključavničar na koncu zapisala, da imajo sedemdeset let po drugi svetovni vojni v Sloveniji vse niti v rokah še vedno nekdanji komunisti in njihova "zalega". V celoten žaljiv prispevek se ne bom spuščala, prizadela pa me je oznaka "zalega". To je pa malo prehudoblatenje! Bila sem trideset let članica Zveze komunistov. V partijo sem stopila kot zavedna članica naše družbe. Sem mati treh otrok, hišo sva si z možem zgradila z lastnimi rokami in prihranki. Kot članica ZK sem morala napisati nešteto zapiskov, biti sem morala tajnica SZDL, tajnica Turističnega društva, tajnica gasilcev. Ker sem bila mlada in polna delovnih moči in navad, sem to rada in z lahkoto delala. Vse sem počela prostovoljno z zavestjo, da to počnem za vse nas, za skupnost.

Pošteno sem zaslužila s svojim delom vse, kar imam, prišla s petintridesetimi leti delovne dobe do pokojnine, sedaj pa me ena Marjeta Smolnikar zmerja s "komunistično zalego"!

Pravi komunisti smo se vedno borili za malega človeka,

za delavca, za tistega, ki je bil v zgodovini zmeraj teptan od bogatih in neukih.

Komunisti nismo nikoli vzeli ničesar zase, ampak smo vedno delali za skupnost.

Ko je Marija Kuhar, žena Prežihovega Voranca, pripovedovala svoj življenjepis in o Vorančevem življenju, je zmerjal poudarila, da Voranc nikoli ni vzel ničesar zase, vedno se je boril za druge. Žal so pri nas socializem (komunizma sploh ni bilo in vsaj to naj bi Marjeta Smolnikar vedela) uničili pohlep, pokvarjenost, brezčutnost, sedaj pa udrihati vse povprek po poštenih ljudeh, ki smo delali in želeli poštenje, zmerjati jih z zalego, je pa skrajno nesramno in pokvarjeno.

Kaj če bi jaz napisala: "Ta duhovniška pedofilska zalega", tega si ne bi upala nikoli trdit vse povprek in zmerjati poštene, vestne duhovnike, ki jih poznam kar precej.

Marjeta Smolnikar, globoko ste užalili številne poštene in delovne ljudi, zato bom rekla samo: "Za vsakega šiba raste na tem svetu!" Za vašo zlobo in vaše sovraštvo do drugače mislečih in do "komunistične zalege" se bo življenje še globoko maščevalo!

ANKA JAN,
Kranj

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Najtežji vzpon Valjavca

Mednarodna kolesarska zveza je predlagala disciplinski postopek zoper Tadeja Valjavca.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Slovenski kolesar Tadej Valjavec je v ponedeljek popoldne dobil obvestilo, da je eden izmed treh kolesarjev, zoper katerega Mednarodna kolesarska zveza (UCI) na podlagi biološkega potnega lista predlaga disciplinski postopek. Francoska ekipa AG2R je Valjavca pričakovano suspendirala, slednji pa je napovedal konec kariere in dejal, da bo vse moči usmeril v to, da opere svoje ime in dokaže, da njegovi testi niso sumljivi. Pravi, da nikoli ni jemal prepovedanih snovi, česar mu tudi nikoli niso dokazali. Primer Valjavca bo obravnavala slovenska Nacionalna antidopinška komisija.

Tisti, ki so Valjavcu blizu, ne verjamejo, da bi ob zaključku kariere tvegali z uporabo prepovedanih snovi. Njegova kolesarska pot se je začela v Savi, kjer je bil njegov trener kar nekaj let tudi **Miran Kavaš**. Z biološkimi potnimi listi nima izkušenj, saj jih kolesarji kontinentalnih ekip, mednje spada tudi Sava, nimajo. "Upam, da se bo vse dobro končalo. Lahko rečem le, da se odstopanja v krvni sliki dogajajo, pa ne gre za doping. Verjamem, da Tadej ni tako naiven, da bi se tega lotil, a ne glede na to je v težkem položaju. V kolesarstvu si samo osumljen, pa si lahko za celo življenje zapečaten, zato se napake pri postopkih ne bi smele dogajati," je bil komentar Kavaša, ki še dodaja, da je bil Tadej že kot majhen fant velik potencial: "Zmagal je prvo dirko v življenju, ki jo je startal. Mislim, da to veliko pove."

Za pojasnila, kaj je biološki potni list, smo se obrnili na **Lovra Žiberno**, mag. farm., UCI anti-doping komisarja.

"Biološki potni list je UCI kot prva in edina športna zveza samostojno razvila in uvedla leta 2008. Predstavlja pomemben protidopinški ukrep, katerega glavna novost je izdelava t. i. osebne hematološkega in hormonskega profila, ki na daljši rok omogoča identifikacijo morebitnih sprememb osnovnega profila, ne glede na uporabljena sredstva. Od leta 2010 naprej se odstopanja v biološkem potnem listu obravnavajo kot dopinški prekrški," pojasnjuje Žiberna. Kot je dejal, je bilo leta 2008 v program biološkega potnega lista vključenih 805 tekmovalcev iz 33 ekip, vseh 18 ProTour ekip in 15 profesionalnih kontinentalnih ekip. Vsi ti postopki so izjemno dragi, kar je potrdil tudi Žiberna: "Za sistem bioloških potnih listov je bilo v letu 2008 porabljenih 5,3 milijona evrov. UCI je osnoval učinkovit ekonomski sistem, v katerem sodelujejo vsi akterji kolesarstva, od posameznih ekip in organizatorjev prireditev do kolesarjev, ki se jim dokaže dopinški prekršek. Vsako moštvo ProTour mora v skupni fond za boj proti dopingu prispevati 120 tisoč evrov letno, profesionalno kontinentalno moštvo šestdeset tisoč evrov letno, organizatorji dirk v svetovnem koledarju prispevajo 15 odstotkov celotnega denarnega sklada posamezne dirke, medtem ko mora kolesar v primeru dokazanega dopinškega prekrška prispevati sedemdeset odstotkov svoje letne plače."

UCI je postopek proti Valjavcu predlagal zaradi nenormalnih krvnih vrednosti. Kaj to pomeni? Žiberna odgovarja: "Vse hematološke meritve so redno vnesene v informacijski sistem, ki analizira posa-

Tadej Valjavec je napovedal konec kolesarske kariere, v kateri je dosegel številne uspehe.

meznikov biološki profil. V primeru, da pri posameznem kolesarju pride do nenormalnih krvnih vrednosti, te pregleda posebna komisija strokovnjakov, določena s strani UCI. Ti potem rezultate ovrednotijo in se odločijo, ali so odstopanja v profilu posledica fizioloških (treninga, bivanja na višini itd.) oz. patoloških vzrokov (prisotnost določene bolezni) ali posledica uporabe prepovedanih snovi oz. metod. Le v primeru suma uporabe dopinga sledi nadaljnji postopek. Pomembno je poudariti, da so vsi kolesarji nedolžni, dokler postopek ni končan, vendar začasno suspendirani." Valjavec je trening veliko kombiniral z bivanjem v višinski hiši, kar naj bi šlo nekaterim v nos. "Bivanje na višini pomembno vpliva na merjene hematološke parametre, saj dokazano povečuje število eritrocitov. Zanj se odločajo številni kole-

sarji, zato je variabilnost hematoloških parametrov kot posledica uporabe višinskih priprav ustrezno ovrednotena in upoštevana v sistemu biološkega potnega lista. Naj ob tem še povem, da je WADA leta 2007 obravnavala, ali bi uporabo višinskih hiš oziroma šotorov uvrstila na listo prepovedanih metod, a so sprejeli, da je njihova uporaba dovoljena," je še dejal Žiberna. Več o tej temi lahko v posebnem pogovoru z njim preberete na naši spletni strani.

V prihodnjih tednih Tadeja Valjavca čaka dokazovanje, da njegovi izvidi niso sumljivi. Seveda vsi upamo, da mu bo to tudi uspelo. A tudi v tem primeru mu nihče ne bo mogel vrniti nastopa na Giru, na katerega je bil odlično pripravljen, prav tako ne bo nihče mogel izbrisati madeža, ki se je s to afero pojavil pred njegovim imenom.

ŠKOFJA LOKA

Mladinci Terma prvaki že pred zadnjo tekmo

Tudi v letošnji sezoni mladi loški rokometarji nadaljujejo tradicijo uspešnih nastopov na državnih tekmovanjih. Tako je mladinska rokometna ekipa Merkurja prejšnji teden na gostovanju premagala ekipo Gorenja iz Velenja in si že pred zadnjim krogom tekmovanja zagotovila naslov mladinskih državnih prvakov. Tako bo nedeljski obračun, ko se bodo mladi loški rokometni upi od svojih navijačev poslovili s tekmo proti ekipi Trimo Trebnje, še zgolj formalnost. Po tekmi, ki se bo v dvorani Poden začela ob 10. uri, bodo varovanci trenerja Urbana Šilca dobili zaslužene zlate medalje. **V. S.**

KRANJ

Mednarodni vaterpolski turnir v Kranju

Od danes do nedelje bo na pokritem olimpijskem bazenu v Kranju potekal prijateljski vaterpolski turnir Tristar - Snežak. Začel se bo s tekmo med Jadranom in Primorjem danes ob 19. uri, ob 20.15 pa nadaljeval s tekmo med Triglavom in Vojvodino. Jutri bodo tekme od 10. ure do 18.30 (Triglav bo igral ob 11.15 in 17.15), v nedeljo pa se bo turnir končal s tekmo ob 10. uri med Vojvodino in Jadranom, sledila bo tekma med Triglavom in Triestino, ob 12.30 pa bo še srečanje med Primorjem in Vojvodino. "Naši mladi upi se bodo pomerili z vaterpolisti ekip, ki prihajajo iz držav, ki predstavljajo vrh svetovnega vaterpola. Vabimo vse, da pridete navijati," pred turnirjem pravi predsednik AVK Triglav Kranj **Samo Perne**. **V. S.**

KRANJSKA GORA

Danes povratna tekma za naslov prvakinj

Minuli torek se je začelo sklepno dejanje državnega prvenstva v košarki za ženske. V velikem finalu, kjer moči merita ekipi Merkurja iz Celja in HIT-a iz Kranjske Gore, so Štajerke na prvi tekmi slavile s 75 : 68. Druga tekma bo danes ob 19. uri v Kranjski Gori, ekipi pa za naslov prvakinj igrata na tri zmage. **V. S.**

KRANJ

Vojska namesto Kalana

Na redni seji izvršilnega odbora Smučarske zveze Slovenije v začetku tedna je novi predsednik zveze **Tomaž Lovše** predlagal za direktorja **Matija Vojska**, člani pa so njegov predlog potrdili. Tako je 46-letni Ljubljčan Matija Vojsk, ki je magister managementa in uspešen poslovnež, na mestu direktorja pričakovano zamenjal Škofjeločana **Jara Kalana**. Kot je novi direktor povedal ob izvolitvi, se zaveda težkih gospodarskih razmer, ki so zahtevne za vse športne organizacije, poslovno vodenje zveze pa je zanj velik izziv. "Čeprav prevzemam poslovno vodenje zveze, bodo v očeh širše javnosti merilo uspešnosti dela predvsem športni rezultati," je ob imenovanju poudaril Vojsk. **V. S.**

Prevc najprijetnejše presenečenje

Pri kranjskem skakalnem klubu Triglav so z uspešno sezono proslavili 70-letnico skokov v Kranju in 50-letni jubilej najuspešnejšega obdobja v razvoju skokov in nordijske kombinacije.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Že nekaj časa je znano, da je kranjski Triglav tudi v tej zimi ohranil sloves najboljšega skakalnega kolektiva v državi. Letos jim je v skupnem seštevku uspelo zbrati več kot sto tisoč točk, spodbuden pa je tudi podatek, da so naslov najboljših osvojili že osemindesetletni.

"Naslov državnega klubskega prvaka in kar 63 medalj na državnih prvenstvih ter izredni uspehi naših skakalcev so najlepše plačilo vsem v klubu kot tudi potrdilo, da je naše amatersko delo na kvalitetni strokovni in organizacijski ravni," pravi predsednik **Jože Javornik** in dodaja, da so v klubu izredno ponosni na odlične rezultate **Robija Kranjca**, ki je osvojil mali kristalni globus kot najboljši tekmovalac v poletih na svetu. Prav tako so bili navdušeni nad njegovimi re-

zultati na olimpijskih igrah v Kanadi, na svetovnem prvenstvu v Planici, pa tudi v svetovnem pokalu, kjer je pozimi osvojil končno deseto mesto, poleti pa je bil celo drugi. "Poleg Robijevih uspehov je za nas najbolj prijetno presenečenje sezone 17-letni Peter Prevc, ki je bil najmlajši tekmovalac na olimpijadi in je na srednji skakalnici osvojil celo sedmo mesto. Odmevni so bili njegovi uspehi na svetovnem mladinskem prvenstvu, odlično je nastopil na skandinavski turneji in osvaja-

jal točke svetovnega pokala," pravi Javornik, ki je ponosen na dejstvo, da so v minuli zimi v klub dobili blizu dvajset novih skakalcev, da imajo vsako leto boljše razmere za trening in da so se tudi v zadnjem letu izkazali z organizacijo številnih tekmovanj. Kljub uspehom pa se zavedajo, da jih v prihodnosti za nove dobre rezultate čaka veliko dela, o tem pa bodo spregovorili na današnji skupščini, ki jo ob 18. uri pripravljajo v smučarskem centru na Gorenji Savi.

Hudournik od sveta odrezal pet hiš

URŠA PETERNEL

Javorniški Rovt - V noči s srede na četrtek je spet divjalo hudo neurje s točo nad Javorniškim Rovtom nad Jesenicami. Močno narasel hudournik je okoli druge ure ponoči od sveta odrezal pet hiš v spodnjem delu vasi. Kot je povedala domačinka **Milena Arhar**, sta z možem **Stankom** v hudem nalivu sredi noči s krampi skušala sproti odstranjevati material, ki je zatrpal strugo potoka in most, zaradi česar je podivjana voda začela nevarno gro-

ziti njuni hiši, ki stoji le nekaj metrov stran od struge. Arharjevim je odneslo del njive, zadnji hip pa so rešili avto. Bližnji sosed **Edi Vengar** je povedal, da so podobne težave imeli že julija lani, vendar pa niti Občina Jesenice niti država doslej nista sanirali struge hudournika. "Hudournik se vsakič bolj približa najbližji hiši in zdaj je res čas, da se struga uredi," je povedal Edi Vengar. Močno poškodovana je tudi cesta v Javorniški Rovt, ki so jo spodkopale narasle hudourniške vode.

Včeraj jutraj so delavci komunale iz hudournika odstranjevali kupe skal in zemlje, ki so od sveta odrezali pet hiš.

KRANJ, ŠKOFJA LOKA

Vlamljali, kradli in pregledovali

Iz kranjske policijske uprave so sporočili, da so v torek obravnavali več vlomov v stanovanja na območju Kranja in Škofje Loke. V dopoldanskem času so neznanci vlomili v dve stanovanji na Zlatem polju v Kranju in dve v Podlubniku v Škofji Loki. Vsa stanovanja so v nadstropjih večstanovanjskih zgradb. Po dosedanjih ugotovitvah so vlomilci iz dveh stanovanj odnesli nekaj zlatnine in dva fotoaparata, dve stanovanji pa pregledali, ne da bi karkoli odnesli s seboj. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil, podali bodo kazenske ovadbe na pristojno državno tožilstvo.

TABOR

Skala pristala ob stopnišču

Prvi dan po praznikih si bodo zapomnili stanovalci hiše na Taboru v občini Gorenja vas-Poljane. V hišo je namreč dopoldne z bližnjega pobočja zdrsnila približno pol kubičnega metra velika skala in poškodovala stopnišče. Gasilci prostovoljnega gasilskega društva Gorenja vas so ugotovili, da zdaj ni nevarnosti, o dogodku pa so bile obveščene odgovorne osebe v občini. **M. G.**

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47www.gorenjskiglas.si

KURILNO OLJE

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Dalits d.o.o., Groska c. 11, 4260 Breda

KAMNIK

Ustavili pijanega traktorista

Policisti so na območju Kamnika že pred prazniki med kontrolo prometa ustavili voznika traktorja, za katerega so posumili, da je vozil pod vplivom alkohola. Ko je pihnil v napravo, ki meri stopnjo alkohola v izdihanem zraku, je ta pokazala 1,25 miligrama na liter, kar je seveda odločno preveč. Pijanega traktorista so pospremili v treznilnico. **M. G.**

Velikokrat jih ne slišijo

Približno šest tisoč prevozov z reševalnimi vozili opravijo na leto v prehospitalni enoti nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Kranj, od tega je 1200 intervencij.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - "Večji del so intervencije na domu zaradi bolezni, prometne nesreče so manjši del. Drugi prevozi niso nujni, kot so na primer prevozi bolnika na obsevanje in nazaj domov," je povedal **Jože Prestor**, vodja reševalne službe v kranjski prehospitalni enoti nujne medicinske pomoči. "Dva rešilca sta namenjena za nujne vožnje, šest pa za vse druge prevoze pacientov. Dva smo že povsem iztrošili, stara sta več kot deset let in imata skupaj že več kot milijon kilometrov. V garaži ju imamo samo zato, da ko gredo mlajša vozila na popravilo, še vedno lahko izvedemo vse prevoze. Na leto z vozili naredimo 350 tisoč kilometrov in vsako leto bi morali kupiti novega, vendar ima zdravstveni dom še veliko drugih velikih investicij, kot sta menjava strehe, nakup rentgenskega aparata in vedno ne pridemo na vrsto. Starejši ko je avto, več servisa potrebuje. Skoraj da ni avtomobila, starejšega od pet let, da mu ne bi kaj manjkalo."

Na nujnih vožnjah nimajo kakšnih posebno slabih izkušenj z drugimi udeleženci v prometu, vsaj ne v smislu, da bi jih vozniki ignorirali ali ne hoteli upoštevati. "Večji problem je, da nas velikokrat ne slišijo. Naše sirene so sicer zelo glasne in za nekatere pešce celo preglasne, če se pa nekdo pelje z modernim avtom, ki je zvočno izoliran in poslušaja še radio, rešilca sliši zelo pozno in nima veliko časa in prostora za umik," je dejal **Jože Prestor** in še opozoril: "Vozniki težko sprejmejo višjo silo, kot je promet-

Jože Prestor / Foto: Tina Dokl

na nesreča na avtocesti, in iščejo način, kako bodo prišli mimo, ker se jim mudi naprej. Zelo malo je sočutja, več je ogorčenja. Območje gorenjske avtoceste, ki ga pokriva naša enota, ima tripasovnice in ne bi smela biti problem dostopnost do mesta prometne nesreče z rešilcem, se pa dostikrat zgodi, da udeleženci v prometu zasedejo vse tri vozne pasove. Težka dostopnost je zaradi zaparkiranosti in ovir, kot so betonska korita, tudi v urbanem naselju kranjske Planine in ni redka situacija, ko boste ponoči videli reševalno ekipo, ki pelje nekaj deset metrov voziček iz rešilca z vsemi kovčki, zato da lahko pridejo z opremo do poškodovanca."

Lani so imeli povprečen odzivni čas 7,3 minute; to je čas od trenutka, ko medicinska sestra v ambulanti nujne medicinske pomoči sprejme telefonski klic in ugotovi, da gre za nujno stanje, do trenutka, ko se ekipa javi, da je prišla do pacienta. "Pokriva-

mo območje nekdanje kranjske občine; naša prednost je, da smo locirani na sredini tega območja in na sredini gostote naseljenosti," je dejal sogovornik.

Reševanje na motorju

"Pred tremi leti je bila močna pobuda sodelavcev iz Spodnje Gorenjske, da bi Gorenjska imela v poletnem času reševalca - motorista. Glavni aduti, da bi se projekt izvedel, so bili slabša kadrovska pokritost Gorenjske, saj bi motorist na relaciji avtoceste med Kranjem in Hrušico vedno lahko priskočil na pomoč tudi enotam, ki so kadrovsko šibkejše. Projekt so predstavili na ministrstvu za zdravje, vendar jih argumenti niso prepričali, da bi pokrili stroške projekta. Reševalca - motorista že imajo kot redno dejavnost v Ljubljani, Mariboru in na Obali; ima hitrejši dostopni čas, ima pa tudi nekaj slabosti: samo eden je, ne more nesti s se-

boj veliko opreme, zelo je izpostavljen, ker je slabše vidljiv in bolj ranljiv. V dežju, ponoči in pozimi reševalec na motorju ne deluje. Za Gorenjsko bi bilo smiselno izvesti projekt, da bi vsaj ugotovili, ali ga potrebujemo."

Lani decembra je bil sprejet Pravilnik o prevozih pacientov, ki so ga pisali petnajst let. V delovni skupini ministrstva za zdravje je bil tudi **Jože Prestor** in to delo je strnil: "S pravilnikom želimo urediti področje vseh prevozov z rešilci, ne samo za tiste, ki so življenjsko ogroženi. Pacient, ki ne potrebuje spremstva zdravstvenega delavca, se lahko pelje z "zdravstvenim taksijem", ki ga bo upravljal voznik, ki bo imel znanje prve pomoči in bo lahko ves čas v navezi z urgentno službo, če bi prišlo do zapletov. Trajalo bo nekaj časa, da bo pravilnik zaživel, ker se spreminja tudi financiranje prevozov in ker se je gospodarska kriza že prenesla tudi na zdravstvo."

Policija vabi upokojene sodelavce

Zaradi pomanjkanja kadra upokojeni policisti lahko znova sklenejo delovno razmerje.

MATJAŽ GREGORIČ

Sredi lanskega leta je začel veljati spremenjeni Zakon o Policiji, ki med drugim omogoča vnovično sklenitev delovnega razmerja za določen čas z upokojenimi policisti. Tako lahko Policija sklene delovno razmerje za določen čas z upokojenim policistom, ki izpolnjuje določene zakonske pogoje. Upokojeni policisti lahko znova sklenejo delovno razmerje za dve leti z možnostjo enkratnega podaljšanja. Upokojeni policisti, ki bi se vnovič odločili

za opravljanje policijskega dela, morajo imeti ustrezno stopnjo strokovne izobrazbe in državljanstvo Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v naši državi. Poleg tega morajo ustrezati vsem drugim splošnim pogojem, kot so nezakznovanost, ne-uvajljanje pravice do ugovora vesti pri vojaški službi, morajo biti varnostno preverjeni in imeti vozniško dovoljenje kategorije B. Policija bo praviloma na ta način zaposlovala delovna mesta, na katerih se opravlja notranje delo, zlasti na policijskih po-

stajah, ni pa izključena niti vnovična sklenitev delovnega razmerja tudi za druga dela in naloge, na primer za varovanje objektov. Vsi kandidati, za katere bo policija izkazala interes, bodo opravili celoten selekcijski postopek, ki je predviden za sklenitev delovnega razmerja, pri preverjanju psihofizičnih in zdravstvenih zmožnosti pa bodo upoštevali starost kandidatov in vsebino nalog. Pri plačah se bo vnovič aktiviranim upokojenim policistom k plačnemu razredu delovnega mesta prišlo šte-

vilno napredovanj v plačne razrede, ki so jih dosegli pred upokojitvijo. Prav tako se jim bo upoštevalo napredovanje v višje uradniške nazive, ki so jih že dosegli. V času opravljanja dela pa ne bodo prejimali pokojnine. Tudi na Policijski upravi Kranj bi zaposlili določeno število znova aktiviranih policistov, če bi njihovi profili in druge lastnosti ustrezali potrebam, je potrdil tiskovni predstavnik **Andrej Zakrajšek**, vendar nimajo podatkov, kako je s prijavi, ker te zbira ministrstvo.

GGG +

OBLETNICA
IZGNANCI
ZANIMIVOSTI
KNJIGE IN LJUDJE
RAZGLED

S temi besedami in pogledom na 350 let stari kip v kotu hiše je oče Cirila Zupana pred petinšestdesetimi leti zaprl vrata domačije v Mošnjah in odšel v izgnanstvo.

Obletnica

Trideset let po smrti Josipa Broza Tita: tudi po Titu Tito? Stran 10

Zanimivosti

Tomo Križnar in darfurski humanitarac Suleiman Jammous kličeta na pomoč za Darfur. Stran 12

Zanimivosti

Ljubo Sirc je izdal knjigo Dolgo življenje po smrtni obsodbi. Stran 12

Obletnica

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Pero Simić, avtor uspešnice o Titu: "Tito je prikrival svoje sodelovanje v treh velikih zločinih: v pobojih, ki jih je avstrijska vojska zagrešila na začetku 1. sv. vojne v Srbiji; v Stalinovih čistkah in likvidacijah, ko je v Moskvi pred vojno ovajal svoje partijske tovariše; v pobojih kolaborantov po vojni. Če bi priznal katero od teh dejanj, bi bilo njegove slave konec."

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Jože Pirjevec, zgodovinar: "Tito je treba priznati troje: da bi bila brez njegove vojske in Jugoslavije meja z Italijo za nas manj ugodna; da je bilo večini mladih omogočeno šolanje in po njem zaposlitev; da si je upal odpreti meje ..."

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Igor Grdina, zgodovinar: "Maršal Tito se je znašel v paradoksalnem položaju: kot resničnost je mit, kot mit pa resničnost. Sodobnikom, ki so ga dobro poznali, se je očitno še po smrti zdel živ."

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Bernard Brščič, ekonomist: "Socialistično samoupravljanje bi morda delovalo, če bi bila človeška narava angelska, a v resnici nas ženejo interesi in ne altruizem."

Tudi po Titu Tito?

Smo mi še Titovi, je Tito še naš? Takih vprašanj je v dneh ob 30-letnici Maršalove smrti vse polno in odgovorov je še več, nadvse različnih. Očitno je, da on ne more brez nas, kdo bi potem vzdrževal njegov mit? Mi pa, naj ga zanikujemo ali častimo, smo lahko brez njega, ne moremo pa mimo njega ...

MIHA NAGLIČ

V ponedeljek, 3. maja, popoldne, dan pred 30. obletnico Titove smrti, se je v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije v Ljubljani, zgodila okrogla miza na temo "Tudi po Titu Tito, trideset let kasneje". Uvedel jo je Jože Dežman, direktor muzeja, vodil pa zgodovinar Igor Grdina. Soorganizator posveta je bila založba Orbis, njen urednik Aleksander Pišlar je za mizo pripeljal tudi ta čas najbolj brane ga med Titovimi biografi, Pera Simića iz Beograda, avtorja velike uspešnice **Tito - Skrivnost stoletja** (v izvirniku: *Tajna veka*), ki je konec lanskega leta izšla tudi v slovenščini v 3000 izvodih. Simić je po stroki ekonomist, za pisanje o Titu pa ga upravičuje dejstvo, da se je pred njim prebil skozi goro dokumentov in drugih virov. Za omizjem sta bila tudi dva priznana slovenska zgodovinarja, dr. Jože Pirjevec iz Trsta in dr. Silvin Eiletz z Dunaja, avtor knjige *Titova skrivnostna leta v Moskvi* (2008), s poglobljenimi pogledi ekonomista na Titov vek ju je dopolnil Bernard Brščič.

Od tistega, kar je povedal **Pero Simić**, izpostavimo razlago, kako je Tito sam gradil svoj mit: "Titovo življenjsko delo je on sam." Molotov je v Orwellovem letu 1984 izjavil: "Tito je v Jugoslaviji car in bog." General Ljubičič pa kmalu po njegovi smrti: "I posle Tita Tito!" In res: edina vsejugoslovanska institucija, ki je po njegovi smrti še delovala, je bil Tito sam, vse drugo se je postopoma razkrajalo, tudi partija in vojska. Da bi se ta mit ne sesul že za njegovega življenja, je moral Tito ves čas prikrivati svoje aktivno sodelovanje v treh velikih zločinih. Prvi: kot komandir izvidniškega voda je v začetku 1. sv. vojne sodeloval v operacijah v zahodni Srbiji (in za to dobil visoko vojaško odlikovanje), v katerih je avstro-ogrsko vojska pobila tudi množico civilistov. (Dr. Pirjevec je pozneje opozoril, da ta trditve ni dovolj dokumentirane in je zato do nje skeptičen.) Drugi zločin: ko si je v moskovskih letih prizadeval povzpeti se na položaj generalnega sekretarja KPJ, je kot sodelavec NKVD s pisanjem karakteristik de-

O Titu po Titu so razpravljali (z leve): Jože Dežman (gostitelj), Igor Grdina (moderator), Bernard Brščič, Pero Simić, Silvin Eiletz in Jože Pirjevec. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

nunciral svoje tekmece in je zato sokriv za izginotje okoli osemsto jugoslovanskih komunistov v Stalinovih čistkah. In tretji ter najhujši: poboji vrnjenih kolaborantov po koncu 2. sv. vojne. Če bi javno priznal katerokoli od teh dejanj, bi bilo njegove slave konec. Titovo početje v Moskvi je skušal v nadaljevanju natančneje osvetliti **Silvin Eiletz**, ki je s svojimi raziskavami v arhivih Kominterne prišel do podobnih ugotovitev kot Simić, a bolj dokumentiranih in bolj stvarnih. Tito naj bi po njegovem ovajal svoje partijske tovariše, sestajal naj bi se tudi s Stalinovimi osebni informatorjema, generalom Jakubovičem (pseudonim, njegova identiteta še danes ni razkrita) in Špinerjem (to je bil bolgarski komunist Ivan Karaivanov). Titov smoter je bil postati generalni sekretar KPJ. Ker po skrivnostnem prihodu v Moskvo, kamor ga nihče povabil, ni imel drugih možnosti, se je domislil nečesa izvirnega: medtem ko noben drug visoki funkcionar KPJ ni iskal zvez s Stalinovo tajno policijo, je Broz ravno tam zaznal svojo oporo. Z denunciacijami svojih najbližjih tovarišev je hitro navezal dobre stike z NKVD in zbudil Stalinovo pozornost ...

Jože Pirjevec je poudaril, da se moramo pri pisanju o Titu opirati predvsem na zanesljive vire in ne smemo podlegati senzacionalističnim skušnjavam. Od štirih

gostov omizja je bil najbolj protitovski. Do Tita je kritičen, priznava pa mu tudi nekatere nesporne zasluge, tudi v odnosu do Slovencev. Prva: brez Titove vojske in Jugoslavije bi bila naša meja z Italijo drugačna, za nas manj ugodna. Druga: večini mladih je bilo omogočeno, da so se šolali in se po končanem šolanju zaposlili. Tretja: Tito si je za razliko od drugih komunističnih voditeljev upal odpreti meje in tako omogočil pretok ljudi ter materialnih in duhovnih dobrin. Ob njegovih trditvah se je del publike zganil in polglasno pritrjeval, manjši del pa se je nelagodno presedal.

Bernard Brščič, znan kot "liberalni ekonomist", je Titov čas osvetlil z vidika svoje stroke in v tej luči se to obdobje izkaže za porazno. Avstrijska Vojvodina Kranjska je v BDP dosegala 80 odstotkov tedanjega avstrijskega povprečja in skoraj takega tudi še Banovina Dravska. Če pa primerjamo republiko Slovenijo in Avstrijo v letu 1991, smo dosegali samo še polovico avstrijskega BDP. Drugače je seveda, če slovensko primerjamo z ekonomijami realnega socializma. V ekonomskem pogledu so bila Titova desetletja izgubljeni čas. Imeli smo sicer trg blaga, ne pa tudi trga kapitala in dela in na koncu pridelali 20 milijard dolarjev dolga. Tito je zavestno zanikal tri postulate gospodarske uspešnosti: 1. za-

sebnost lastnino proizvodnih sredstev; 2. likvidiral je sloj samostojnih podjetnikov, ustvarjalnih posameznikov, ki se v svojem delu aktivno soočajo z negotovostjo poslovanja, pasivnemu "delovnemu ljudstvu" pa so jih prikazovali kot "izkoriščevalce"; 3. socialistično samoupravljanje bi morda celo delovalo, če bi bila človeška narava angelska (homo sovieticus), a v resnici nas ženejo interesi (homo oeconomicus) in ne altruizem. Brščiča je z nekaterimi ekonomskimi dejstvi dopolnil Simić. Zunanji dolg države se je v Titovi dobi povečal za sedemkrat, produktivnost prepolovila. Pomenljiv podatek o (ne)uspešnosti Titove ekonomije je tudi tisti, ki izhaja iz primerjave števila patentov med Jugoslavijo in njenimi sosedami. Tako je imela Avstrija 180 patentov na milijon prebivalcev, Ceausescujeva Rumunija 118, Madžarska in Bolgarija po 52, Titova Jugoslavija pa le - sedem! Mar to ne pove dovolj?

Poslušati to posttitovsko omizje je bilo res zanimivo, čeprav je trajalo skoraj dve uri. In ko se je pogovor sklenil, jih je kar nekaj med publiko zagodrnjalo, da še ne more biti konec, en gospod pa se je prav razjezil: "Nočete nič polemike! Se bojite vprašanj?" No, o Titu se bo še govorilo in polemiziralo, ob tej obletnici in še desetletja. Še bomo Titovi in Tito še naš.

Izgnanci

Miklavž, ti pa ostani tukaj in nam čuvaj hišo

Ciril Zupan

S temi besedami in pogledom na 350 let stari kip v kotu hiše je oče Cirila Zupana pred petinšestdesetimi leti zaprl vrata domačije v Mošnjah in odšel v izgnanstvo.

MARJANA AHAČIČ

"In veste, da nas je Miklavž res počakal ...," se ob spominih na tiste čase nasmehne Ciril Zupan iz Mošenj. Čil in idej poln gospod bo prvega julija dopolnil osemdeset let, a ima spomin bister kot malokdo. Do dneva natančno se spominja zaporedja dogodkov, ki so pred petinšestdesetimi leti vaščane vodili v izgnanstvo.

"Štirinajst let sem bil star, ko se je zgodilo," pripoveduje. "Leta 1943 se je v naše župnišče vselil neki Nemeč z družino - ženo, sinom in hčerko, še dva hlapca je pripeljal s seboj. Spomnim se ga, ker je k nam v mlin vozil žito, Hans Warmuth mu je bilo ime. Mislim, da nihče ne ve, zakaj so 3. aprila partizani na vratih doma ustrelili njegovega takrat petnajst let starega sina Hanzija. Zdaj mislim, da je bila morda pomota ... no, čez deset, morda štirinajst dni, so ustrelili še očeta," se tistih časov spominja Ciril Zupan.

Mislili smo, da bodo vse postrelili

Že naslednjo noč sta v vsako od hiš v vasi prišla po dva nemška vojaka; družine so se morale zbrati v šoli, moški so šli posebej. "Mislili smo, da nas bodo vse postrelili, če ne vseh, vsaj moške. Na koncu so se odločili, da vas izpraznijo in požgejo nekaj hiš, devet družin, katerih sinovi, šestnajst jih je bilo skupaj, so bili prisilno mobilizirani v nemško vojsko, pa je moralo v 48 urah zapustiti domove in oditi - kamorkoli," pripoveduje.

Med njimi sta bila tudi dva njegova brata. Prvi, Tone, je na svoj 25. rojstni dan padel pri Leningradu. Drugi, Franc, se je 29. novembra 1945 vrnil domov z obale Kaspijskega morja. "Ko se zdaj spomnim njegovih pripovedi, se mi zdi, da je moral biti v ujetništvu nekje na območju današnje Čečenije. Pripovedoval je, da jih je več kot polovica pomrla, ostali so predvsem kmečki fantje, vajeni trdega dela in surovih razmer. Do-

Ciril Zupan ob kipu Miklavža, ki ga je kupil njegov stari oče, ko so leta 1906 obnavljali mošenjsko cerkev. Tam je imel svoj oltar vse od leta 1600. Zdaj je že več kot sto let v hiši Zupanovih. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

mov se je vozil 45 dni, v živinskih vagonih, ki so ga pripeljali do Murske Sobotice. Od tam je šel najprej peš k teti v Ljubljano, kjer se je za silo preoblekel, da se ga ne bi doma prestrašili, tako ubog je bil!"

Na očetov dom v Dvorsko vas

V taborišče na Bavarskem je bilo takrat izseljenih petdeset družin, skupaj 168 ljudi, pripoveduje. "15. aprila so nato Nemci požgali osem stanovanjskih hiš in trinajst gospodarskih poslopij. Ker sta bila dva brata v nemški vojski, Zupanovim ni bilo treba v tujino. Tako kot nekatere druge so jih pod streho vzeli sorodniki. "Živeli smo na očetovem domu v Dvorski vasi, prav tam, kjer danes stoji Jehovova cerkev. Če je bilo lepo vreme, sva s sestro Ivanko vsak dan hodila na kakih sedem kilometrov oddaljeno Dobro polje, kjer smo obdelovali svojo njivo. Če je bilo vreme slabo, smo vsi pomagali na žagi - dela je bilo vedno dovolj - oče pa je stalno hodil v Radovljico spradevat, ali se lahko vrnemo

domov. "En sin je na fronti na Češkem, drugi je padel v Rusiji - jaz hočem domov," je prepričeval Nemce in jih proti koncu leta vendarle prepričal, da smo se lahko vrnili. 15. novembra 1944 smo končno prišli nazaj v Mošnjo. Miklavž, ki je čuval hišo, nas je še vedno čakal v kotu. Kake tri mesece smo bili popolnoma sami v vasi, potem sta prišli dve družini, pa še ena ... aprila prihodnjo pomlad so se začeli vračati tudi tisti, ki so bili izgnani v Nemčijo."

Kot na mravljišču

Dobro se spominjam, kako solidarno je potekala obnova požgane vasi. "Na pomoč so fizično in z gradbenim materialom priskočili tudi iz sosednjih vasi. Ob sobotah in tudi ob nedeljah tudi jeseniški železarji, razni mojstri, kovači, tesarji in drugi, pa jugoslovska vojska. Bilo je kot na mravljišču." Žal mu je, ker se je leta 1945 končala njegova šolska pot. Treba je bilo poprijeti za delo na domači žagi, kjer je vztrajal vse do leta 1962, ko se je, ker kot kmet ni mogel biti

socialno zavarovan, zaposlil v tovarni Sukno v Zupah, a le za kratek čas, ker je že kmalu dobil službo na Petrolovi bencinski črpalki v Radovljici. Leta 1988 se je upokojil kot poslovodja.

Dopisnik Radia in Gorenjskega glasa

Vmes pa je, bister in poln energije, počel še marsikaj. Mlin in žago na domačiji, kjer je živel skupaj s starši in svojo družino, so domači zapečatili leta 1965. "Dovoljeno je bilo, da žaga po tri mesece na leto obratuje za naše potrebe. Še do leta 2000 smo jo uporabljali, zdaj pa že dolgo ne več. No, za svojo 80-letnico jo bom spet pogljal," navdušeno razlaga. Imel je živino, izdeloval je mlinska kolesa - ker se jih pač nikjer ni dalo dobiti - bil med ustanovitelji društva lastnikov malih hidroelektrarn in se preizkusil tudi kot novinar. "Cel kup reči me je zanimalo, bil sem kritičen, pa sem začel pisati o kmetijski problematiki. Že v petdesetih letih sem dobil novinarsko izkaznico, kot dopisnik Ra-

dia Ljubljane, Maribora in slovenskega Primorja. "Zaradi enega od bolj kritičnih prispevkov so me celo klicali na sodišče, a sem bil kasneje k sreči oproščen. Spomnim se, da se je takratni urednik na radiu odločno postavil na mojo stran!" Pisal je tudi za Kmečki glas, Dnevnik in seveda domači Gorenjski glas. "Napisal sem celo kake tri članke za časopis Prosveta, ki je izhajal v Clevelandu. V zahvalo so mi dve leti pošiljali časopis domov." V zadnjih letih redno pošilja na roke skrbno napisane prispevke za radovljiški občinski časopis Deželne novice. Rad zapiše kaj, kar bi se sicer pozabilo - predvsem o ljudeh, dogodkih in znamenitostih v domači vasi.

Zadovoljen je z življenjem, kakor se je obrnilo, pravi. Posebej v veselje pa mu je družna: trije sinovi in hči, ki z otrokoma k sreči živi čisto blizu, saj si je stanovanje uredila kar nad domačim mlinom. Pa seveda vnuki. Zadnja dva, že drugi par dvojčkov v družini, sta se rodila pred dobrim mesecem dni.

"Mislili smo, da nas bodo vse postrelili, če ne vseh, vsaj moške. Na koncu so se odločili, da vas izpraznijo in požgejo nekaj hiš, devet družin, katerih sinovi, šestnajst jih je bilo skupaj, so bili prisilno mobilizirani v nemško vojsko, pa je moralo v 48 urah zapustiti domove in oditi - kamorkoli."

Zanimivosti

Dr. Ljubo Sirc je bil aprila star 90 let.

"Moja kandidatura za predsednika republike je temeljila na popolnoma zmotnih vtisih. Ti ljudje, ki sem jim želel pomagati, da bi se vključili v slovensko politično življenje na pameten način, so me odvrnili na neprijeten način. Ta misel me spremlja do današnjih dni." (Dr. Ljubo Sirc na predstavitvi svoje knjige)

Sirc je preživel, komunizem pa ni

Ljubo Sirc, rojen leta 1920 v znani kranjski podjetniški družini, ekonomist in partizan, oporečnik komunističnemu načinu vladanja in gospodarjenja, obsojenec na smrt, je svoje življenje opisal v knjigi *Dolgo življenje po smrtni obsodbi*.

JOŽE KOŠNJEK

Le redki še živeči Slovenci so tako verodostojne priče predvojnih, medvojnih in povojnih dogajanj v nekdanji Jugoslaviji kot doktor ekonomskih znanosti Ljubo Sirc, ki se je rodil aprila leta 1920 v znani kranjski podjetniški družini. Njegov oče Franjo je imel v Stražišču, kjer je sedaj športni park, tekstilno tovarno, v kateri je bilo zaposlenih okrog 250 ljudi, mama Zdenka pa je bila Pirčeva iz Kranja.

Življenje se je grdo poigralo s Sirčevo družino. Nemci so ji zaplenili tovarno in vse drugo imetje in ji grozili z izselitvijo v Srbijo. Sirčevi so zato bežali v Ljubljano, kjer se je Ljubo priključil liberalno in narodno zavedni organizaciji Stara pravda, ki jo je vodil dr. Črtomir Nagode. Pravdaši so se leta 1941 vključili v Osvobodilno fronto, vendar so jo iz nje izključili, ker niso priznali vodilne vloge komunistov. Ljubo je odšel v Švico in se po podpi-

su sporazuma Tito-Šubašič pridružil partizanom in se kot borec prekomorskih brigad vrnil domov. Nemci so pred umikom razstrelili in požgali njihovo tovarno. Tudi nova jugoslovanska komunistična oblast do Sirčevih ni bila prizanesljiva.

Ljubo so dali službo prevajalca v tiskovnem uradu vlade. Svobode ni užival dolgo. Maja leta 1947 so ga skupaj z očetom in še z nekaterimi somišljeniki zaprli. Ker so zagovarjali demokratično državo in demokratične volitve, na katerih bi smela poleg komunistov sodelovati tudi opozicija, so jih obtožili nasilne rušitve obstoječe državne ureditve in vohunjenja za tuje obveščevalne službe. Na znamenitem stalinističnem Nagodetovem procesu julija in avgusta leta 1947 so sodili 14 obtoženim. Črtomira Nagodeta, Borisa Furlana in Ljuba Sirca so obsodili na smrt, Franja Sirca na deset let zopora, njihovega sorodnika Metoda Pirca iz Kranja pa na petnajst let zopora.

Oče Franjo ni prenesel krivice in ponižanja. V zaporu je zbolel in po predčasni izpustitvi leta 1950 umrl. Ljubu so najprej znižali kazen in ga leta 1954, po dobrih sedmih letih ječe, izpustili, vendar doma zanj kot zagovornika tržnega gospodarstva, svobode in liberalizma ni bilo prihodnosti.

Preko Italije v Veliko Britanijo

Ljubo Sirc je leta 1955 preko Italije pobegnil v Veliko Britanijo. Njegova strast je bil študij ekonomije, kar mu je v tujini uspelo. Bil je sodelavec angleških ekonomskih inštitutov in profesor na univerzah, najdlje na glasgowski na Škotskem, kjer si je s soprogo Sue in hčerko Nadjo ustvaril dom. Po upokojitvi leta 1983 je ustanovil inštitut CRCE, ki je proučeval komunistična gospodarstva in povezoval raziskovalce z obeh strani "železne zaves". Leta 1989 se je po 34 letih znova vrnil domov, ka-

mor je prihajal vedno pogosteje. Leta 1992 so ga v Liberalno demokratični stranki povabili h kandidaturi na volitvah za predsednika republike Slovenije. Sprejel jo je, vendar je še pred volitvami spoznal, da so ga prevarali in mu odrekli podporo. To je bila grenka politična izkušnja, zato se v take igre ni več spuščal.

Že med vojno in po njej, skrivoma tudi v zaporu, je razmišljal in pisal, da komunistično gospodarstvo in komunistični pristop k politiki nimata prihodnosti, saj brez zasebne pobude, svobode posameznika, zasebne lastnine in konkurence ter ob novih in novih posojilih ne moreta preživeti. Bogato življenjsko in znanstveno pot je opisal v knjigi *Dolgo življenje po smrtni obsodbi*, ki je v čast njegove 90-letnice skupaj s ponatisom knjige *Brezpotja socializma* izšla te dni. Nekaj nesporno drži: dr. Ljubo Sirc je imel prav. On je preživel, komunizem pa ni.

Igor Leonardi z nosilno skladbo "Jebel Marra" iz filma *Darfur - vojna za vodo*. V ozadju aktivisti za mir v Darfurju s Tomom Križnarjem in Suleimanom Jammousom v sredini. / FOTO: TINA DOKL

Tom Križnar: "Sporočilo filma *Darfur - vojna za vodo* najbolj razumejo v barvitih družbah tretjega sveta. V Evropi pa je angažiral civilno družbo. Likovni umetniki so zbrali več kot sto del in jih ponudili na dobrodelni dražbi za podporo domačinov za nakup vrtnice za iskanje vode. Slovenska in mednarodna javnost je podprla projekt videonadzora z miniaturnimi vohunskimi kamerami, ki varujejo darfurske ženske in otroke pred posilstvi."

Morda se bralcu utrne vprašanje, zakaj bi pomagali tem ljudem, ko pa imamo v času gospodarske krize že okoli sebe dovolj problemov. Morda si lahko pomagate z odgovorom na vprašanje: kako bi se počutili, če svojemu otroku ne bi mogli dati niti požirka vode?

Požirek vode plačajo z življenjem

Človekoljub Tomo Križnar je mimo svetovne politike opravil svojo dolžnost v Darfurju. Nemočni staroselci tudi preko darfurskega humanitarca Suleimana Jammousa prosijo Slovenijo, naj kliče na pomoč evropskim politikom.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Darfurju, pokrajini zahodnega dela Sudana, se dogaja ena najhujših človeških tragedij zadnjega desetletja. Nevzdržne razmere v povolilnem Sudanu se brez pozornosti svetovne javnosti po mnenju poznavalcev lahko končajo v najhujši afriški državljanski vojni doslej. "Tihi genocid v Darfurju se nadaljuje. Tihi zato, ker se o njem zelo malo sliši. Vladne sile so ubile več kot 400 tisoč ljudi. Šestdeset odstotkov nas živi v begunskih taboriščih po Sudanu in v Čadu, za številne tudi v taboriščih ni več prostora," opozarja Suleiman Jammous, humanitarni koordinator za Darfur, ki je zaradi nezlomljivega in svobodomiselnega duha dolga leta kot nasprotnik totalitarnega režima preživel v zaporu. Skupaj s človekoljubom Tomom Križnarjem sta v tem tednu nagovorila slovensko javnost ter člane odbora za zunanjo

politiko v državnem zboru, Suleiman Jammous je prenesel prošnjo, sporočilo: "Slovenija naj širi glas po Evropi in Združenih narodih za pomoč Darfurju."

Kriza v Darfurju je izbruhnila v začetku leta 2003 zaradi suše, širjenja puščave in prenaseljenosti. Izbruhnili so spopadi med nomadskimi plemeni, večinoma Arabci, ki jih podpira sudanska vlada, ter staroselci, ki so se ukvarjali s poljedelstvom. Slednji nimajo več dostopa niti do vodnih virov, ker vladna letala bombardirajo vodnjake podnevi in ponoči. Dokumentarni film *Darfur - vojna za vodo* Toma Križnarja in Maje Weiss, ki je odslej tudi na DVD-ju, je z resnico o vzrokih iztrebljanja pritegnil mednarodno pozornost in prejel številna priznanja doma in v tujini. Film prikazuje Križnarjevo afriško mirovno misijo v Darfurju od februarja do septembra 2006, ko je bil Križnar med

drugim tudi dva meseca zaprt v Sudanu in obtožen vohunstva. "Kamera je magično, božje oko, s katero se da priklicati na pomoč in to prej kot z nekimi statistikami. 165 tisoč ljudi je že videlo ta film v kinematografih in po televiziji, ljudje so me spraševali, kaj naj naredijo, kako lahko pomagajo. Vsak naj naredi tisto, kar čuti, kar zna. Glasbeniki so imeli dobrodelni koncert," je povedal Križnar.

Križnar je s svojo srčno predanostjo okrog sebe zbral veliko somišljenikov, med njimi tudi podjetnika Klemena Miheliča, ki je predstavil prizadevanja: "Združili smo moči - ne kot veliki, ne kot politiki, - in ustanovili "Ljudsko" humanitarno ustanovo H.O.P.E.. Zbiramo torej donacije za mobilno vrtno napravo, da bodo lahko odkrili nove vodne vire, za katere sudanska vlada ne bo vedela, in s tem zagotovili varno preiskrbo civilistov. Cena je 90

tisoč evrov, nekaj denarja se je že nabralo, a odločno premalo. Vsaka donacija je zabeležena, vsak donator si jo lahko ogleda tudi na internetu. Vrtno napravo za Darfur bomo zagotovili, ker besede nemogoče ne poznamo." Kot je povedal Suleiman Jammous, je le nekaj metrov pod tlemi pod krizno pokrajino Darfur veliko jezero, a zdaj nimajo stroja, da bi prišli do vode.

Nevladna organizacija Amnesty International Slovenije (AIS) je zbrala več kot 5000 podpisov z zahtevom, da se evropska zunanja politika vključi v humanitarno in politično reševanje Darfurja in Sudana. Listino so predali zunanjemu ministrstvu. "Vabimo tudi k podpisu peticije, ki je usmerjena v odpravo bičanja v Sudanu ter k članstvu v mrežo prostovoljcev AIS za izboljšanje stanja človekovih pravic v Darfurju in Sudanu," je povedala Nataša Posel iz AIS.

Zanimivosti

Kako dobro slišite

Vplive in posledice okvare sluha ravno prizadeti pogosto podcenjujejo in odlašajo z obiskom zdravnika. Dlje časa ko mine od začetka naglušnosti, težje se je privaditi slušnemu aparatu, ki je z napredkom tehnologije postal pravi mali računalnik.

SUZANA P. KOVAČIČ

Čeprav zastarele stigme izgublajo na pomenu, se zdi, da si nekateri ljudje zaradi sramu še vedno težko nadejejo slušni aparat. To je verjetno tudi poglaviti razlog, da, kljub temu da slabše slišijo, odlašajo z obiskom pri zdravniku. "Raziskave kažejo, da ljudje z izgubo sluha v povprečju čakajo od sedem do devet let, preden se posvetujejo z zdravnikom. Številni ga še pogosto povezujejo z invalidnostjo, predsodkom "zdaj sem pa res star". Ne obrnejo tega sebi v prid, da jim bo aparat le koristil. Tehnologija je v zadnjem desetletju tako napredovala, da so slušni aparati postali pravi mali računalniki," je poudaril **Branko Dragan**, direktor podjetja Neuroth slušni aparati. Trditev, da so slušni aparati nerodni, da ne prestano piskajo, da so tista

"bež banana" za ušesom, preprosto ne drži.

Potencialne uporabnike seveda zanima cenovni standard, ki ga priznava zdravstvena zavarovalnica.

"Zavarovalnica še vedno loči standardne in digitalne slušne aparate, čeprav so oboji digitalni. Klasifikacija je stara trinajst let in je preživeta: do standardnega slušnega aparata je upravičen vsak zavarovanec, za katerega ORL specialist ugotovi, da ga potrebuje, do digitalnega slušnega aparata pa so upravičeni otroci in mladi do dvajsetega leta. Seveda lahko vsak na svojo željo ter proti doplačilu dobi "nadstandardni slušni aparat". Že standardni slušni aparat omogoča naglušni osebi boljšo komunikacijo z drugimi, boljši slušni aparati pa omogočajo več razumevanja v kompliciranih zvočnih situacijah."

Kakšna je pot do slušnega aparata?

"Takoj ko opazite, da imate problem s sluhom, obiščite osebnega zdravnika, ki vam bo dal napotnico za pregled pri specialistu ORL. Če le-ta ugotovi problem s sluhom, ki se ne da pozdraviti z zdravili oziroma operacijo, vam bo izdal naročilnico za test s slušnimi aparati. Testiranje traja najmanj štirinajst dni. Po tej preizkusni dobi se naredi še test s slušnimi aparati in če se ugotovi izboljšanje razumevanja, specialist ORL napiše naročilnico za izdajo slušnega aparata.

Po obliki ločimo za-ušesne in v-ušesne slušne aparate. Izbor slušnega aparata naredimo z upoštevanjem več parametrov: po stopnji naglušnosti, obliki in velikosti sluhovoda, kako močno se izloča ušesno maslo, način življenja uporabnika (v kakšnih zvočnih

okoljih se uporabnik giblje), možnost upravljanja s slušnim aparatom ... Ko se slušni aparat izbere, se ga programira po uporabnikovih potrebah."

Kako je s trajnostno dobo?

"Po trajnostni dobi, ki jo predpisuje zavarovalnica, mora slušni aparat zdržati vsaj šest let. To je relativno dolga doba. Material je sicer enak pri standardnem in dražjem aparatu, razlika pa je v čipu, ki je v slušnem aparatu. Življenjska doba je odvisna tudi od tega, kako ravnaš z aparatom, vsaj enkrat na leto ga je treba prnesti na servis. Morda so bili slušni aparati pred dvajsetimi leti res bolj vzdržljivi, vendar pa so današnji človeku veliko bolj prijazni. Nekatere blagovne znamke nudijo že nano premaz, ki odbijajo vlago, potenje, kožno maščobo. Današ-

Branko Dragan

nji slušni aparati - nosili najbi se dvanajst ur dnevno, 365 dni v letu - morajo zdržati v bistveno hujših okoliščinah glede na spremenljive vremenske okoliščine. Obstajajo določeni pripomočki, ki podaljšajo življenjsko dobo, kot so posebna čistila za ušesni vložek, sušilne tablete ali električni etuiji, ki aparat sušijo ponoči ..."

Kaj še odlikuje sodobne slušne aparate?

"Opremljeni so s tehnologijo, ki bistveno zmanjšuje piskanje. Večina slušnih aparatov deluje samodejno, ravna-

nje z njimi je enostavno. Novejši slušni aparati imajo tudi to lastnost, da so povezljivi z drugimi tehničnimi aparati, kot so mobilni telefon, televizija, MP3. Pri boljših aparatih slušni aparat že sam prepozna situacijo, v kateri se nahaja uporabnik, na primer izloči moteči hrup iz ulice.

Obstajajo tudi dizajnerski produkti, na primer zaušesni slušni aparat v obliki delte, mogoče jih je dobiti tudi v različnih barvnih kombinacijah. Najnovejša storitev, vsaj naša, pa je zavarovanje slušnih aparatov, podobno kot kasko zavarovanje pri avtomobilu."

Ker se zašepetana izpoved:
„Ljubim te!“ sliši prijetneje
kot zakričana.

NEUROTH
slušni aparati & svetovanje

Neuroth nudi celovito uslugo:

- > Brezplačni preizkus novih Neurothovih slušnih aparatov.
- > Individualno svetovanje.
- > Velika izbira, tudi za plitev žep.

KRANJ

Bleiweisova cesta 4, 04/620 22 99

pon. 10.30 - 18.00 ure

tor. - pet. 8.30 - 16.00 ure

www.neuroth.si

> Akcijska ponudba baterij:

2 kompleta Neurothovih baterij za slušni aparat za ceno enega.

Na osebo je mogoče unovčiti samo en kupon. Menjava kupona za gotovino ni mogoča. S tem kuponom nas obiščite do 15. junija 2010 v našem slušnem centru.

Na robu

ZGODBA NEKEGA OTROŠTVA, KI SE NE BI SMELA ZGODITI

Je komu sploh še mar za otroke?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Vzgojiteljica me je začela spraševati o mami, očetu, o vsem, kar sem doma počela. Povedala sem ji, da jaz nikoli ne bom fukala tako kot mama, in da ne bom nikoli pila rakije kot strici, ki sem jih poznala. "Kaj to pomeni fukati?" je bila radovedna. Zdelo se mi je čudno, da tega ni vedela, saj smo pri nas vedeli vsi.

Pri gospe Mari je bilo vse zelo lepo in čisto. Ko me je tiščalo na stranišče, sem tekla na vrt in se pokakala med solato. Lulat sem hodila zelo pogosto, saj sem imela (to vem danes) kronično vnete sečne poti in verjetno tudi rodila, zato danes ne morem imeti otrok. Njen mož se je glasno zgražal nad mojim početjem, ona pa me je vzela v naročje, me stiskala k sebi in me nežno zibala sem in tja. Nenehno je jokala in mi govorila "ubogi otrok". Naslednji dan me je pripeljala nazaj v naselje, k tetki. Za popotnico mi je dala polno vrečko lepih oblek, ki mi jih je tetka takoj zaplenila. Obljubila pa mi je, da me bo vzela k sebi tudi naslednjič, a se to ni nikoli več zgodilo. Tudi v potujoči vrtec nisem šla, ne vem, kaj so se tetki zamerili, da nas, otrok, ni več želela peljati tja.

Ko sem bila malo starejša, sem že vedela, da nisem ciganka, zato sem bila vsakič, ko me je kdo obkladal s tem imenom, zelo jezna. Žal pa sem bila še zmeraj zelo drobna in majhne rasti, tako da me je lahko pretepel vsak, ki je imel pet minut časa. Nekoč so prišli v naselje skavti ali taborniki, ne vem več točno. Prinesli so različne dobrote, oblačila, za nas, otroke, pa so pripravili tudi različne igre. Potem so nas vprašali, ali bi želel kdo preživeti kakšen dan z nji-

mi. Takoj sem se javila. Moja mama je ravno takrat živela z nekim nasilnežem, ki je od mene zahteval, da sem se pred njim slačila. Spominjam se, da smo se v nekem velikem prostoru, v katerem so bile klopi in stoli, usedli na tla in se prijeli za roke. Potem so ostali molili, jaz pa nisem, ker nisem znala. Neki deček, ki je sedel poleg mene, me je nenehno suval s komolcem in mi z mimiko kazal, kaj moram narediti. Ko mi je bilo zadoستي, sem vstala in ga začela lasati. Župnik, ki je sedel spredaj, me je zato nagnal domov, obenem pa mi je dejal, da se lahko vrnem, če obljubim, da se bom naslednjič lepo obnašala. Nikoli več se nisem. Zdelo se mi je krivično, da je s prstom pokazal name, saj se nisem počutila krivo.

Bilo mi je že več kot osem let, ko so se "spomnili", da še ne hodim v šolo. Do takrat sem bila svobodna in sem kot najstarejša med majhnimi otroki kraljevala na ulici. Neke ženske so prišle pome in me odvlekde s seboj. Mama je imela ravno slab teden in jih je pričakala na vratih s steklenico. Na obiskovalke je kričala kot nora in jih zmerjala z vsemi možnimi izrazi. Meni se je zdelo fino, saj sem se počutila, kot bi gledala televizijo. Čez kakšno uro je na dvorišče pripeljal rešilni avto, naložili so mamu in jo odpeljali. Meni je bilo sicer vseeno, kam je šla, vseeno pa mi je bilo hudo, ker sem ostala sama. A ne za dolgo. Nazadnje so v avto porinili tudi mene in me odpeljali. Ženska, ki je sedela poleg mene, je ukazala šoferju, naj odpre okno, ker sem menda smrdela kot hudič. Meni se ni zdelo, da bi bilo tako. Vozili smo se

zelo dolgo, potem smo se ustavili na koncu neke makedamske poti, vse naokoli pa je bilo polno jablan.

"Sedaj bo tukaj tvoj dom," mi je rekla ena od žensk in me potem narahlo porinila proti visoki suhici, ki se nam je približala.

"Gospa, upam, da z njo ne bo težav," so govorili vpričo mene. Zdelo se mi je, kot da jim je vseeno, če jih slišim ali ne.

Če sem se slabo počutila, sem imela navado, da sem molčala. Pri tej družini, kamor so me namestili, sem zelo malo ali nič govorila. Niso me sprejeli za svojo in jaz sem to čutila. Še dobro, da nisem bila vajena nežnosti, saj mama, kot sem ji morala reči, ni imela navede, da bi objemala še svoje lastne otroke. Bila sta dva fanta, ki z menoj sploh nista govorila. Imeli so, poleg mene, še dva rejenca. Eden je imel težko epilepsijo, drugi pa je za seboj vlekel nogo. Pozneje sem izvedela, da zato, ker mu jo je očim hotel odsekati, pa ga je le ranil. Imela pa sem svojo majhno sobico in tudi lastno posteljo. Prvič v življenju sem spala med čistimi rjuhami. Moram povedati, da prav "spala" nisem nikoli. Tudi ležala nisem. Bala sem se, da bo od nekoč prišel očim in mi začel tlačiti prste v luliko. Namestila sem si blazino tako, da sem videla k vratom. Vsak najmanjši šum me je spravil pokonci. Bila sem kot zaprta školjka in nikomur se ni zdelo vredno, da bi me pobliže spoznal. Zjutraj so mi brez besed nprtlali na rame torbo in me poslali v šolo. Če sem pojedla zajtrk, prav, če ga nisem, nihče ni rekel niti besedice.

Se nadaljuje

Spodbujajmo otrokov govor (2)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Otroci, ki imajo tudi čez dan v ustih dudo in pijejo iz stekleničke, čeprav bi že lahko uporabljali kozarec, so prav tako prikrajšani za boljše govorne sposobnosti. Z dudo nekaj momljajo in jih komaj kdo razume, kaj želijo povedati. Duda ni prepovedana, je pa zaželeno, da jo otrok uporablja le kratak čas, pred spanjem. Najkasneje do drugega leta pa je koristno, če duda izgine iz otrokovega življenja. Dokazano je namreč, da vpliva na razvoj čeljusti in zobovja, lahko pa vpliva tudi na vnetja ušes in na karies. Tudi sicer naj bi bila duda le kratkotrajno sredstvo za tolažbo ali pomiritev, nikakor pa ne navada in način reševanja otrokovega

joka ali slabega počutja. Iz izkušenj pa starši vemo, da je to lažje reči kot narediti. Še več težav kot uporaba dude pa povzročata sesanje palca, ki se včasih zavleče tudi v šolsko obdobje. V takšnih primerih je potrebno najti vzročne povezave, da se sploh lahko lotimo odvajanja. Kdaj otrok najpogosteje sesa palec ali dudo? Kaj bi lahko ponudili otroku kot nadomestno tolažbo? Kako naj ga spodbujamo, da se spopade s stisko, ne da jo "poseja"? Otrokov razvoj je tako povezan, da ne moremo gledati samo enega dejanja, ampak obravnavati vse, vključno s počutjem v družini, v skupini vrstnikov ... Govor pri otroku spodbujamo tudi tako, da z

njim čim bolj razločno govorimo. To pomeni, da ne požiramo besed, smo dovolj glasni, usta odpiramo in ne momljamo v brado. Opisujemo dejanja, ki jih počnemo, pogovarjamo se z otrokom na čim bolj običajen način. Sama ne zagovarjam "otročje" govornice (boš papal, boš pupal), pomanjševalnice (rokica, nogica, puloverček) pa uporabljamo čim krajši čas, če se nam že zdijo primerne. Bolj kot pomanjševalnice so škodljive otročje popačenke, saj se tako pogovarjamo z otrokom v enem jeziku, z odraslimi pa v drugem. Poleg tega nekateri predolgo ostanejo v "papanju" in "pupanju", še takrat ko bi že sami lahko vzeli kozarec soka in ga popili.

SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: MATJAŽ GREGORIČ

Pogojni zapor za zlorabo številke

Ljubljanka Milena J. si bo najbrž dobro zapomnila dan, ko je s klicem na številko 113 zahtevala pomoč policistov. Na ljubljanskem sodišču so jo namreč ponovno obsodili na pogojno kazen dveh mesecev zapora s preizkusno dobo enega leta. Dogodek izvira iz decembra 2004, ko je občanka poklicala na pomoč policiste, ker naj bi ji sosed zaprl pot do hiše. Na policijski postaji so vedeli za dolgoletne spore, ki so bili v soseski, in ji povedali, da na zasebnih zemljiščih ne morejo posredovati. Po naslednjem klicu čez nekaj ur pa so 60-letno Ljubljanko ovadili zaradi kaznivega dejanja zlorabe znamenj za pomoč in nevarnost. Okrajno sodišče je v prvi obravnavi Mileno J. obsodilo na pogojno kazen dveh mesecev zapora, ki jo je potrdilo tudi višje sodišče, a je bila kasneje razveljavljena, zadeva pa vrnjena nazaj prvostopenjskemu sodišču. To je še enkrat potrdilo prvotno izrečeno sodbo in obtoženki tudi naložilo enako kazen.

Dnevnikov novinar nazaj v službo

Časopisna hiša Dnevnik mora v skladu z razsodbo ljubljanskega sodišča novinarja Igorja Mekino vzeti nazaj v službo in mu zagotoviti enako delovno mesto, kot ga je imel pred izredno odpovedjo pred več kot dvema letoma. Mekini so na Dnevniku pokazali vrata, ker naj bi takratni odgovorni urednik Miran Lesjak ugotovil, da je neskrbno ravnal z zaupnimi dokumenti in grobo kršil pravila delovnega razmerja. Šlo je za objavo sporne diplomatske depeše, ki je v javnosti dvignila veliko prahu, Mekina pa naj bi dokument posredoval svoji ženi, dopisnici beograjske Politike Svetlani Vasović Mekina, ki je depešo objavila isti dan kot Dnevnik. Če bo sodba obveljala, bo morala ljubljanska časopisna hiša novinarju plačati tudi polno plačo za nazaj.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Tudi na Gorenjskem več hudih nesreč

V minulem tednu se je na slovenskih cestah zgodilo šest prometnih nesreč, ki so zahtevale šest smrtnih žrtev. Skupaj je bilo doslej letos na slovenskih cestah 38 smrtnih žrtev, v enakem obdobju preteklega leta pa je bilo 58 smrtnih žrtev. Zadnji aprilski dan je bil v prometni nesreči v Žireh hudo poškodovan šestletni otrok, ki je neprevidno prečkal cesto in ga je pri tem zadel avtomobil. Na sobotni praznični dan pa sta se poškodovala voznik in sopotnik na motornem kolesu, ki nista uporabljala varnostnih čelad. Oba sta v življenjski nevarnosti.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (45)

Evropa v čipki

MIHA NAGLIČ

To, da so v Sloveniji tri središča klekljanja - Idrija, Železniki, Žiri - se dobro ve. Ve se tudi, da je bila Idrija slej ko prej prva, ne toliko v samem klekljanju kot v promociji klekljane čipke, v prizadevanjih, da iz tega žlahtnega izdelka domače obrti naredimo "nekaj več", ga znamo uveljaviti po svetu, predvsem pa obogatiti z neko dodano vrednostjo in kot takega prodati. Občina Idrija je leta 2000 pri Uradu RS za intelektualno lastnino zavarovala blagovno znamko in geografsko poreklo z imenom "idrijska čipka". Tisti, ki klekljajo na gorenjski strani "dežele čipke", so bili sicer povabljeni zraven, vendar se idrijski pobudi niso pridružili, ker v odnosu do Idrije niso hoteli (p)ostati le podružnica; v tem jih je krepilo zgodovinsko dejstvo, da je bilo v času, ko je bila Idrija pod Italijo (1918-43), središče izdelovanja stare idrijske čipke (tiste s "širokim risom") na jugoslovanski strani, zlasti v dolinah obeh Sor; v Idriji se je v času pod Italijo zaradi zahtev italijanskega trg klekljal predvsem "ozki ris". No, in potem, ko se je že zdelo, da sta gorenjski čipkarski središči "klekljarsko vojno" z Idrijo izgubili (izjema so bili vsakoletni Čipkarski dnevi v Železnikih, tretji teden v juliju), se je tudi v Ži-

reh nekaj premaknilo, zlasti v letu 2006, ko so tukajšnje klekljarice in njihovi številni simpatizerji obhajali stoletnico žirovske čipkarske šole. Takrat je bilo ustanovljeno tudi Klekljarsko društvo Cvetke Žiri, ki zadnja leta v času prvomajskih počitnic priredi Slovenske klekljarske dneve v Žireh, letošnji (od 23. aprila do 2. maja) so bili že četrti. Hkrati se je v sodelovanju žirovskih Cvetk, Turističnega društva Železniki (prireditelja Čipkarskih dni) in Klekljarskega društva Deteljica v Gorenji vasi začela uresničevati zamisel, da bi zavarovali tudi čipko na gorenjski strani in sicer pod blagovno znamko **Čipka dežele Kranjske**.

V času 4. Slovenskih klekljarskih dni v Žireh se je zvrstila cela vrsta prireditev, posebno pozornost pa je zbudil izvorni projekt **Evropa v čipki**. Mlademu Simonu Stanoniku (med Cvetkami tudi njegov oče Jože), učencu klekljarske šole, se je "v pogovoru porodila misel, da bi naredili nekaj evropskega, saj smo v Evropski uniji". In tako je nastala pobuda, da v klekljani čipki upodobijo zastave vseh 27 držav članic (in zraven še 27 zastav EU), hkrati grbe glavnih mest teh držav in za povrh zastavo in grb Občine Žiri, ki je projekt denarno podprla. Enkratna zamisel, a za njeno udejanjenje je bilo treba tudi veliko

Evropa v čipki, knjiga ob razstavi, Klekljarsko društvo Cvetke, Žiri, 2010, 64 strani, 15 evrov, www.cipke.si

potrpežljivega in natančnega dela, ocenjujejo, da več kot 10 tisoč klekljarskih ur. Klekljale so (navedene po podpisu pod skupinsko sliko v knjigi): Tinca Slabe, Beatrika Poklič, Iva Sobočan, Anica Jankovec, Jože Stanonik (edini moški v tej klekljarski reprezentanci), Valči Žakelj, Marica Albreht (predsednica Cvetk), Marinka Albreht, Minka Božič, Marija Kavčič, Nada Žust, Zlatka Tomažič (Ljubljana), Hilda Pečelin, Marta Erznožnik, Kati Jereb, Ančka Kavčič, Marija Rupnik, Marta Oblak, Nada Jereb, Snežana Seljak, Majda Cankar, Anica Govekar, Branka Grošelj (sedanja klekljarska učiteljica, hči Marice Albreht), Martina Kuder Veldin (Sava pri Litiji), Metka Žnidaršič (Medvode), Marjeta Batista (Portorož) in Marica Strel (Portorož). Vseh skupaj torej 27, od tega 22 iz Žirov. Imena navajam zato, ker to, kar so naklekljale, ni le ročna spretnost, to meji že na avtorsko delo. Posebno zahtevna je bila čipka grba Prage, za katero je Hilda Pečelin potrebovala več kot tristo ur.

Ob razstavi so Cvetke izdale tudi knjigo z enakim naslovom. Iz nje navajam opis praškega grba: "V osrednjem delu je ščit, ki ga drži-

ta dva leva z dvojnimi repom. Na ščitu se dvigajo trije zlati stolpiči. Število opek, ki gradijo stolpiče, naj bi bilo enako številu okrožij v Pragi. Na ščit so posajeni trije šlemi, iz osrednjega se dviga lev, ostala dva pa nosita vsak po dvanajst zastav okrožij, ki tvorijo 'Veliko Prago'. Slogan v spodnjem delu grba se glasi 'Praga caput rei publicae', kar pomeni 'Praga, glavno mesto republike'. Sedanja oblika grba izhaja iz leta 1991." In še opis češke zastave: "Zastava izvira iz leta 1918, ko so jo oblikovali kot zastavo novonastale Češkoslovaške. Tradicionalni češki barvi (rdečo in belo) so dopolnili z modrim trikotnim poljem, domnevno zaradi razlikovanja od poljske zastave. Ob razpadu Češkoslovaške leta 1993 je Češka obdržala zastavo prejšnje združene države. Barve naj bi danes predstavljale pokrajini Češko (rdeča, bela) in Moravsko (modra)." (Opise je za knjigo priredila urednica **Andreja Ferreira**, oblikovala jo je njena sestra **Tanja Mlinar**.) Sklenimo z željo, ki so ji izrazile tudi žirovske klekljarice: da bi šla razstava najprej na pot po državah EU, nato pa našla stalno mesto v zbirki Muzeja Žiri.

Naslovnica knjige

Grb Prage, klekljana čipka, klekljala Hilda Pečelin, več kot 300 ur, Žiri, 2010

Slovinci v zamejstvu (193)

Reševanje slovenske šole

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **dr. Boštjan Žekš** se je v torek v Trstu pogovarjal s predsednikom dežele Furlanije in Julijske Krajine **Renzom Tondom**. Slovenski minister se je s predsednikom italijanske pokrajine, v kateri živi velika večina Slovencev v Italiji, pogovarjal o načinih skupnega reševanja razvojnih vprašanj v Sloveniji in Furlaniji in se mu zahvalil za razumevanje pri reševanju finančne krize Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki mora v okviru denarnih možnosti delovati še naprej. Slovenija želi, da bi poseben deželni sklad za pomoč slovenski manjšini obstajal še naprej, čeprav morda z manjšimi sredstvi, italijanska država pa naj za-

gotovi zanesljivo financiranje delovanja slovenskih organizacij. Minister dr. Boštjan Žekš in predsednik Renzo Tondo sta namenila posebno pozornost problemu, ki so nastali zaradi zaprtja dvojezičnega šolskega centra v Špetru v videmski pokrajini. Starši, učitelji in predstavniki slovenskih organizacij opozarjajo, da je treba problem rešiti do začetka šolskega leta. Najprimernejša bi bila selitev šole v študentovski dom bližnjega vzgojnega zavoda, ki bi ga bilo treba ustrezno preurediti. Stroški bi znašali okrog 900 tisoč evrov. Ministru Žekšu je deželni predsednik Tondo zagotovil pomoč pri reševanju problema ene od osrednjih izobraževalnih

ustanov Slovencev v Italiji. V dvojezični vasi Globasnica/Globasnitz v Podjuni bo drevi Skupnost koroških Slovencev podelila znanemu kulturnemu ustvarjalcu, skladatelju, zborovodji in organistu **Janezu Petjaku** iz Štebna pri Globasnici Kugyjevo nagrado. To nagrado podeljujejo ljudem, ki delujejo za strpnost in sožitje dveh narodov na Koroškem. Enotna lista, politična stranka Slovencev na Koroškem, je ogorčena, ker je deželni glavar **Gerhard Dörfler** brez posvetovanja s slovenskimi organizacijami za govornika na proslavi ob 90-letnici koroškega plebiscita izbral predsednika Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Marjana Šturma. Do-

Prof. Viljem Černo iz Barda v Terskih dolinah je vztrajen zagovornik pravic Slovencev v Italiji, še posebej v Benečiji.

slej so za take priložnosti slovenske organizacije same določale govornike. Po mnenju Enotne liste bi bila pri-

merna za govornika diplomat dr. Valentin Inzko ali župan Železne Kaple Franc Jožef Smrtnik.

Kdo je zmagal?

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

To nedeljo, 9. maja, je spet dvojni spominski dan: dan zmage nad fašizmom in dan Evrope. Mineva že 65 let od 9. maja 1945, ko naj bi se v Evropi končala druga svetovna vojna, in 60 let od 9. maja 1950, ko je francoski zunanji minister Robert Schuman objavil deklaracijo, v kateri je predstavil zamisel o organizaciji nadnacionalnega gospodarskega sodelovanja v Evropi; udejanjena je bila že 1951, v ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, iz te pa sta se pozneje razvili Evropska gospodarska skupnosti in današnja Evropska unija. Šlo pa ni toliko za premog in jeklo kot za iskanje načina, kako v mirljubnem in najprej pred-

vsem gospodarskem sodelovanju, zlasti med Nemčijo in Francijo, preprečiti bodoče vojne v Evropi.

Schumanova zamisel je bila očitno uspešna; kdo bi danes pomislil na možnost ponovne vojne med Francijo in Nemčijo, ki sta bili glavni nasprotnici v prvi in med največjimi v drugi svetovni vojni. Zdi pa se, da je Evropa oziroma EU kot njeno jedro, na pragu prave finančne vojne. "Reševanje" Grčije, ki je na robu finančnega bankrota in novih socialnih nemirov, utegne dobiti neslutene in nevarne razsežnosti. Gre za balkansko državo in za manire, o katerih bi lahko Slovenija marsikaj povedala drugim državam unije - glede na svoje bogate izkušnje s tovrstnimi manirami v nekdanji jugoslovanski federaciji. Saj se vsi še dobro spominjamo velikanskega finančnega brezna, v katerem so izginjala sredstva za pomoč "nerazvitim", pa afele Agrokomerc in srbskega vdora v zvezni denarni sistem ... V državah evropskega severa, zlasti v tistih, ki živijo v duhu protestantske etike in v katerih sta finančna disciplina in plačevanje davkov vrlina in ne le dolžnost, si očitno težko predstavljajo razmere, v katerih je vrlina ravno obratno: kako z denarjem razsipati in se davkom izogibati. Mi smo to spoznali že v Jugi, mnogi Evropejci bodo očitno šele zdaj. Razkrila pa se bo tudi spekulantska vloga evropskih poslovnih bank, ki so Grkom posojale denar za njihove "mutne" posle. Krivda grškega "folka", ki gre spet na ulice, je v celi zadevi še najmanjša, a tudi mali ljudje niso brez nje; dokler so na

evropski račun ob trinajsti dobivali še štirinajsto plačo, niso prav nič protestirali ...

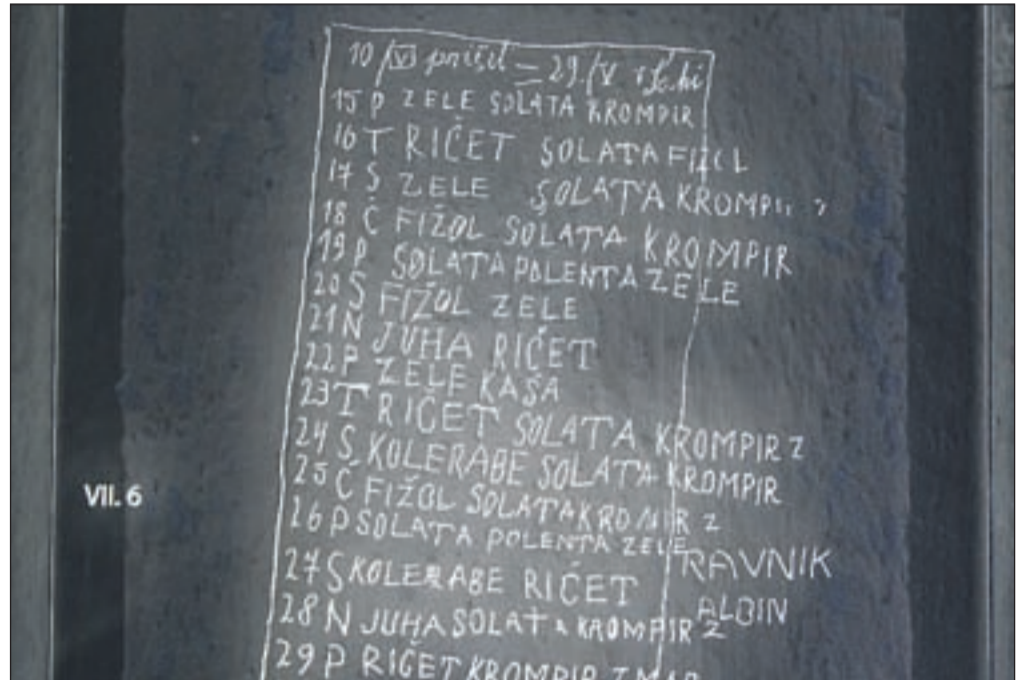
V bližnji prihodnosti bomo torej pričali evropski finančni vojni in videli bomo (morda), kdo bo v njej zmagal - sile denarnega in moralnega reda ali spekulanti in korupcija? Še vedno pa se - po 65 letih - zastavlja vprašanje, kdo je zmagal v drugi svetovni vojni? Kar se vojaške zmage tiče, so stvari jasne; kaj pa sicer, gospodarsko, socialno, politično, duhovno? Glavne poraženke naj bi bile Nemčija, Italija in Japonska, a te so že dolgo v G7, klubu najbolj razvitih držav tega sveta. Rusija, glavna dedinja zmagovite Sovjetske zveze, je še vedno največja država tega sveta, a le po površini; po gospodarski razvitosti je daleč za vodilnimi, večina njenih ljudi živi na robu preživetja in v moralnem obupu. Kitajska, v kateri je potekal komunistični upor proti japonskemu okupatorju, je svojo zmago dočakala šele 1949, zdaj pa postaja gospodarska velesila, katere rast se zdi neustavljiva. Ugledni ekonomist je izjavil, da bo v tej gospodarski krizi zmagal tisti, ki bo imel največ gotovine - to pa je na državni ravni prav Kitajska, v svojem portfelju ima tudi ogromen delež v vrednostnih papirjih ZDA ...

Sicer pa je bila po mojem med največjimi zmagovalci druge svetovne vojne Slovenija. Banovina Dravska iz leta 1941 je 1945 postala republika, čeprav še ne samostojna, in v letih po vojni znova pridobila večino izgubljene Primorske. V teh velikih pridobitvah pa je glavno vlogo odigral državnik, ki smo ga poznali pod imenom Tito ...

Vaš razgled

Za prvi maj je Svet gorenjskih sindikatov na praznični shod na Joštu povabil predsednika vlade Boruta Pahorja. Odkar je ob enaki priložnosti na istem prizorišču spregovoril (takrat še) predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito, je minilo natanko triintrideset let. Nekaj dni pred trideseto obletnico smrti pa je bil bivši predsednik bivše države navzoč le na način, kot ga prikazuje naša fotografija. D. Ž., foto: Gorazd Kavčič

Po čem si zapomnimo dneve? Nekateri po tem, kar so zaužili. Takole se je zapisom na stenah nacističnih zaporov v Begunjah, ki govorijo o stiskah, strahovih in upanjih zapornikov, pred več kot pol stoletja pridružil še žalosten seznam iz borne zaporniške menze. M. A., foto: Gorazd Kavčič

Grški vulkan

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica 7

V Grčiji, zibelki evropske civilizacije, je izbruhnil vulkan. Socialni, kar utegne biti huje, kot če bi oživel, na primer, Vezuv, ki je leta 79 pod sabo pokopal Pompeje in za katerega se, mimogrede, do tistega usodnega avgustovskega dne sploh ni vedelo, da je vulkan. Ampak, to je le zgodovinska aplikacija, ki z zastrašujoče nasilnimi demonstracijami v Atenah in v Solunu nima nobene uporabne zveze.

Grškega predsednika Georga Papandreua bi moralo razgrajanje po Atenah presneto skrbeti. Na eni strani zaradi razjarjenih demonstrantov, ki, vsaj za moje pojme, upravičeno zahtevajo, da milijardni zapitek (v evrih) plačajo tisti, ki so se

nacejali na račun vsega naroda in bajno obogateli; da, skratka, zahtevajo, naj ukradeni denar vrnejo. Na drugi strani ga za predsedniški položaj stiska kapital, ki ga je spravil na oblast. Potem je tu še Evropska zveza, še zlasti Nemčija, ki ni niti približno tako naivna, kot so naivne množice, ki se jih da leta in leta zavajati in s politično retoriko na mile viže nategovati. Se razume, dokler je kaj nategniti. Ko je elastika do konca nategnjena, pa izbruhne vulkan, ki naj bi se pričakovano širil na vse konce in kraje. Tja do daljne Portugalske, Španije, Irse in menda tudi Italije.

O Sloveniji pa ne bev ne mev. Vsaj v domačih množičnih

občilih ne. Da ne bo pomote, vandalizma nikakor ne podpiram, je pa tudi pri nas vsakakor napočil zgodovinski trenutek, ko se bodo morali opeharjeni državljani s podporo sindikatov, lojalnih poštenemu zaslužku in pravni državi, glasno vprašati, zakaj sto tisoč brezposelnih, kam je poniknil denar, ki so ga davkoplačevalci nehoti pošiljali v Muro in v druga zafurana na pol državna podjetja, kdaj bodo kaznovani tako imenovani tajkuni, ki so v resnici navadni lopovi na potenco s politično podporo prav tako na potenco, v čigavem predalu leži obtožnica na imena gradbenih baronov, kdaj in kdo bo napisal obtožnico na

ime vseh tistih generalnih direktorjev in kvazi strokovnjakov, ki so zafurali Slovenske železnice, od kod čez vsako razumno število po krivici države "izbrisanih" oseb in tako naprej v nedogled, ki ga vsi dobro poznamo?

Pomeni, niti Slovenija oziroma njeni politiki si ne bi smeli zatiskati oči in ušes pred nakopičenimi oziroma negativnimi dejstvi, ki lahko čisto nenadno in brez vnaprejšnjih znamenj, kot, denimo, vulkan ali cunami, izbruhnejo.

S preusmeritvijo pozornosti notranjih težav in zablod na reševanje, na primer, določitev meje v Piranskem zalivu, nevarnosti grškega vulkanskega sindroma pač ni mogoče

pogasiti. Niti z referendumom na to vižo ne. Kar se tega tiče, je po mojem videnju s političnim delovanjem in odgovornostjo, tako, da volivci, ki dogovora med slovenskim vladnim predsednikom Borutom Pahorjem in hrvaško vladno predsednico Jadranko Kosor v celoti sploh ne poznajo, da o pikantnih podrobnostih, ki so prepričale večino saborskih zastopnikov niti ne omenjam, o teh vprašanih sploh ne morejo odločiti. To je naloga in dolžnost slovenske vlade oziroma politike nasploh, ki je za svoje odločitve polno odgovorna. Ne pa, da prenaša odgovornost na ves polnoletni narod. Pač v slogu Georga Papandreua.

Konec sanj o menedžerskem prevzemu

◀ 1. stran

"Rezultate poslovanja bomo lahko podrobneje predstavili šele z javno objavo revidiranega letnega poročila, zato konkretnih števil v tem trenutku še ne razkrivamo," je na vprašanje Gorenjskega glasa, kako je skupina Merkur poslovala lani, odgovoril Bine Kordež. Prodaja potrošniškega blaga v trgovskih centrih je bila lani za deset do 15 odstotkov manjša kot leto prej, manjša je bila tudi prodaja gradbenega materiala brez beton skega jekla (za okoli deset odstotkov). Na področju metalurgije in betonskega jekla pa so v Merkurju beležili podobno gibanje, kot velja za ves svet: potrošnja se je skoraj razpolovila.

V Poslovni skupini Sava s predsednikom uprave Janezom Bohoričem na čelu, ki ima pomemben lastniški delež (8,5 odstotka) v Merkurju, pričakujejo pa še kupni dvokrat desetodstotnega deleža družbe Merfin, pravijo: "Verjamemo, da bo morebitna prodaja dela dejavnosti po ustrezni ceni težak korak za vodstvo Merkurja, ki pa ga pozdravljamo kot eno od možnih poti za konsolidacijo poslovanja in reševanje likvidnostnih težav," pravijo v Savi.

"Ker še niso znane podrobnosti niti vrednost transakcije, je o pričakovanih učinkih morebitne prodaje težko govoriti. Odprodaja določenega dela dejavnosti še ne pomeni nujno nižanja vrednosti podjetja, temveč je vpliv na vrednost podjetja odvisen od

Bine Kordež

učinkov prodaje, ki pa nam, kot že povedano, v tem trenutku še niso znani," pojasnjuje iz Bohoričevega tabora, ki so od predstavnikov Merfina že zahtevali pojasnila, kako se bo prodaja odražala na poravnavanju obveznosti med Savo in Merfinom. Ugibanja o morebitnem stotimilijonskem odpisu vrednosti Savine naložbe v Merkur označujejo za špekulacije. "Računamo, da se bo s prodajo dela dejavnosti okrepil tudi položaj največjega delničarja Merkurja Merfina, ki bo tako lažje poravnaval svoje obveznosti - ne le do bank, temveč tudi do Save," še pravijo v Savi.

Štiri leta trajajoča zgodba

"Vodilni delavci Merkurja smo se leta 2007 odločili za menedžerski odkup podjetja. Ta je bil izveden pregledno, po poštenu ceni, v celoti v skladu s takratno zakonodajo in s pridobitvijo potrebnih dovoljenj vseh nadzornih institucij," takratne razloge za

Žiga Debeljak

odkup opisuje Bine Kordež, predsednik uprave skupine Merkur, in še: "Seveda so bile za takšne poteze pred leti zelo ugodne tudi gospodarske razmere. Prevladoval je poslovni optimizem, cene vrednostnih papirjev so bile sicer visoke, a pričakovanja še višja, prav tako pa je bila velika ponudba finančnih virov. V zadnjih dveh letih pa se je z gospodarsko krizo poslovno okolje izjemno poslabšalo."

Le leto po odkupu so novi lastniki (menedžerji) Merkur razkosali na tri divizije: Merkur, Mersteel in Big Bang. Tudi zato, da bi lahko pridobili strateškega partnerja. Dostop do finančnih virov je postal omejen, začela se je slabšati plačilna disciplina kupcev, naraslo pa je tudi število stečajev teh kupcev. "Ob proučevanju različnih možnosti smo nazadnje kot najbolj primerno ocenili pobudo za povezovanje tehnične trgovine Merkurja v sistem Mercatorja," pravi Kordež.

Nič več sprejemljivo in zaželeno lastništvo

"Srečujemo se z vedno večjo plačilno nedisciplino naših kupcev, kar predstavlja polovico obsega našega poslovanja, veliko je tudi stečajev kupcev. Temu je treba prišteti še izredno močne pritiske, zaradi katerih lastništvo tudi širšega kroga vodilnih zaposlenih danes ni več sprejemljivo in zaželeno," razloge za prodajo Merkurja opisuje predsednik njegove uprave. Z uresničitvijo pisma o nameri bi iz današnje Merkur Group celotna Divizija Merkur prešla v Poslovni sistem Mercator. Dosedanji lastniki Merkur Group bi obdržali lastništvo v Diviziji Mersteel z metalurško dejavnostjo in v Diviziji Big Bang z dejavnostjo maloprodaje potrošniške elektronike ter druge finančne naložbe.

Diviziji Mersteel in Big Bang nadaljujeta svojo dejavnost, za vsako posebej pa se Merfinovci pogovarjajo z morebitnimi strateškimi partnerji. Ker gre zgoraj za informativne pogovore brez konkretnih dogovorov, njihovih podrobnosti v Merkurju ne razkrivajo. "Kupci ob prihodu v Merkurjev trgovski center ne bodo občutili lastniške spremembe, tudi status zaposlenih se ne bo spremenil," zagotavlja Kordež in nekoliko zagnjeno dodaja: "Hkrati bi s tako spremembo zadostili vsem pritiskom, zaradi katerih lastništvo tudi širšega kroga vodilnih zaposlenih danes ni več sprejemljivo in zaželeno."

Spopad s plačilno nedisciplino

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Slovenski obrtniki, ki so se včeraj zbrali v Portorožu na 14. dnevih slovenskih obrti in podjetništva, so predstavili 93 zahtev za izboljšave poslovnega okolja mikro, malih in srednje velikih podjetij. "Upam, da bo vlada prisluhnila našim težavam," pravi Štefan Pavlinjek, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. "Plačilna nedisciplina grozi s propadom tisočim slovenskih podjetij in z brezposelnostjo deset tisočev, enako huda pa je tudi siva ekonomija oziroma delo na črno," dva od sedmih sklopov 93 zahtev opisuje generalni sekretar OZS Viljem Pšeničny.

Obrtniki in podjetniki zahtevajo tudi fleksibilnejši in evropsko primerljiv trg dela, enakopravnejši položaj samostojnih podjetnikov, malih in mikro podjetij, prijaz-

nejšo davčno politiko, stavijo pa tudi na preboj med konkurenčnejša gospodarstva na podlagi sodobnih znanj, znanosti, inovativnosti, uporabe novih tehnologij in podobno ter na ekološko podjetništvo. Danes bodo obrtniki v Portorožu predstavili tudi Socioklad, s katerim želijo poglobiti socialni dialog. "Najpomembnejša bo priprava zakona za ustanovitev sklada za odpravnine, ki bi delodajalcem ob zaprtju podjetja zagotavljal denar za poplačilo delavcev. Vplačevanje v sklad bi za podjetja pomenil manjšo obremenitev kot ob zaprtju," sklad predstavlja Dušan Krajnik, pomočnik generalnega sekretarja za politična vprašanja. Z vplačevanjem v sklade imajo obrtniki že izkušnje, saj imajo ustanovljen sklad za upokojevanje in izobraževanje, upajo pa, da bodo dodaten denar lahko pridobili iz EU.

Živimo kot v letu 2007

BOŠTJAN BOGATAJ

Ljubljana - Na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) so predstavili Poročilo o razvoju, s katerim spremljajo uresničevanje Strategije razvoja Slovenije. Ugotavljajo, da se je v letu 2009 ob močnem padcu gospodarske aktivnosti raven bruto domačega proizvoda na prebivalca po kupni moči v primerjavi s povprečjem EU znižala na raven iz leta 2007. "Dohitevanje razvitejših držav je danes zaradi gospodarske krize za Slovenijo še večji izziv kot v preteklih konjunktorno ugodnih letih, hkrati pa so možnosti bolj omejene," je povedal Boštjan Vasle, direktor UMAR.

Višji padec gospodarske aktivnosti kot v povprečju v EU je bil ob veliki odprtosti

slovenskega gospodarstva predvsem posledica razlik v gradbenem ciklu med Slovenijo in EU ter strukturnih slabosti, ki zmanjšujejo konkurenčno sposobnost Slovenije. "V času gospodarske krize smo pričali t. i. pasivnemu prestrukturiranju, ko se gospodarska struktura intenzivneje spreminja predvsem zaradi propadanja manj konkurenčnih delov gospodarstva, manj pa zaradi načrtnih naporov, usmerjenih v prestrukturiranje in odpiranje delovnih mest z visoko dodano vrednostjo," je povedala Rotija Kmet Zupančič, urednica Poročila o razvoju. Za doseganje osrednjega družbenega cilja: izboljšanje kakovosti življenja in blaginje prebivalstva pomeni obdobje krize večinoma stagnacijo ali poslabšanje stanja.

Le na Škofjeloškem padec brezposelnosti

Na Gorenjskem brezposelnost še raste, zato na zavodu 1. junija pripravljajo zaposlitveni sejem.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Brezposelnost na Gorenjskem se je prejšnji mesec znova povečala, saj so na Zavodu RS za zaposlovanje, območna služba Kranj, zabeležili 7121 oseb, marca pa 6965. Brezposelnost se je tako povečala za 2,2 odstotka, v primerjavi s istim mesecem leta 2009 pa za skoraj 16 odstotkov (aprila lani je bilo v evidenci zavoda 6142 brezposelnih). Po podatkih statističnega urada iz februarja letos se stopnja brezposelnosti v Sloveniji znašala 10,7 odstotka.

"Aprila se je iz evidence brezposelnih odjavilo 563 oseb, med njimi se jih je zaposlilo 237. Prijavljenih je bilo 1017 prostih delovnih mest, z zaposlitvijo pa je bilo realiziranih 648 delovnih

mest," pojasnjuje Dragica Ribnikar, direktorica Območne službe Kranj. Glede na poklicno in strokovno izobrazbo, je bilo med prijaviteljnimi deli največ delavcev brez poklica in pomožnih delavcev, sledijo ekonomski tehniki, gimnazijski maturanti, prodajalci, strojni tehniki, avtomehaniki, kuharji, natakariji, zdravstveni tehniki, mizarji in diplomirani ekonomisti.

Pred vrati gorenjske brezposelnosti so nova odpuščanja, Ribnikarjeva pojasnjuje: "Napovedi o presežnih delavcih so nam sporočili iz podjetij Zvezda Holding, Iskraemeco in Lip Bled." V primerjavi z decembrom 2009 je ob koncu aprila letos brezposelnost v regiji višja za 4,4 odstotka. Število brezposel-

Število brezposelnih oseb na Gorenjskem, po uradih za delo (vir: Zavod RS za zaposlovanje, OS Kranj)

	Apr. 09	Dec. 09	Apr. 10	Indeks april 2010/dec. 2009
OS Kranj	6142	6818	7121	104,4
UD Jesenice	1083	1035	1138	110,0
UD Kranj	2677	3078	3263	106,0
UD Radovljica	843	961	1028	107,0
UD Škofja Loka	956	1084	984	90,8
UD Trzin	583	660	708	107,3

nih se je v prvih štirih mesecih najbolj povečalo na območju urada za delo Jesenice: kar za deset odstotkov; povsem obratno je bilo na območju urada za delo Škofja Loka, kjer se je število brezposelnih zmanjšalo za skoraj desetino.

V zaostrenih razmerah pa v kranjski območni službi iščejo dodatne oblike sodelovanja z delodajalci in seveda

z brezposelnimi. Direktorica Dragica Ribnikar napoveduje: "V Festivalni dvorani na Bledu bomo 1. junija ponovno organizirali Zaposlitveni sejem, ki bo prednostno namenjen predstavitvi in ponudbi delovnih mest iz dejavnosti predšolske vzgoje, socialnega skrbstva, gradbeništva, gostinstva in turizma, prevoznništva in zavarovalništva."

ODKUP HLODOVINE

za

STORA ENSO AVSTRIJA

- odkup listavcev
- odkup iglavcev
- plačilo v osmih dneh
- izvajanje sečnje in spravilo lesa
- upravljanje z gozdom
- prodaja drv

Vobenca
www.vobenca.si
040 640 791
041 640 791
04 23 15 325

Izdelovali kmečko orodje in maslo

Poučna delavnica za osnovnošolce

MATJAŽ GREGORIČ

Bled - V okviru projekta ERA 2, ki ga v Triglavskem narodnem parku izvajajo od decembra lanskega leta, so minuli teden za učence osnovne šole Simona Gregorčiča iz Kobarida in učence podružnične šole Srednja vas v Bohinju pripravili etnološko delavnico o izdelavi kmečkega orodja in masla. Otroci so najprej spoznali različne vrste kmečkega orodja, ki so ga nekoč uporabljali za izdelavo grabelj in drugih lesenih predmetov. Po podrobni predstavitvi in praktičnem prikazu, kako se uporablja, so izdelali tudi nekaj zanimivosti o različnih vrstah lesa, kako se te med sabo razlikujejo po lastnostih in kako to vpliva na izbiro lesa za določen izdelek ali sestavni del.

Spoznali so tudi različne vrste pinj za izdelavo masla in izdelali, kako iz smetane nastane maslo.

Učenci so se nato tudi sami lotili dela. Ob pomoči odraslih so se poskusili v lupljenju lubja s "cvekov", iz katerih so nastali zobje za grablje, in leskovih palic za ročaje grabelj. Tisti bolj spretni pa so sami izdelali pravi stol. Otroci so pri tem pokazali dobršno mero iznajdljivosti. Nastale so "ta zaresne" grablje in ene za spomin ter dva stola.

Posebej zanimivo je bilo tudi medenje masla v pinji, saj je za tako delo treba kar precej potrpežljivosti. Maslo je nastajalo počasi, vendar pa je bil za to rezultat toliko slastnejši. Na koncu delavnice so si namreč vsi privoščili malico s svežim maslom.

Otroci so pri izdelovanju kmečkega orodja pokazali dobršno mero iznajdljivosti. / Foto: TNP

ŠKOFJA LOKA

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Razvojna agencija Sora vabi na prireditev Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bo potekala v Škofji Loki na Mestnem trgu v soboto, 8. maja, od 8. do 12. ure. Na stojnicah se bodo predstavili ponudniki izdelkov blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka ter drugi ponudniki visoko kakovostnih izdelkov s ponudbo pekovskih izdelkov, mlečnih izdelkov in domačih jušnih rezancev, medu z oznako Slovenski med, zeliščnih izdelkov ter izdelkov domače in umetnostne obrti. **M. G.**

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

TLAKOVCI PODLESNIK
www.tlakovec.si 02/450 38 60 info@tlakovec.si

TLAKOVEC ANTIKA

Ohranja zapuščino prednikov

Predsednik cerkljanskih čebelarjev Franci Strupi je na svojem domu na Spodnjem Brniku uredil čebelarstvo-kmečki muzej.

ANA HARTMAN

Spodnji Brnik - Pred kratkim je na Spodnjem Brniku vrata odprl čebelarstvo-kmečki muzej. V njem je lastnik **Franci Strupi**, sicer predsednik Čebelarstva društva Cerklje, postavil na ogled bogato zbirko starih predmetov, ki jih je zaradi spoštovanja do prednikov in ohranjanja njihove tradicije začel zbirati pred osmimi leti. Ženo sta muzej uredila v njeni rojstni hiši pr' Povlič. Stara domačija blizu njunega sedanjega doma je bila v razsolu, a jima jo je uspelo obnoviti in ji dati novo vsebino.

"V muzeju so razstavljeni eksponati častitljive starosti, na primer skrinja z letnico izdelave 1776, razna svetila, nabožne slike, kolovrati, škarje za striženje ovc, pripomočki, ki so jih nekdaj uporabljali v črni kuhinji in pri peki kruha, lončene posode, amfore za olje ... Veliko je starih čebelarstevskih pripomočkov: točil, panjskih končnic, literature, panjev, preša za med, 'gašperček' za kuhanje voska ... Na ogled je tudi zgodovina prvotnih prebivalcev domačije pr' Povlič, del pa je namenjen mojemu pokojnemu očetu - čevljarju, tako da je razstavljeno tudi čevljarstvo orodje," je na kratko strnil Strupi. Številne predmete je obnovil sam, saj je opravil tečaj restavracije. Kot pravi, ima vsak predmet svojo zgodbo: "Če bi dediščino

Franci Strupi z ženo Ančko, hčerko Tadejo ter vnukinjama Dorota in Koro / Foto: Tina Dokl

prednikov hranil na podstrešju, ne bi dosegla svojega namena." Zbirko namerava v prihodnje razširiti še v

prostore gospodarskega posloja.

Z muzejem želi Strupi obogatiti turistično ponudbo

Obiskovalci si z zanimanjem ogledujejo čebelarstvo-kmečki muzej. / Foto: Tina Dokl

občine Cerklje, upa pa tudi na sodelovanje z domačo osnovno šolo, saj bi učencem rad približal zgodovino domačega okolja. "Muzej je odprtega tipa, saj je ves čas kdo doma, sprejemamo pa tudi predhodne najave," je še povedal.

Čebelarstvo-kmečki muzej je velika pridobitev za občino Cerklje in celotno Gorenjsko, je na odprtju poudaril župan **Franc Čebulj** in se Strupiju zahvalil za čas, ki ga posveča ohranjanju kulturne dediščine. "Franci Strupi prekipeva od idej in energije, do čebelarjenja ima veliko veselje," je dejala **Vlasta Juršak** s Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj, kjer so s Strupijem sodelovali v različnih projektih za spodbujanje promocije čebelarstva, pod znamko Moj dom pa prodajajo njegove lesene izdelke in čebelje pridelke.

Strupi ob tem opozarja, da danes mnogi premalo spoštujejo naravo, vesel pa je, da je v Cerkljah kar precej čebelarjev, ki ne uporabljajo kemičnih sredstev. "Tudi sam pri zatiranju čebeljih parazitov varuje zaradi spoštovanja do narave uporabljam le naravne pripravke. Čebela je pokazatelj čistote v naravi, je naša največja prijateljica," poudarja Strupi, ki čebelarstvo znanje na mlade prenaša tudi v čebelarstvu krožku na Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah.

BLED

Sajenje balkonskega cvetja

KGZ Bled vabi na delavnico z naslovom Sajenje balkonskega cvetja, ki bo v soboto, 8. maja, ob 14. uri na dvorišču KGZ GOZD Bled, Za žago 1a. Udeleženci naj prinesejo s seboj svoja korita in potaknjence, ki so jih vzgojili sami doma. Na delavnici bodo dobili preostale sadike, zemljo in gnojila ter balkonska korita. **M. G.**

Težave z zavarovanjem

Kmetijsko gozdarska zbornica opozarja na dvigovanje premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje.

MATJAŽ GREGORIČ

Ljubljana - V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) že dalj časa opozarjajo na probleme v zvezi s kmetijskimi zavarovanji. Z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da se v večini primerov višina premijskih stopenj pri zavarovanju kmetijske proizvodnje dviguje, kar ob novih omejitvenih ukrepih, kot so odbitna franšiza ter navzgor omejena zavarovalna vsota, pomeni vidno manjšo zainteresiranost kmetov za zavarovanje kmetijske proizvodnje. Nekatere slovenske zavarovalnice so občutno dvignile premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje, druge se kmetov,

ki želijo zavarovati svojo dejavnost, otepajo. Število kmetov, ki naletijo na zaprta vrata zavarovalnic, stalno narašča, opozarjajo v KGZS. Po sedanjih ocenah naj bi približno dva tisoč kmetov ostalo brez možnosti zavarovanja kmetijske proizvodnje. KGZS je zaradi takih razmer na področju kmetijskih zavarovanj že velikokrat pozvala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGZP), da končno najdejo rešitev za leto 2010, hkrati pa, da se začne intenzivno pripravljati tudi nova, dolgoročno vzdržna sistemska rešitev kmetijskih zavarovanj.

V KGZS tudi pozivajo vse kmete, s katerimi zavaroval-

nice ne bodo želele skleniti kmetijskih zavarovanj, da od svojih zavarovalnih agentov zahtevajo pisno izjavo s kratko obrazložitvijo, zakaj ni možno skleniti zavarovanja kmetijske proizvodnje. Če se bodo tovrstni primeri na kmetijskem ministrstvu obravnavali individualno, bodo kmetje v postopkih, glede na izkušnje, ki jih lahko zasledimo v podobnih primerih, potrebovali tovrstni dokument. Priporočljivo je, da eno kopijo pisne izjave pošljejo tudi na KGZS. Prav tako KGZS poziva zavarovalnice, naj pripravijo seznam kmetov, ki jim ne bodo zavarovali kmetijske proizvodnje in jih o tem čim prej pisno obvestijo.

PLANINSKI IZLET: MRZLICA (1122 M)

Peš ali s kolesom

Vrh v Zasavju, ki se ponaša s krajinskim parkom. Za Miklavža se iz Trbovelj nanj povzpnejo z baklami v rokah.

JELENA JUSTIN

V prejšnji številki Gorenjskega glasa sem obljubila, da opišem še en vzpon na enega od zasavskih hribov, saj je bil obisk Čemšeniške planine bolj kratek in ne preveč naporen. Drugi vzpon bo na Mrzlico, ki v zadnjih letih postaja precej popularna izletniška točka predvsem za prebivalce Trbovelj.

Če bomo združili vzpon na Čemšeniško planino in Mrzlico, predlagam, da se s parkirišča na Prvinah odcepimo skozi vas Čemšenik proti Trbovljam. V Trbovljah na velikem krožišču zavijemo proti Preboldu. Cesta se začne strmo vzpenjati proti prevalu Vrhe oziroma prelazu Podmeja. Na prevalu par-

kiramo in na levi strani lovskega doma bomo opazili prve markacije, ki nas usmerijo v gozd. Vzpne se na Svinjski vrh (766 m), s katerega se pot začne spuščati in se priključi cesti, ki pelje proti Mrzlici. Gremo mimo manjšega zaselka, markacije nas znova usmerijo v gozd. Sledi zmeren vzpon, skoraj ves čas po makadamski cesti, ki je odlična tudi za kolesarjenje, le nekaj muje bo potrebne, sicer se pa brez nje še čevljev ne obuje! Cesta izgubi na strmini in se položi. Poteka po travnatih pobočjih, je izrazito razgledna, zato bomo lahko tudi videli naš prvi cilj, Čemšeniško planino. Sledimo cesti še naprej, ki se malce spušča, z leve strani pa se nam bo pridruži-

la planinska pot iz doline. Nadaljujemo do razpotja; levo gremo lahko po cesti najprej do planinskega doma, a jaz predlagam, da zagrizemo v strmino, ki se pne pred nami. Ni dolga, kot je morda videti. Na vrhu strmega dela se pot obrne desno in nas preko narejenih stopov pripelje na travnik pod vrhom. Na naši levi strani se že vidijo različne antene, saj imajo na vrhu svoje oddajnike radioamaterji. Odcep proti vrhu ni označen, a je dobro viden, zato le zagrizimo še v zadnjo strmino. Na vrhu nas čakajo orientacijska tabla z vpisno skrinjico in žigom.

Tisto soboto me je sonček prijetno grel, nikjer ni bilo žive duše. Blaženi mir mi je

polnil izpraznjene baterije. Vrh Mrzlice nam ponudi lep razgled. Na vzhodu vidimo Šmohor, Tolsti vrh, Boč, Donačko goro; od vzhoda proti jugu se dvigajo Kopitnik, Veliko Kozje, Lisca, Bohor, Kum; od zahoda proti severu so Čemšeniška planina, Golte, Gora Oljka, Kamniško-Savinjske Alpe, Svinjska planina, Raduha, Peca. Pogled na zahod se ustavi celo na Julijskih Alpah.

Tik pod vrhom stoji Planinski dom na Mrzlici. Prvo planinsko postojanko so postavili že leta 1899, dom, kot ga vidimo danes, pa je iz šestdesetih let 20. stoletja. Številna igrala pred domom privabljajo tudi družine z otroki. Če se spodaj, na razpotju odločimo za levo varianto vzpona, najprej do planinskega doma, nas od vrha loči približno 30 višinskih metrov, torej pet minut strmega vzpona.

Ko sem se po poti vzpona vračala nazaj do avtomobila, sem tuhtala, da bi znalo biti zanimivo in prijetno, se na Mrzlico povzpeli s kolesom. Ni važno, ali iz Trbovelj ali iz Prebolda. V vsakem primeru bi nas čakalo precej asfaltiranega vzpona, ki bi mu sledil tudi utrjen in za vožnjo primeren makadam, zato bo gorsko kolo primernejše. Ja, morda prihodnjič!

Nadmorska višina: 1122 m
Višinska razlika: 400 m
Trajanje: 2 uri
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled proti vrhu. Na desno se odcepi potka do razgledne Skal'ce.

Naš tokratni cilj

Vrh Mrzlice s planinskim domom

V priročniku so predstavljene vse gorenjske občine v samostojnih poglavjih. Besedila in fotografije podrobno predstavijo zgodovino krajev, znamenitosti in druge zanimivosti. Vodnik je izšel v sedmih jezikih (angleški, nemški, italijanski, francoski, španski in ruski).

Trda vezava, 312 strani, 2000 fotografij, 50 zemljevidov
Redna cena: 19,90 EUR
Cena za naročnike: 17 EUR + poština

Prodaja po tel.: 04/201 42 41, na: narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

Jedi za spomladanske dni

123

KUHARSKI RECEPTI

Juha iz volovskega repa

Sestavine: 80 dag volovskega repa, 1,5 l vode, 2 drobni čebuli, 12 dag jušne zelenjave (korenje, gomolj zelene, peteršiljeva korenina, list ohrovtva in nekaj pora), sol, poper, žafran, muškadni orešček.

Fritati: 12 dag moke, 1,5 dl mleka (lahko tudi mineralna voda), 2 jajci, sol, maščoba za peko.

Priprava: Volovski rep nasekamo in operemo. Zelenjavo očistimo, gomolj zelene, peteršiljevo korenino in korenje grobo narežemo. Na volovski rep nalijemo hladno vodo, pristavimo in pustimo vreti kakšno uro. Nato doda-

mo narezano zelenjavo in začimbe. Čebulo prej opečemo na štedilnikovi plošči. Juho solimo in začinimo, nato naj prikrito vre približno uro in pol. Kuhana naj stoji nekaj minut, da se očisti, nato pa jo precedimo. Čisti juhi dodamo sesekljan peteršilj. Juha je znatno boljše, če v njej kuhamo košček jeter.

Fritati: Iz razžvrkljanega testa spečemo tanke palačinke, jih zvijemo in narežemo.

Dušena govedina v omaki

Sestavine: 70 dag govejega stegna (carski del), sol, poper, 1 žlica gorčice, 7 dag maščobe, 15

dag jušne zelenjave, 8 dag čebule, zeliščni šopek. Malo rjavega fonda, 2 dag moke, rdeče vino po potrebi, 3 dl kisle smetane.

Priprava: Mesu odstranimo kožice, ga osolimo, popopravimo in namažemo z gorčico. V posodi segrejemo maščobo in na njej meso opečemo. Opečeno meso preložimo v drugo posodo in ga postavimo na toplo. Na ostanku maščobe prepražimo na kolobarje narezano zelenjavo, še preden zarumeni, dodamo še čebulo in prepražimo. Nato dodamo še zeliščni šopek in meso. Po potrebi zalivamo s fondom ali vodo, meso pa redno obračamo. Po kakšni uri dušenja, govedino

spet vzamemo iz omake. Omako nekoliko pomokamo in dobro prepražimo, nato jo pretlačimo, ji dodamo vino in razredčeno kislino smetano, po okusu ji lahko dodamo še nekaj kapljic limonovega soka. Meso narežemo na rezine, jih položimo na krožnik in podlijemo z nekoliko omake.

Poleg lahko ponudimo kruhov cmok ali krompirjeve svaljke.

Piščancje prsi z ajdovo kašo

Sestavine: 40 dag piščančjih prsi, 20 dag ajdove kaše, 10 dag na kocke narezanega paradižnika, 10 dag vloženi kumaric,

5 dag vloženi gobic, 10 dag šalotk v kisu, sesekljan česen in narezan drobnjak, oljčno olje, balzamični kis, sol, poper.

Priprava: Ajdovo kašo skuhamo, splaknemo, odcedimo in ohladimo. Piščančje prsi solimo, popramo, jih opečemo na maščobi in ohladimo. (Lahko pa vzamemo prsi pečene piščanca). Zelenjavo narežemo poljubno, primešamo oljčno olje, kis, tri četrtine na kocke narezanih piščančjih prsi, sesekljan česen, peteršilj, sol in poper.

Na krožnike razporedimo dobro začinjeno solato, jo obložimo z v rožice zviti rezinami piščančjih prsi in poljubno okrasimo.

JANEZ ŠTRUKELJ

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrтка do 11.00 ure! Cena oglaševanja in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

TRST: 21. 5.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 13. - 16. 5., 27. - 30. 5., 1. - 4. 7., 1. - 6. 7.; **BERNARDIN:** 17. 5.; **TOPOLŠČICA:** 31. 5.; **PELJEŠAC:** 18. - 25. 6., 13. - 20. 9.; **DUGI OTOK:** 8. - 11. 6., 28. - 31. 8., 24. - 31. 8.; **MALI LOŠINJ:** 25. - 30. 9.; **GOLI OTOK:** 24. 5.; **NOVO: BANJA VRUČICA:** 13. - 16. 6.; **NOVO: BIOTERME:** 14. 6.; **GRADALAND:** 28. 6.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE**Literarno-potopisni večer LeBDENJE**

Tržič - Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič in Društvo za transcendentno meditacijo Kranj vabita danes ob 19. uri v

prostore knjižnice na literarno-potopisni večer LeBDENJE z avtorjem istoimenske knjige Rajkom Jeramo.

Nastop folklorne skupine

Trenta - Triglavski narodni park vabi na nastop Folklorne skupine KD MARKO Beltinci, ki bo v Info središču Dom Trenta jutri ob 19.30.

Dan Evropske unije in sobotna tržnica

Kranj - Turistično društvo Kranj vabi jutri med 8. in 13. uro na Maistrov trg na prireditev Dan Evropske unije, hkrati obveščajo, da bo tokratna sobotna tržnica domačih izdelkov izjemoma na Maistrovem trgu.

Festival prostovoljstva mladih 2010

Ljubljana - Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v sredo, 12. maja, na Festival prostovoljstva mladih 2010, ki bo na Pogačarjevem trgu, kjer se bo predstavila tudi Humana.

Srečanje s Fani Okič

Kranj - Društvo Svetlin vabi v torek, 11. maja, ob 18. uri v prostore društva na Cesti Staneta Žagarja 19, na srečanje s Fani

Okič, raziskovalko in avtorico več knjig o ljudstvih in kulturah pravadnih časov.

IZLETI**Letovanje v hotelu Delfin**

Kokrica - Društvo upokoencev Kokrica vabi člane, njihove sorodnike in prijatelje na 7-dnevno letovanje v hotelu Delfin v Izoli od 19. do 26. junija. Prijavite se lahko do 15. maja na mobilni 041/256 811, kjer dobite tudi podrobne informacije.

Na Kojnik

Kranj - Pohodniki kranjskih upokoencev vabijo v četrtek, 13. maja, na pohod na Kojnik (802 metra). Prijave v vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 10. maja.

Po Bernekerjevi poti

Šenčur - Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 15. maja, pohod po Bernekerjevi poti. Skupne zmerne hoje bo okoli 3 ure. Informacije in prijave zbira do četrтка, 13. maja, Franci Erzin, tel. 041/875-812.

Tridnevni izlet po Velebitu

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica organizira od 21. do 23. maja tridnevni izlet po Velebitu. Prijave in informacije do 14. maja po tel.: 031/345 209.

PREDAVANJA**Proučevanje Svetega pisma**

Kranj - Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo: Koliko malo je še potrebno?

O ekoloških živilih

Naklo - Biotehniški center Naklo vabi na dve brezplačni predavanji Andrejke Lipovž Zakonodajni okvir lokalno tipičnih zaščitnih in ekoloških živil ter Postopki priprave in označevanje ekoloških živil ter trgovanje z njimi, ki bosta v sredo, 12. maja, od 17. do 19.15 v predavalnici v 2. nadstropju Biotehniškega centra Naklo.

Tehnike za sprostitvev - razlika med koncentracijo in meditacijo

Kranj - Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v torek, 11. maja, ob 16. uri na predavanje oz. delavnico Tehnike za sprostitvev - razlika med koncentracijo in meditacijo. Predavanje, ki bo v društveni pisarni v Kranju na Oldhamski c. 14 (pri Vodovodnem stolpu), bo vodil mag. Edo Belak.

GLASOVE POČITNICE

Naročnikom Gorenjskega glasa predstavljamo zanimiv predlog, kako preživeti dopust po zelo ugodni ceni. Skupaj s turistično agencijo Intelkta vas od 20. do 27. junija 2010 vabimo na grški otok Samos. Redna cena aranžmaja je 589 EUR, cena za naročnike pa le 479 EUR (znesek, ki ga prihranite, je enak letni naročnini na Gorenjski glas)!

Cena počitnic vključuje letalski prevoz, polpenzion v hotelu Hydrele Beach s 4 zvezdicami, pijačo dobrodošlice, slovenskega predstavnika na lokaciji, voden izlet po otoku v slovenskem jeziku, grško večerjo na plaži, brezplačne ležalnike in senčnike ob bazenu, letališke in turistične takse, nezgodno zavarovanje ter dodatno

zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco. Če boste s seboj vzeli otroka, starega od 2 do 12 let, bo ob dveh odraslih cena zanj 233 EUR. Dodatno si lahko doplačate enoposteljno sobo za 82 EUR, se odpravite na izlet z ladjo v Turčijo za 84 EUR ali na Patmos za 57 EUR, vodeno v slovenskem jeziku.

Ker je Gorenjski glas družinski časopis, cena velja za celo družino. Če vas ponudba zanima, se oglasite pri nas na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju, nas pokličite na 04/201 42 41 ali nam pišite na: narocnine@g-glas.si. Prejeli boste potrdilo, s katerim boste na TA Intelkta na Prešernovi 1 v Kranju lahko uveljavljali popust za nepozaben dopust na otoku Samos.

Gorenjski Glas

FUNDACIJA Vincenca Drakslerja

www.grozd.eu

Vstopimo v svet
GROZD-a

Naložba v vašo prihodnost
ORGANIZACIJSKI DELNO FINANCIRAN EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD

DPD Svoboda vabi na odprtje razstave slik Toneta Kavčiča s kulturnim programom, ki bo danes, ob 18. uri v razstavnem salonu Viktorja Gregorača na Slovenskem Javorniku. Informacije DPD Svoboda F. Mencinger, tel. 04/586 61 51.

Fotografsko društvo Jesenice vabi na odprtje društvene razstave njihovih članov in članic. Odprtje bo danes, 7. maja 2010, ob 18. uri v Razstavnem salonu Dolik na Jesenicah. Razstava bo na ogled do 26. maja 2010.

Društvo prijateljev mineralov in fosilov Slovenije Tržič vabi na 38. razstavo MINFOS. Razstavo si lahko ogledate 8. in 9. maja, med 9. in 18. uro v Dvorani tržiških olimpijcev.

Mladinska folklorna skupina Karavanke vabi na koncert ljudskih nabožnih pesmi, ki bo jutri, v soboto, 8. maja 2010, ob 20. uri v cerkvi sv. Katarine v Lomu pod Storžičem. Na koncertu bodo nastopili tudi pevci ljudskih pesmi pri Folklorni skupini Tržič.

PD Gorenja vas in PD Škofja Loka organizirata 34. spominski in rekreativni pohod na Blegoš. Pohod bo v nedeljo, 9. maja 2010, ob vsakem vremenu. Vpisno mesto bo pri koči na Blegošu od 8. do 16. ure. Vljudno vabljeni na tradicionalni pohod na Blegoš. Informacije: PD Gorenja vas, tel.: 041/451 684 in PD Škofja Loka, 031/364 859.

Fundacija Vincenca Drakslerja vabi na letno konferenco gorenjskih nevladnih organizacij na temo **Občine in NVO za isto mizo**, ki bo potekala v sredo, 12. maja 2010, od 9. ure dalje v dvorani št. 14 Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1. Prijave sprejemamo po pošti, e-pošti info@grozd.eu, na tel. št. 04/23 61 345. Možne so tudi prijave preko spletnega obrazca na www.grozd.eu.

Društvo KI Aikido Škofja Loka

KI Aikido je večšina, pri kateri spoznanja izhajajo iz življenja in ne iz boja, zaradi česar predstavlja eno zelo redkih veščin, ki sloni na lesku v očeh, ki ga ustvarjajo vrednote: iskrenost, dobrotta in toleranca. Cilj vadbe KI Aikida je boljše kakovost življenja. KI Aikido ne razvija povprečnežev in ne popravlja slabosti. Osredotočen je na prednosti in razvoj talentov vsakega posameznika. S tem namenom vsaka oseba razvija svoj stil, ki odraža edinstvenost in unikatnost te osebe tako pri samostojni vadbi kot tudi pri vadbi s partnerjem. Ključno znanje predstavljajo tako imenovani KI testi, ki so edinstveni, in KI Aikido je edini stil Aikida, ki te teste ima. KI testi prikazujejo nivo

naše notranje zrelosti skozi poenotenje uma in telesa. Namen je sprevesti pomen vrednot iskrenosti, dobrote in tolerance pri našem delovanju. Eden od KI testov je recimo nedviglivo telo, stoja na eni nogi ... Z vadbo prihajamo do spoznanja, zakaj so prej omenjene vrednote ključne za boljše kakovost življenja ali, drugače povedano, za življenje z leskom v očeh. Vadba je prilagojena vsaki starostni skupini posebej in poteka ločeno za otroke, odrasle in starejše. Društvo KI Aikido Škofja Loka deluje v Škofji Loki in Kranju. Več informacij na www.kiaikido-sola.com ter na 051/417 481 (mag. Peter Babarović, predsednik društva).

Vadba poteka tudi na prostem.

Sejem nevladnih organizacij

Nevladne organizacije vabimo, da se predstavijo na 1. Sejmu nevladnih organizacij, ki bo potekal 29. maja 2010 med 8. in 12. uro na Brdu pri Kranju v okviru 10. Županovega teka. Fundacija Vincenca Drakslerja vas vabi, da na stojnicah predstavite svoje področje delovanja. Najem stojnic je brezplačen, njihovo število pa bolj omejeno.

Prijave: e-naslov: dialog@grozd.eu ali na 04 23 61 345.

www.grozd.eu

E-glasilo GROZD - vse informacije na enem mestu

Aktualne novice, napovedniki dogodkov, usposabljanj in druge koristne informacije za nevladne organizacije na enem mestu, e-glasilo GROZD. Bodite obveščeni, naročite se na brezplačno e-glasilo GROZD. Pošljite e-pošto na podpora@grozd.eu

ŽENITNA posredovalnica. Zaupanje ima tradicijo, več zaposlenih, krepko preko dva tisoč oglasov, veliko ponudb, ki so za mlajše dame zastoj, ☎ 031/836-378 10002465

RAZNO

PRODAM

KUHINJSKO napo in kupim rabljeno satelitsko anteno in televizor s teletekstom, ☎ 051/505-524 10002510

OTROŠKO posteljica, dol. 120 cm, 40 EUR, 60 basna harmonika, klavirska brontalini, 400 EUR, ☎ 041/857-640 10002610

PSIČKE nemškega ovčarja, dobrih staršev in strojene kože, ☎ 051/336-608 10002612

VEČ različnih koles, pomivalni stroj, vrtno otroško gugalnico in štedilnik na drva, ☎ 041/583-870 10002590

ZGRABLJALNIK SIP 310, snemljive roke, plohe in deske ter kupim silažne bale, ☎ 041/595-773 10002573

ODDAM

ENOJNI grob v starem delu, pokopališča na Blejski Dobravi na Jesenicah, ☎ 031/622-692 10002603

PODARIM

BARVNI televizor in kasete za radio, ☎ 030/679-002 10002491

IZGUBLJENO, NAJDENO

V SOBOTO, 1. 5. 2010, sem pozabil Canon fotoaparata 500 D na cesti med slapom in tunelom na poti iz Martuljka na Srednji vrh. Najditelja prosim, da me pokliče na številko ☎ 040/258-992, Ciril Velkoverh 10002526

OBVESTILA

PODPISANI Jože Kern, Tenetiše 47A, Golnik, prepovedujem oddajanje v najem, košnjo ter vsako drugo razpolaganje s parcelami Jakobu Kernu, Tenetiše 6, ker on ni edini lastnik parcel. 10002476

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustila draga žena, mama, babica, tašča, teta, sestra

MARICA KRAMAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, za izrečena pisma in ustna sožalja. Posebna zahvala celotnemu negovalnemu oddelku bolnišnice Golnik. Iskrena hvala gospodu župniku Jenku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem "Klas" in za zaigrano Tišino. Lepa hvala pogrebni službi Komunalnega podjetja Kranj. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Drago, sin Andrej, hči Mateja z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, sestra, babica, teta in tašča

ANTONIJA DOLINAR

roj. Hudobivnik

Iskreno se zahvaljujejo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, osebju bolnišnice Golnik, dr. Beleharju, negovalkam društva Pelikan in znancem, ter gospodu župniku Gradiškmu, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje.

Vsi njeni
Poženik, maj 2010

ZAHVALA

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

V 78. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, svak in stric

LEOPOLD JURČIČ

iz Stare Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, za cvetje, za darovane maše in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku Alojziju Snoju za pogrebni obred, pevskemu zboru Sveti Duh za lepo zapete pesmi, kolektivu Gorenjske predilnice in pogrebni službi Akris. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Stara Loka, Križna Gora, Sv. Duh, 1. maja 2010

ZAHVALA

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

V 98. letu nas je zapustil naš dragi ata

JAKOB JERALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste ga obiskovali, se ga spomnili na dan slovesa, nam izrekli pisma in ustna sožalja, darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala PGD Besnica in gasilcem sosednjih društev, KD Jože Papler Besnica in sodelavcem iz Iskraemeca. Hvala sosedi, gospe Miri Perne za vsakodnevno skrb zanj in dr. Barbari Prosen Udir za zdravstveno oskrbo. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Navček in g. župniku Jakobu Kralju za lep pogrebni obred ter pevcem iz Predoselj za lepo petje.

Žalujoci vsi njegovi
Zg. Besnica, 27. aprila 2010

ZAHVALA

V četrtek, 29. aprila 2010, nas je v 44. letu nenadoma zapustil dragi brat, stric, nečak in svak

JANEZ PIŠK

Skrpčev Janez z Visokega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Posebna zahvala VDC Kranj, kjer je preživel del svojega življenja, skupini Vera in luč, Marijinim častilcem z Visokega in Gašperjevim z Visokega. Zahvaljujemo se tudi duhovnikom Urbanu, Miranu in Janezu za lepo opravljen pogrebni obred in mašo. Hvala pogrebni službi Navček in pevcem. Hvala za vse molitve, mašne namene, darove in sveče.

Brata Joža in Marko z družinama
Visoko, Strahinj, 1. maja 2010

V SPOMIN

*Srce molči in pričakuje,
a ni stopinje od nikjer;
zamisli se in po nečem žaluje
ves dolgi, samski mi večer.
(Murn)*

JANEZU HAŠAJU

Odšel si prezgodaj, 3. maja 2009.

Virmaše, maj 2010

V SPOMIN

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas!
(Mila Kačičeva)*

9. maja bo minilo deset let, odkar nas je zapustila draga žena, mamica, hčerka in sestra

MARIJA JELENC

roj. Pogačnik

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate in ji izkazujete svojo pozornost.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi

JANEZ TIRINGER

p. d. Ukovčev Janko s Šmarjetne Gore

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, gasilcem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala gospodom župnikom, pevcem in pogrebni službi Navček za lep pogrebni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim ter neimenovanim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Anica, hčerka Helena, sin Jože z družino ter ostalo sorodstvo
Šmarjetna Gora, april 2010

ZAHVALA

V 91. letu starosti je tiho odšla k Bogu naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

FRANČIŠKA PIPAN

roj. Bidovec, p. d. Mihčeva mama z Luž

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje ter za pokojno darovali maše, cvetje in sveče. Posebna zahvala gre g. župniku Urbanu Kokalju, kanoniku Vinku Prestorju, g. kaplanu Miru Berglju ter g. župniku Cirilu Isteniču za lep pogrebni obred in iskrene besede.

Hvala Marijinim častilcem z Luž, pogrebni službi Navček, pevcem ter ge. Miheli. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njeni
Luže, Kranj, 2. maja 2010

ANKETA

Pomoč Grčiji

SUZANA P. KOVAČIČ

Države v območju evra bodo v mehanizmu pomoči Grčiji sodelovale glede na njihovo udeležbo v kapitalu Evropske centralne banke. Slovenija naj bi prispevala 0,48-odstotni delež, kar znese 384 milijonov evrov, za kar bi se morala zadolžiti. Ste za pomoč? Foto: Tina Dokl

Janez Oberstar:

"Recimo, da nisem za to, da Slovenija finančno pomaga Grčiji. Prej naj pomagajo našim državljanom, ki ne morejo shajati z mesečnimi prejemki."

Angela Dobnikar:

"Nisem za to, da se Grčiji pomaga z denarjem, ker imamo že doma toliko revnih, ki so res potrebni pomoči."

Klemen Feher:

"Sem za to, da jim pomagamo, da si opomorejo. Pričakujem pa pomoč Evropske unije tudi v primeru, če bi se Sloveniji zgodilo kaj podobnega."

Staša Destovnik:

"Recimo, ja, zato da se uredi njihovo stanje, da ne bo več protestov. Upam pa, da bomo tudi mi dobili pomoč, če jo bomo potrebovali."

Ksenija Ponikvar:

"Ja, sem za pomoč, ker se mi zdi, da se tudi mi lahko znajdemo v taki situaciji. Če se že gremo Evropo, si delimo tudi slabe stvari, ne samo dobre."

Na Golico po obnovljeni poti

Člani Planinskega društva Jesenice so premaknili začetni del planinske poti na Golico s travnika na staro kolovozno pot in jo lepo uredili.

URŠA PETERNEL

Planina pod Golico - V maju, mesecu narcis, se številni planinci podajajo na Golico. Nanjo vodi več poti, najbolj shojena je direktna pot iz Planine pod Golico od Fenca, ki je doslej potekala čez Betelov travnik. Da bi travnik zaščitili in uredili novo, boljšo pot, so pred dnevi poskrbeli markacisti iz Planinskega društva Jesenice. Kot je povedal **Branko Jensterle**, so obnovili zanemarjen vstopni del poti nad Fencem, in sicer zaraščeni kolovoz, po katerem je pot na Golico potekala že v preteklosti. Opravili so težaško delo, da so obžagali zaraščene brežine in z dna kolovoza odstranili na kupe lesa, ki se je nalagal dolga leta. Na novo urejena pot zdaj vodi vzporedno z dosedanjo po-

Markacisti so opravili težaško delo, da so očistili opuščeni kolovoz. / Foto: Planinsko društvo Jesenice

tjo, od nje je oddaljena deset metrov in je ograjena s pastirjem. "Pot na travniku bodo zatravili in pognojili,

zato obiskovalce vljudno prosimo, da uporabljajo novo obnovljeno pot," je povedal Jensterle. S tem bo

Betelov travnik spet postal neokrnjen, planinci pa se bodo na Golico vzpenjali po lepši, bolj urejeni poti.

KLANJ

Jutri protestna konferenca žrtev vojne

Združenje žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj bo jutri dopoldne v prostorih Mestne občine Kranj pripravilo informativno protestno konferenco. "Za srečanje smo se odločili, da se pogovorimo o odškodninah in drugih problemih, ko smo postali tretjerazredni državljani in nas oblasti kot takšne tudi obravnavajo," pravi predsednik združenja **Franc Rovan**. Za ureditev svojega položaja se namreč pri vseh vladah zmanj trudijo že štirinajst let. **D. Ž.**

KLANJ

Vojašnica odpira vrata

Ob dnevu Slovenske vojske bodo jutri od 10. do 18. ure gostili obiskovalce v vojašnici Kranj. Predstavili jim bodo vojaško opremo, oborožitev in vozila ter delovanje pirotehnikov, sistema za dekontaminacijo in vojaške policije. Spoznali jih bodo z vrhunskimi tekmovalci iz športne enote, nastopila pa bosta tudi protokolarna enota in orkester SV. Vojakom se bodo pridružili policisti, poklicni gasilci, skavti in taborniki iz Kranja. **S. S.**

KLANJ

Nova rolarska steza za Prešernovo šolo

Od včeraj naprej je v Kranju nova rolarska steza, ki so jo zlasti težko čakali člani Rolarskega kluba Kranj, pa tudi številni drugi ljubitelji rolanja. Steza okoli igrišča za Osnovno šola Franceta Prešerna je dolga dvesto metrov, kot je ob včerajšnjem slovesnem odprtju povedal ravnatelj **Aleš Žitnik**, pa je nastala namesto dotrajane atletske steze. "Veseli sem, da imamo novo pridobitev ob šoli, ki sem jo obiskoval tudi sam. Ideja se je porodila pri Rolarskem klubu, ki je plačal tudi prvo dokumentacijo. Investicija je vredna blizu sto tisoč evrov, malo več kot polovico je prispevalo podjetje Hypo lesing, preostalo pa občina," je ob odprtju povedal podžupan **Igor Velov**, nato pa se je obul v rolarje in skupaj z mladimi zapeljal po novi stezi. **V. S.**

Foto: Gorazd Kavčič

Najbolj navdušeni so včeraj že preizkusili rolarsko stezo.

SMLEDNIK

Po "flance" v Smlednik

Društvo Slovenski center za ustno zgodovino jutri, 8. maja, organizira prireditev z naslovom Flancanje. Potekala bo v Smledniku na platoju pod cerkvijo za začetkom ob 17. uri, ko si boste lahko ogledali otroški folklorni nastop, nato pa si izmenjali sadike (flance). Ob 18. uri se boste lahko podali še po sledih starega smleškega vodovoda. "Flancanje je društvo prvič organiziralo v Slovenskem etnografskem muzeju ob svoji ustanovitvi leta 2004, letos pa bo že peto leto potekalo v Smledniku, kjer so bili flancniki tudi doma. Izmenjavo sadik in različnih ustnih informacij smo nadgradili tudi s sodelovanjem in izmenjavo med društvi v občini Medvode. Tako bo tudi letos," napoveduje **Nataša Pust** iz Društva Slovenski center za ustno zgodovino. **M. B.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo deloma jasno, popoldne bodo nastale posamezne plohe. V soboto bo oblačno, čez dan bo občasno rahlo deževalo. V nedeljo bo zjutraj delno jasno, čez dan spremenljivo oblačno. Popoldne bo še možna kakšna ploha.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

8/16°C

SOBOTA

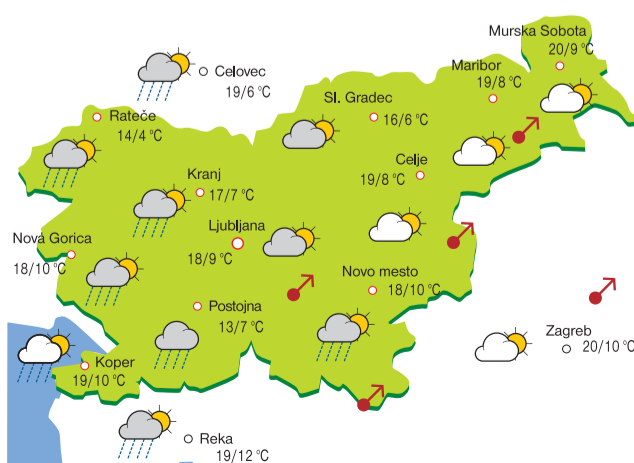

7/18°C

NEDELJA

7/17°C

PRVI MAJ POŠTALNO

RADIO KRANJ
97,3 MHz

GORENJSKI NEČASRDEK

www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDNOČLA
(04) 281-2221 IZDELEK
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
(04) 281-2225 REDNOČLA
(04) 281-2229 IZDELEK

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

razvedrilo

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Letošnji Alpski večer bo 15. maja ob 20. uri v Športni dvorani na Bledu. Na fotografiji Alpski kvintet. / Foto: arhiv organizatorja

GLASBA, KINO

FANIKA SLEDI SVOJIM SANJAM

Faniki Križaj iz Strahinja se je uspelo prebiti v finale šova Slovenija ima talent. Ne glede na razplet šova, svojo prihodnost vidi v glasbi.

02

KULTURA

POMLADNI POZDRAV IZ AVSTRO-OGRSKE

V tem tednu so se v treh večerih vselej pred polno dvorano zvrstili trije Veliki spomladanski koncerti Gimnazije Kranj, tokrat z naslovom Strauss sreča mlade Avsenike.

03

LJUDJE

PANTERJEVE ŠAPE

Desa Muck je spisala nov roman, znani hujšajo na očeh slovenske javnosti, brez razburljivih in sladk(om)ih telenovel pač ne gre. Hrvatje stavijo na Umag, avstrijski Štajerci pa na panterjeve šape.

08

PETEK_07.05.2010

GLASBA, KINO

FANIKA SLEDI SVOJIM SANJAM

Faniki Križaj iz Strahinja se je uspelo prebiti v finale šova Slovenija ima talent. Ne glede na razplet šova, svojo prihodnost vidi v glasbi.

Ana Hartman

Faniki Križaj se je življenje korenito spremenilo.

Gorenjci bomo v finalu šova Slovenija ima talent imeli vsaj eno predstavnicu, saj se je že v prvi polfinalni oddaji uspelo naprej prebiti 29-letni **Faniki Križaj** iz Strahinja. "Še vedno ne morem verjeti, da se mi je med več kot dva tisoč prijavitelji na šov uspelo prebiti med deset najboljših. V nedeljski polfinalni oddaji sem bila prepričana, da bo komisija v finale poslala Boštjana, ki je prav tako odlično pel in je bil tudi moj favorit," priznava Fanika, ki je tako v avdiciji kot polfinalni oddaji navdušila s skladbama Mariah Carey.

Fanika poje že od malih nog, pevski talent pa je bržkone podedovala po očetu, ki je prepeval pri Kvintetu Gorenjci. "Od sedmega leta pojem pri cerkvenem zboru v Naklem, pred kratkim sem začela obiskovati tudi solo petje, za seboj imam šele dve uri, sicer pa sem samoukinja. Včasih sem bolj posnela glasove drugih izvajalk, a sem s tem prenehala, ker bi si lahko uničila glasilke. Pa tudi - zakaj bi bila nekdo drug, če sem lahko jaz?" se sprašuje Fanika, ki zelo rada tudi pleše.

Zaradi šova se ji je v zadnjih dneh življenje obrnilo na glavo. "Moj telefon nenehno zvoni, naenkrat sem postala zanimiva za medije,

dobivam pisma, javljajo se mi starši prizadetih otrok, da sem jim svetel zgled, mimo doči me prepoznavajo ... A to ni moteče, saj se zelo rada pogovarjam z ljudmi."

Fanika ima od rojstva cerebralno paralizo, a kljub temu prekipeva od življenjskega poguma in energije. "Vsak človek ima v življenju dve možnosti: lahko se pritožuje ali pa sprejme to, kar ima, in iz tega naredi najboljšo. Tudi jaz imam včasih slabe trenutke, sicer pa sem se že davno odločila, da bom sledila svojim sanjam. Za slabo voljo sploh nimam časa," v smehu še pove Fanika, sicer diplomantka fakultete za organizacijske vede, ki trenutno ni zaposlena. Svojo prihodnost vidi v glasbi, njena velika želja pa je, da bi nekoč posnela album za dušo.

ALPSKI VEČER, GLASBENI PRAZNIK

Letošnji Alpski večer bo v soboto, 15. maja, ob 20. uri v Športni dvorani na Bledu.

Jože Košnjek

Najodgovornejši za letošnji, že 24. Alpski večer na Bledu je **Janez Per iz Mengša**, vodja in basist Alpskega kvinteta. Z njim smo se pogovarjali o posebnostih letošnje prireditve 15. maja v Športni dvorani na Bledu.

Za Alpski večer pravijo, da je praznik narodno-zabavne glasbe. Koliko ansamblov bo letos zaigralo na odru blejske dvorane?

"Alpski večer je ena najstarejših in zagotovo tudi ena največjih prireditev narodnozabavne glasbe pri nas. Tudi letos bo prireditev snemala Televizija Slovenija, ki jo bo predvajala v dveh sedemdesetminutnih oddajah v terminu oddaje na Zdravje: v petek zvečer in v nedeljski ponovitvi. Poleg Alpskega kvinteta bodo nastopili Marjan Zgonc in Modri val, ansambel Juhej, Zapeljivke, Veseli Begunčani, Die Top 4, Vesele Štajerke, ansambel Rosa, ansambel Dori in Oto Pestner, Triglav kvintet Katerman, Matjaž in Tina Poljanšek, Kraški kvintet in Braco Koren, ansam-

Janez Per s svojim baritonom

bel Jerneja Kolarja, Mitja Kvintet in Slovenski muzikanti. Nekaj posebnega bo pevski nastop dam slovenske domače glasbe pod vodstvom nekdanje pevke v ansamblu Avenšek Marije Ahačič-Pollak, vsak ansambel pa bo zaigral tudi po eno

alpsko vižo. Prireditev bosta vodila Ana Tavčar in Vinko Šimek."

Igranje v živo je za občinstvo prijetnejše, za nastopajoče pa zahtevnejše.

"Sem zagovornik igranja v živo, čeprav so mnjenja o tem

različna. Seveda morajo biti nastopajoči za nastop v živo vrhunsko pripravljeni. Živa igra zahteva profesionalnost in ne dopušča improvizacij, omogoča pa sproščen nastop. Lani je prireditev prvič potekala v živo. Zadovoljni so bili vsi: nastopajoči in občinstvo."

Alpski večer je tudi promocija Bleda.

"Seveda. Zaradi njega pridejo na Bled številni tuji ljubitelji narodnozabavne glasbe. Zaradi promocije kraja nam je občina Bled že podelila priznanje."

Alpski kvintet je veteran med ansambli, vendar še vedno deluje mladostno. Koliko let že nastopate?

"Prihodnje leto bomo neprekinjeno igrali že 45 let. Ali ne bo enkratno, ko bomo prihodnje leto na Bledu praznovali 45 let našega ansambla in 25 let Alpskega večera."

Kje je mogoče dobiti vstopnice za prireditev?

"V poslovalnici Kompas na Bledu, na Gorenjskem glasu v Kranju in pri meni po telefonu 041/707 530 ali na elektronski naslov janez.per@siol.net."

Gorenjski Glas

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

KINO SPORED

PLANET TUŠ KRANJ

Petek, 7. 5.
18.40, 21.20, 23.59 IRON MAN 2
15.10, 17.20
KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D
16.40, 19.00, 21.10, 23.30
REZERVNI NAČRT
17.05, 19.05, 21.05, 23.05
ROMANCA V RIMU
19.30, 21.50 SPOPAD TITANOV
16.35, 18.55, 21.15, 23.35
SPOPAD TITANOV 3D
16.30 VSI V REDU

Sobota, 8. 5.
12.35, 18.40, 21.20, 23.59
IRON MAN 2
11.00, 13.00, 15.10, 17.20
KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D
12.00, 14.20, 16.40, 19.00, 21.10, 23.30
REZERVNI NAČRT
12.50, 14.50, 17.05, 19.05, 21.05, 23.05
ROMANCA V RIMU
19.30, 21.50 SPOPAD TITANOV
11.30, 14.15, 16.35, 18.55, 21.15, 23.35
SPOPAD TITANOV 3D
16.30 VSI V REDU

Nedelja, 9. 5.
12.35, 18.40, 21.20 IRON MAN 2
11.00, 13.00, 15.10, 17.20
KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D
12.00, 14.20, 16.40, 19.00, 21.10
REZERVNI NAČRT
12.50, 14.50, 17.05, 19.05, 21.05
ROMANCA V RIMU
19.30, 21.50 SPOPAD TITANOV
11.30, 14.15, 16.35, 18.55, 21.15
SPOPAD TITANOV 3D
16.30 VSI V REDU

Ponedeljek, 10. 5.
18.40, 21.20 IRON MAN 2
15.10, 17.20
KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3D
16.40, 19.00, 21.10 REZERVNI NAČRT
17.05, 19.05, 21.05
ROMANCA V RIMU
19.30, 21.50 SPOPAD TITANOV
16.35, 18.55, 21.15
SPOPAD TITANOV 3D
16.30 VSI V REDU

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Teden Mladih 2010

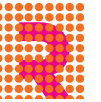
Začenjajo se že ta petek zvečer. Naj vam namignemo: kranjski planet Tuš bo danes ob 22. uri gostil legendarno skupino **Crvena jabuka in Nude**. Pred kranjskim Downom bo danes zvečer ska-punk-reggae koncert. Nastopili bodo **Bamwise, Rude Skankers in The Morrone**, jutri ob 22.30 pa sledi zaključek **Glasbenih tematskih večerov s koncertom** skupine **Playfulness**. Ponedeljek pa bodo gostili rok koncert (od 21. do 23. ure): **The Tide in Gutti**. Izbruhovci pa pripravljajo koncert v kulturnem bazenu jutri ob 21. uri. Nastopila bo legendarna puljska punk-rock zasedba **KUD Idijoti**, kot predskupina pa kranjski **Srou** pa letu. **A. B.**

SOLO KLASIČNI CROSS-OVER KONCERT

MAKSIM MAVICA

ČETRTEK | 27. MAJ 2010 | ob 20.30 h
LJUBLJANA | KRIŽANKE

Predprodaja vstopnic: EVENTIM.SI, PETROL servisi, KOMPAS, BIG BANG
Internetna prodaja: WWW.EVENTIM.SI, WWW.VSTOPNICE.COM Telefonska prodaja: 01/ 420 5000

KULTURA

POMLADNI POZDRAV IZ AVSTRO-OGRSKE

V tem tednu so se v treh večerih vselej pred polno dvorano zvrstili trije Veliki spomladanski koncerti Gimnazije Kranj, tokrat z naslovom Strauss sreča mlade Avsenike. V glavnih vlogah so nastopili gimnazijski Revijski orkester, ansambel Saša Avsenika in Otroški pevski zbor OŠ Orehek.

Igor Kavčič

Poleg božičnega je spomladanski koncert že dolgoletna stalnica na kranjski Gimnaziji. Če imenu primerno prvega organizirajo konec leta, pa se spomladanski običajno dogaja aprila oziroma maja. Letos že osmo leto. Nosilec koncerta je vselej Revijski orkester Gimnazije Kranj, ki ga razen enkrat, vsa ta leta vodi mladi dirigent Nejc Bečan, v večeru pa se na odru zvrstijo tudi različni gosti, vselej povezani s temo, na katero je ubran koncert. Potem ko so gimnazijci za božič z glasbo, vezano na Španijo in španske avtorje, navdušili v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, so se tokrat spet vrnili v domačo šolsko dvorano, pomladno glasbeno prebujanje pa so tematsko zasnovali na znamenitem skladatelju Johanu Straussu mlajšem (1825-1899) in svetovno znani Avsenikovi glasbi. Če so Straussa pred 150 leti Avstrijci "prodajali" nam, zadnjih 50 let mi uspešno Avstrijcem "prodajamo" Avsenikovo glasbo. Lahko bi rekli, vse

pa ostane znotraj Avstro-Ogrske. Udeležil sem se prvega torkovega koncerta, ki je bil že dva tedna prej razprodan, prav tako sredin, ne dvomim pa, da je bil pred polnim avditorijem tudi tretji, četrtkov koncert, ki je bil namenjen predvsem snemanju v tehniki visoke ločljivosti.

Tradicionalno prijetno vzdušje so uvodoma skupaj z ansamblom Saša Avsenika vzpostavili mladi iz Otroškega pevskega zbora OŠ Orehek (nedavno je dosegel zlato medaljo na slovenskem zborovskem tekmovanju v Zagorju), ki ga z velikim uspehom vodi Janja Jošt. Simpatična Avsenikova *Čez zelene trate* je takoj dobila simpatije iz cele dvorane. Izmenjuje s kvintetom, ki ga vodi Saša Avsenik, vnuk legendarnega Slavka, je v skladbah sledil orkester, ki je preigraval najbolj znane skladbe, lahko bi se sicer vprašali, katere to niso, s katerimi je družbo svojega časa zabaval Johan Strauss mlajši. Če so "tamladi" Avseniki zaigrali znane inštrumentalne, kot so *Pastirček*, *Veter nosi pesem mojo*, *Wigiel Wogel Polka*, je orkester igral Straussove valčke *Wiener blut*, *Fruhlingsstimmen* in pol-

Foto: Gorazd Kavčič

Gimnazijski orkester je povezoval Straussa in Avsenike.

ke *Unter donner und blitz*, *Perpetuum mobile*, *Auf der Jagd*. Pri slednji je v notah bil zapisan tudi inštrument, sicer osnovno orodje pri lovu, tako da je tudi "pokalo". V edini vokalni skladbi *Čakala bom* je z Avseniki čudovito zapela dijakinja 3. letnika Tadeja Tamlje.

Posebej za koncert sta obe zvezdi večera, domači orkester in gostujoči kvintet Saša Avsenika, izvedli znani Avsenikovi *Mi ga pa žingamo* in *Spomin*, ki sta, na novo aranžirani, na trenutke delovali bolj "straussovsko", kot bi si upali misliti. Pa smo spet pri

nekdanji skupni domovini, ali bolje povedano, kulturnem prostoru, ki smo si ga v zgodovini in si ga danes v skupni "evropski državi" delimo s sosedi Avstrijci. Gimnazijci so v osmih letih tako prepotovali že precejšen del sveta od ZDA do Španije, od Italije do Rusije, preigravali so rock'n'roll, zabavno glasbo, do najbolj sveže povezave med klasiko in narodnozabavno glasbo. Kaj sledi za božič? Slišim, da spet Cankarjev dom, o programu pa kdaj drugič, bi dejal vsa ta leta prizadevni koncertni direktor Primož Zevnik.

IZGNANI Z DOMOV

V Kosovi graščini na Jesenicah je na ogled pretresljiva razstava z naslovom Izgnani z domov 1941-1945, ki obuja spomine Gorenjcev, ki so bili v času druge svetovne vojne izgnani v taborišča v Nemčiji, na Hrvaško, v Srbijo in v Bosno.

Urša Peternel

Razstava je plod skupnega dela gorenjskih muzejev in je posvečena 65. obletnici vrnitve gorenjskih izgnancev. Sodelavci muzejev - Gornjesavskega muzeja Jesenice, Muzejev radovljiške občine, Loškega muzeja Škofja Loka, Gorenjskega muzeja Kranj, Medobčinskega muzeja Kamnik in Tržiškega muzeja - so zbrali življenjske zgodbe izgnancev iz različnih krajev, jih zapisali ter predstavili na panojih. Panoje dopolnjuje gradivo iz muzejskih depojev oziroma predmeti, ki so jih za potre-

be razstave odstopili nekdanji izgnanci oziroma njihovi sorodniki. Tako so v vitrinah denimo na ogled platen nahrbtnik, ki ga je družina Klemenc s Hrušice nosila s seboj, ko je bila izgnana v taborišče, posteljno pregrinjalo, preluknjano od zavezniških letal, številna pisma, fotografije, taboriščni listi otrok ... Kot je poudarila vodja projekta Irena Lačen Benedičič iz Gornjesavskega muzeja Jesenice, je razstava zametek temeljitejšega muzejskega proučevanja in zbiranja novih informacij ter predmetov, ki bodo združeni v celovito pričevanje o izgnancih druge svetovne vojne. Pri pripravi

Foto: Anka Bulovec

Utrinek s torkovega odprtja razstave v Kosovi graščini

razstave so dejavno sodelovali člani Društva izgnancev Slovenije. Ob razstavi so izdali tudi zloženko, obiskovalci pa si lahko daljše zapise

pretresljivih življenjskih zgodb izgnancev preberejo v spremljajočem vezanem zvezku. Razstava bo odprta do 28. maja.

KRANJ

Razstava del Vladimirja Makuca

Danes, v petek, 7. maja, ob 19. uri bo v Galeriji Prešernovih nagajencev za likovno umetnost odprtje razstave likovnih del akademskega slikarja, grafika in Prešernovega nagajenca Vladimirja Makuca. Predstavili bodo zbirko njegovih del, ki jih je avtor podaril galeriji. "Sinteza Makučevega likovnega sveta je izjemna avtopoetika, ki je izšla iz njegove geografsko in kulturno-zgodovinsko vsidrane oblikovne govorice ter kritičnega distanciranja od posledic reduktivnosti poznega modernizma. Spodbujal jo je pojav nove podobe in osebnih mitologij," je zapisal dr. Andrej Smrekar, ki bo zbrane popeljal po razstavi, o umetniku pa bo spregovoril tudi dr. Lev Menaše. Ob tej priložnosti bo predstavljen tudi film o avtorju in njegovem delu. I. K.

SPODNJE BITNJE

Puharjeva dela v Galeriji Jugovic

Jutri, v soboto, 8. maja, ob 20. uri bo v Galeriji Jugovic v Spodnjih Bitnjah odprtje razstave slik akademskega slikarja Zmaga Puharja. Razstava bo na predvečer 65. obletnice dneva zmage, na dan, ko sicer praznuje tudi Puhar. Prva letošnja razstava v Galeriji Jugovic je hkrati tudi obeležitev zaključka prenovitve galerije in steklarske delavnice. Slikarja in razstavo bo predstavil dr. Damir Globočnik, program odprtja pripravlja Atelje Puhart, v glasbene delu pa bodo nastopili pevci Kranjskega okteta. I. K.

KRANJ

Letni koncert AFS Ozara

Jutri, v soboto, 8. maja, ob 19.30 bo v Domu krajanov na Primskovem tradicionalni letni koncert Akademске folklorne skupine Ozara Kranj z naslovom *Zdaj smo poželi, bodimo veseli!*. V prijetnem večeru vas bodo folkloristi Ozare popeljali od Bele krajine do Prekmurja in Gorenjske, ustavili pa se bodo še v nekaterih drugih slovenskih pokrajinah, stopili pa bodo celo zunaj meja Slovenije. Letos so namreč v goste povabili srbsko folklorno skupino OKUD Rad iz Novega Beograda. I. K.

KRANJ

Še enkrat Lep dan za umret

Danes, v petek, 7. maja, ob 20. uri bo v Prešernovem gledališču še zadnja ponovitev v letošnji sezoni dobitnice Šeligove nagrade 2010, predstave *Lep dan za umret* avtorja besedila in režiserja Vinka Möderndorferja. Igrata Vesna Jevnikar in Vesna Pernarčič Žunič. I. K.

BLED, JAVORNIŠKI ROVT

Igral bo jeseniški Big band

Danes, v petek, 7. maja, ob 17. uri bo na terasi Kavarne hotela Park na Bledu v okviru projekta Evropska vas nastopil Big band Glasbene šole Jesenice pod vodstvom dirigenta Domena Jeraša. Jutri, v soboto, 8. maja, ob 14. uri bodo koncert ponovili pred Domom Pristava na Javorniškem rovtu. I. K.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

HUMOR, POTOPIS

AKROPOLA PO DELIH

V iskanju novih poslovnih priložnosti so te dni v trgovskem centru Merkur v Kranju začeli prodajati znamenito atensko Akropolo in nekatere kipe iz stare Grčije.

Mali Brat

Poslovni sistem Merkur je v rahli finančni stiski. Država Grčija je prav tako v finančni stiski. Hmm, nekoliko krepkejši. Prvi človek Merkurja Albin Bine Kordež je bister človek, ki se zaveda, da ni prihodnosti, če ne spoštuješ svoje zgodovine. Konec koncev je zgodovina tudi edina točka, na kateri trenutno temelji menedžerski odkup tega poslovnega sistema, denarja tako ali tako ni več. Bine je v iskanju korenin prišel do spoznanja, da ima Merkur, v stari Grčiji bog trgovine, sorodnike na Olimpu, zato se je v iskanju novih poslovnih izzivov obrnil na grško vlado (v grški državni upravi se še vedno imajo za naslednike bogov), če so za kakšen posel.

Prišlo je do največjega poslovnega dogovora v zgodovini Grčije, odkar je Onasis prodal zadnje tri otoke, saj so

Fotomontaža: Ju Wan

Grki Binetu prodali Akropolo. Cena poslovnega paketa je zaenkrat še skrivnost, menda pa gre za posel, vreden več milijard evrov. V Grčiji bodo menda s tem denarjem tudi letos lahko izplačali državnim uslužbencem trinajsto in štirinajsto plačo, v Merkurju pa naj bi s prodajo Akropole in nekaterih staro-

grških kipov (na sliki vidimo Mironovega metalca diska, Zeusa in boginjo Diano) rešili nastalo finančno situacijo. Akropolo si te dni že lahko ogledate v Merkurjevem trgovskem centru na Primskovem, zaradi njegove velikosti so ga postavili kar na streho, to grško znamenitost pa lahko kupite predvsem še po de-

lih. Na začetku je bila sicer naprodaj v celoti, a zaradi visoke cene ni bilo ponudnika, zato Akropolo sedaj prodajo po delih, saj, kot vidite na fotografiji, je ta v osrednjem delu že precej pokupljena. Pohitite, dnevi ugodnih nakupov so pred vami, v ponedeljek lahko pridete tudi do 90-odstotnega popusta.

S SPAČKOM DO KIJEVA IN NAZAJ (34)

NOV MOSKVIČ ZA STAREGA SPAČKA?

Novi moskvič za dvajset let starega spačka. Niti pod razno. Z razliko od mejnega prehoda, ki bi ga z lahkoto šteli pod "razno".

Igor Kavčič

Glede na to, kako se je začel dan in kaj vse smo že doživeli, pa se je popoldne šele dobro začinjalo, smo bili že nekako pomirjeni, da bo za danes dovolj raznih presenečenj tipa podkupovanje policajev in obiskovanja prestižnih vinarij. Po kakih dvesto kilometrih vožnje nas zvečer čaka kamp v Odesi, dotlej pa si mogoče ogledamo še

kakšno zanimivost med potjo in to je to. Časa torej več kot dovolj. A smo na mejnem prehodu med Moldavijo in Ukrajino kaj kmalu ugotovili, da bo potrebno dodati kakšno uro in napraviti časovni "rebalans", kot bi o dodatnem pritoku denarja dejal finančnik. Na moldavski strani smo opravili v hitrih pol ure, skenirali so nam potne liste, preverili številke šasije avtomobila (najbrž, da ne bi kdo švercal spačka iz države, v kateri takih avtomobilov tako ali tako

ni), plačali smo po 5 lejev na avto, da so nas izpustili iz države in pred nami je bila Ukrajina.

Začetno navdušenje, ko smo se ustavili približno dvajseti v vrsti pred ukrajinskim mejnim prehodom, češ to bo šlo pa hitro, je po pol ure, ko se nismo premaknili niti za dvajset metrov, povsem splahnelo. Mejni prehod je bil totalno neorganiziran. Kakih petsto metrov naprej je stala neka vojakinja (mogoče tudi carinica) in delila neke obrazce

za izpolnit. Jezik seveda ruski ali ukrajinski, skratka nam nerazumljiv. Čakajoča klientela je bila običajna, kup Moldavcev, ki so odhajali na dopust na Črno morje, nekaj šleparjev in mi, "zahodnjaki", z nekakšnim čudom na štirih kolesih. Eni so se vozili mimo, druge so ustavljali ... Po kakšnih dveh urah smo z vročega sonca končno pripeljali v senco mejnega prehoda. Medtem ko so celo večnost vnašali podatke o nas in avtu, je spcialec malo pobrskal po prtljajniku in evo je, Ukrajine. A le za 20 kilometrov, saj je vmes še en moldavski ozemeljski pas, ki sega do Črnega morja. Na nekakšnem tranzitnem mejnem prehodu za nekaj kilometrov dobimo listek, na katerega je carinik ročno napisal število oseb v avtu. Da spotoma ne bi kakšnega naložili ..., al' kaj? Mimogrede, Staretu je carinik ponujal novega moskviča za spačka. Aljaž se za menjavo seveda ni odločil.

Takole smo več kot dve uri čakali v koloni na meji za ..., le kdo bi vedel zakaj? / Foto: Igor Kavčič

Omejitve podobne našim, ceste pa prav nič.

Radio Kranj, 97,3 Mhz

(www.radio-kranj.si/progrm.php)

V Temi dneva bomo govorili o ločenem zbiranju odpadkov od vrat do vrat. V oddaji, ki se začne ob 9.15, bomo k sodelovanju povabili tudi poslušalce. Ob 10.30 bomo poklicali v Linhartovo dvorano, ob 15.30 pa prisluhnite skupni informativni oddaji štirih gorenjskih radijskih postaj (Triglav, Sora, Gorenc in Kranj) Gorenjska gremo gor. V **soboto** dopoldne boste slišali, kaj prinaša program Tedna mladih. V Radijski nahrbtnik bomo pospravili program mednarodnega festivala gorniškega filma, povabili pa vas bomo tudi na Blegoš. V **nedeljo** po 9. uri prisluhnite Bistriškim tamburašem, po 13. uri pa prejmite Radijsko razglednico, pod katero se bo skupaj s svojimi sogovorniki iz Preddvora podpisala Petra. Gost **ponedeljkove** Se res poznamo ob 9.15 bo direktor Komunale Kranj Aleksander Sašo Zupan. Vsako dopoldne, od ponedeljka do petka, vam ponudimo tudi nasvet za zdravo življenje in pripravo kosila, po 12. uri pa lahko oddate mali oglas.

Radio Ognjišče, 102,3, 104,5 in 105,9 Mhz

(www.ognjisce.si/napovednik/napovednik.htm)

V **soboto** se bomo srečali s psihoterapevtom Bogdanom Žoržem. V oddaji (ob 11. uri) bomo nadaljevali s temo: o vzgojnem pristopu postavljanja meja. V **nedeljo** ob 20.30 se bomo v oddaji Sakralna glasba poklonili nedavno preminulemu kardinalu Tomažu Špidliku. **Ponedeljkova** 17. ura bo v studio pripeljala člane anonimnih alkoholikov, v oddaji ABC zabavne glasbe ob 19. uri pa bomo spoznavali glasbo kraljice soula Arethe Franklin, ki navdušuje tako džez kot pop, soul, gospel in R&B privržence.

Radio Triglav, 96,00 Mhz

(www.radiotriglav.si/spored/)

Doktor **Petek** bo ob 13.10 posvečen tradicionalni kitajski medicini. Ob 16. uri bo na vrsti Razgled s Triglava na občino Bled, glosa bo na sporedu ob 18.10, po 19. uri pa pogovorna oddaja s psihologom Andrejem Debeljakom. **Sobota** se bo začela z otroškim programom, zaključila pa po 19. uri z bolj duhovnim razmišljanjem. **Nedeljska** Triglavska kuharica po 9. uri vam bo ponudila nasvete pečenja na žaru, uro kasneje boste lahko slišali spomine zapornikov v nacističnih zaporih in taboriščih med drugo svetovno vojno, ob 13.10 pa bo naš gost klasični kitarist Mak Grgič. **Ponedeljek** bo športno obarvan, v torek ne preslišite ob 15.10 pregleda prostih delovnih mest, ob 16. uri pregleda dogodkov v občini Bohinj, v **sredo** pa ob isti uri pregleda dogodkov v občini Jesenice. **Četrtek** bomo ob 7. uri odkrivali 'Zaklade ljudske modrosti, popoldne bo v znamenju kulture, večer pa zimzelenih melodij.

Radio Potepuh, 91,0 Mhz (TELE-TV in SAT-TV)

(www.potepuh.com)

Od **ponedeljka** do **petka** vas v jutranjem programu, med 8. in 9. uro obveščamo o vremenskih razmerah, prometnih informacijah in kroniki, podamo pa vam tudi zanimive ponudbe potovanja in izletov v prihajajočih dneh. Vsako polno uro lahko prisluhnete predstavitev občin, turističnih destinacij in podjetij, ki vam ponujajo ideje za izlete in potovanja po Sloveniji. Ne pozabite pa tudi na redne tedenske oddaje: v **petek** NoControl ob 21. uri, v **ponedeljek** Zdravstveni kotic ob 12. uri, dve uri kasneje bo na sporedu Turistični podmladek, v **torok** Moja dežela ob 14. uri, v **sredo** ob isti uri pa Rože&Vrt. Skritemu mikrofonu prisluhnite v **torok** in v **četrtak** ob 12.50.

Radio Sora, 91,1 Mhz

(www.radio-sora.si)

Danes ob devetih bomo govorili o Tednu mladih v Kranju, ob enajstih pa o kolesarskem sejmu v Škofji Loki. V **soboto** dopoldne bomo ob pol enih predstavili kakšno od nevladnih organizacij, popoldne prepustili športu, zvečer pa lestivici Desetnica. Naš **nedeljski** gost ob devetih bo evropski poslanec Zoran Thaler, v kmetijski oddaji ob enajstih bomo govorili o siliranju trave, za sproščeno nedeljsko popoldne pa bo tokrat poskrbela Cvetka Vrhovec. V **ponedeljek** ob devetih bomo predstavili mediacijsko pisarno v Kranju, ob enajstih bodo na svoj račun prišli upokojenci. Aktualni bomo tudi v **torok**, sledili pa bodo še Vrelci zdravja in lepote ter Radovednost kot čednost, zvečer pa glasbeni vrtiljak. V **sredo** ob enajstih bomo v studiu gostili škofjeloškega župana Igorja Drakslerja, kasneje pa vas povabili še na letošnji Jazz Cerkno. Vabimo vas tudi k poslušanju skupne informativne oddaje gorenjskih radijskih postaj, ki jo bomo v prihodnjem tednu pripravljali v uredništvu Radia Sora. Tudi dve skupni Snopovi noči bosta v naši domeni: v noči na soboto bo Tina Javor gostila znane glasbenike, program za noč kasneje pa pripravljala Milena Miklavčič.

ZA KRATEK ČAS

KAJ NAM PRINAŠA TA TEDEN

8. maja 2010 Sobota Željko, Bono, Viktor	<i>Doživeli bomo zmago na osebnem področju, saj nam bo uspelo nekaj, kar si že dalj časa želimo, a nikoli nismo imeli dovolj poguma za tak podvig.</i>
9. maja 2010 Nedelja Gregor, Irma, Kekec	<i>V krogu domačih si bomo znali narediti lep dan, ki ga bomo kljub nepričakovanim dogodkom lepo preživeli. Neke besede bodo padle na plodna tla.</i>
10. maja 2010 Ponedeljek Antonin, Iza, Januš	<i>Splet okoliščin nas bo pripeljal do tega, da nas lahko samo resnica reši iz zagate. Molč ni vedno rešitev in ravno v pravnem času bodo tudi prave besede.</i>
11. maja 2010 Torek Žiga, Franka, Zdenko	<i>Večji del dneva bomo kovali načrt in v zadnji minuti naredili korak naprej. Ne bomo presenetili samo drugih, ampak tudi sami sebe.</i>
12. maja 2010 Sreda Pankracij, Polda, Nejče	<i>Bodimo pazljivi, da nam nepremišljene besede ne podrejo načrtov, ki smo jih tako skrbno in do potankosti načrtovali. Hitimo počasi.</i>
13. maja 2010 Četrtek Servacij, Vesna, Jasna	<i>Neka izjava nas bo presenetila ter hkrati zmedla in prav nič nam ne bo jasno. Pravijo, da kadar si zaljubljen, ima leto dve pomladi.</i>
14. maja 2010 Petek Bonifacij, Matija, Valjhun	<i>Uživali bomo čisto v vsaki malenkosti, ki nam jo prinaša ta dan. Najlepše in trajne vrednote so ravno skrite v majhnih in ne nujno na zunaj lepih paketih.</i>

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Odgovor nam pošljite do torika prihodnji teden na SMS pod šifro **uganka**, pripišite **rešitev + ime in priimek** na številko **031/69-11-11**, ali po pošti na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Pri domu potreben in najbolj teptan, v spominih pomemben, močno spoštovan.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS, in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Nagrado boste prejeli po pošti. Pravilna rešitev zadnje objavljene uganke se glasi **nasmeh**. Izžrebali smo **Ivano Kiršner** in **Tatjano Čeru**.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. marca - 21. aprila)
Veselili se boste sprememb na delovnem mestu. Ob pravem trenutku boste izrazili svoje mnenje in boste temu primerno tudi nagrajani. Med najbližjimi pričakujte malo napete odnose, ki se bodo do konca tedna sami po sebi uredili.

Bik (22. aprila - 20. maja)
V prihodnjih dneh boste imeli nepričakovane izdatke. Situacija vas bo res nekoliko vrgla iz tira, a ne za dolgo, saj boste kljub vsemu potegnili dobre rešitve. Kar se tiče vaših ljubezenskih zadev, ne prehitite dogodkov, saj trenutno ne morete nič spremeniti.

Dvojčka (21. maja - 21. junija)
Težavam, ki se vam obetajo na ljubezenskem področju, se ne boste izognili, ampak se boste z njimi spoprijeli. Kaj kdo hoče in kaj ne, je stvar dogovora. Ne jezite se za vsako malenkost in na življenje začnite gledati na bolj preprost način.

Rak (22. junija - 22. julija)
Hoteli boste spremeniti vse okoli sebe, saj z ničimer ne boste zadovoljni. Na koncu bodo stvari ostale take, kot so, saj še v pravem trenutku spoznate, da je bilo napačno le vaše razmišljanje in nepravna predstava določenih dejstev, ki jih nočete sprejeti.

Lev (23. julija - 23. avgusta)
Iskali boste vse izhode in se uspešno izognili vsem sporom, ki vam bodo čez teden prišli na pot. S starimi prijatelji boste znova navezali stike in prav veselo bo v vaši družbi. Prazna denarnica vas tokrat ne bo spravila v slabo voljo.

Devica (24. avgusta - 23. septembra)
Uradna pošta vam bo prinesla dobre novice. S tem se vam bo odprlo kar nekaj poslovnih poti. Bodite malo potrpežljivi, kmalu se boste zelo veselili nad svojimi uspehi. Razmišljali boste o spremembah pri ljubezni, a vseeno boste še malo počakali.

Tehtnica (24. septembra - 23. oktobra)
O nekem dogodku si boste naredili svojo predstavo, a vse bo veliko bolj preprosto, kot ste si mislili. Konfliktu, ki se ga bojite, se boste izognili na eleganten način. V ljubezni imate vse v redu, in glejte, da tako tudi ostane.

Škorpion (24. oktobra - 22. novembra)
Veliko truda boste vložili v neki projekt in bili na koncu uspešni in zadovoljni. Brez premora se boste takoj angažirali na drugem področju. Pričakujte pa, da vam bo zaradi tega zmanjkalo časa za druge stvari. Sreda bo vaš dober dan, zato bodite pozorni.

Strelec (23. novembra - 21. decembra)
Želeli si boste sprememb in vse boste naredili, da bo do tega res prišlo. Ujeli boste vsako priložnost in obeta se vam niz prijetnih dogodkov. Delovno boste sicer zaradi tega popustili, a ne bo nobene posebne škode. Novice vas razveselijo.

Kozorog (22. decembra - 20. januarja)
Spremembe, ki se vam obetajo, bodo pozitivne, čeprav tega ne boste takoj opazili. Strah, ki ga boste ob tem občutili, bo odveč, in še v pravem trenutku se boste zavedali, da ste pripravljeni na vse, kar vam prinaša prihodnost. Presenečenje ...

Vodnar (21. januarja - 19. februarja)
Radi bi prehiteli svojo usodo, a kot boste kmalu spoznali, to ni mogoče. Kljub temu se boste zelo potrudili in bili na koncu vseeno zadovoljni. Vašo najbližjo okolico boste spravili v slabo voljo, vendar vam ne bodo dali možnosti, da bi to ponavljali.

Ribi (20. februarja - 20. marca)
Ker boste spet pretiravali pri zapravljanju denarja, se na posledice tega kar pripravite. V poslovno-delovnem krogu boste naleteli na nerazumevanje in vložiti boste morali precej truda, da bodo poslušali vaše načrte. Kaj hočete, to bo le zato, da pokažete, kako ste pogumni.

TANJA ODGOVARJA

"1990"

Zanima me ljubezen, ali se bo vrnila nazaj, in če bo, ali bo tako, kot je bilo prej? Zanima me tudi uspeh na faksu. Ali sem se prav odločila? Mi bo uspelo še letos kupiti avto? Kaj pa prijateljica, bova za vedno ostali tako povezani? Želim še obilo uspehov v prihodnje, saj so tvoji odgovori marsikomu v pomoč. Prav kmalu se ti bo zveza obnovila in kar nekaj časa se boš imela spet lepo. A zgodilo se bo nekaj, česar niti pod razno ne pričakuješ. Začela se boš spreminjati in s tem ceniti drugačne vrednote. Veliko bo takih, ki jih v njem ne boš našla. Vedno je imel za tebe premalo časa, ni ti stal ob strani, kadar si potrebovala njegovo oporo. Zvezo boš sama prekinila in povem ti, da se boš počutila zelo sproščeno in polna energije.

Pozabila boš na vsa razočaranja, zaradi katerih nisi več imela upanja po iskreni ljubezni. Vem, da sedaj, ko ti je hudo, tega ne verjameš, a čas bo pokazal svoje. Faks boš končala uspešno in odločila si se pravilno. Čez približno dve leti se ti kaže že šolanje, o katerem pa sedaj še ne razmišljaš. Željo po svojem avtomobilu imaš zelo veliko in izpolni se ti že v poletju, lahko že v koncu tega meseca. Prijateljica, ki jo imaš, je iskrena in vajino prijateljstvo je vsekakor trajno, saj obe v vajin odnos veliko vlagata. Upam, da bo tudi tebi moj odgovor v pomoč. Lepo se imej.

"1991"

Tudi jaz se obračam na tebe in te prosim, da pogledaš, kako mi kaj kaže v prihodnosti. Bom z bivšim fantom spet

prišla skupaj in začela znova? Bom obnovila neko prijateljstvo, ki se je prekinilo zaradi vmešavanja drugih, ali najraje pustim na miru? Hvala.

Glede šolanja ne vidim posebnih preprek, le glej, da ne pozabiš na učenje, ker se toliko obremenjuješ z ljubeznijo. Večkrat bosta poskušala obnoviti zvezo, potem pa ti bo pot prekrizala oseba, ki je še ne poznaš. Sedaj, ko to veš, se nikar ne obremenjuj že vnaprej in ne delaj zaključkov kar brez prave osnove. Ravno zaradi takih stvari si velikokrat slabe volje čisto brez potrebe. V nobenem primeru ne moreš prehiteti časa, zato se lepo prepusti toku vsakdana in uživaj življenje tako, kot se ti ponuja. Glede prekinjenega prijateljstva ti svetujem, da zadevo pustiš na miru. Če bi to bilo res tisto

pravo, se ne bi smelo dvomiti o tvojih besedah, kot se sicer je. V primeru, da se spet začneš družiti, bo prav kmalu spet prišlo do razdora. Odločitev je na tvoji strani, morda potrebuješ še eno izkušnjo. Lep pozdrav.

"Matura 2010"

Imam ogromno vprašanj. Najbolj pa me trenutno skrbi zaradi šole. Ali bom uspešno opravila maturo in če bom sprejeta tja, kamor si želim. Hvala za pomoč. Cilj, ki si si ga zastavila, ni previsok in odločila si se prav. Matura se bliskovito približuje, uspešno jo boš opravila. Sprejeta boš tam, kjer si želiš. Želim ti vse lepo in srečno.

Elektronski naslov, kamor lahko pošljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

Nedelja, 16. maja 2010

Štart ob 11. uri,
pred Mercator centrom Kranj Primskovo

www.tourism-kranj.si
www.kklub-sava.si

GORENJSKI GLAS	DOLG OZEK PLAMEN OGNJA	IVERNA PLOŠČA	PEVKA AVSENAK	SKUPEK PLINOV, KI JIH VDIHAVAMO	ELIZABETH TAYLOR	KEMIJSKA RAZTOPINA	SPREMLJEVALCI EROSA	SODNI TERMIN	GORENJSKI GLAS	PEVKA MAROLT	PRIPADNIK APAČEV	LAVO ČERMELJ	OSEBA, KI LICITIRA	PESNICA ČERNEJ	SODNI SESTAV
RASTLINA Z ZIMZELNIMI LISTI	25								MESTO V TEKSASU					12	
UVODNA GLASBA K OPERI			24					20	KRAJ PRI TRSTU REKA V SRBIJI	2					
BIRA, ZBIRKA					IT. MESTO PRI NOVI GORICI							KOSITER NEČLOVESKOST			
TV VODITELJICA ŽNIDARŠIČ				9		ŠKATLA ZA TOBAK TANJŠA DESKA									
LOJZE KOLMAN			OFICIR	KRPA, ZAPLATA ADRESAR				1		IGRALEC ZALOKAR	LETNI GOZDNI POSEK UROŠ BERGANT			15	
JAKOST	22						GLASBENIK CLAPTON	DEL POSTELJNINE TEŽKA BOLEZEN		23				ENEJ (LATINSKI ZAPIS)	ŠAHOVSKI VELEMOJSTER PIRC
SESTAVIL: F. KALAN	ŽENA ALEK-SANDRA VELIKEGA	NEPROFESIONALLEC BRUS ZA BRUŠENJE KOSE		11					IZDELKI ZA NOŠNJO NA NOGAH ZMEDA					4	
VINSKA SORTA, ROZE					REKA MED IRANOM IN ARMENIJO OJAČENJE						GODRNJAV ČLOVEK			30	
STAR IZRAZ ZA TRN		28				KRAJ PRI OPATJI POMOTA, ZABLODA		29		TRDA KOVINA (TI)	GRŠKI BOG VOJNE PRILOGA DELA ZA ŽENSKO				
PREBIVALEC KENJE												17	ANGELINA JOLIE LESENA TALNA OBLOGA		
UMETNIK, KI RIŠE	5					13	ZAREBRNICA	IZVLEČEK IZ GLANKOV, SINOPSIS	8						
RIMSKI KRALJ					PANJ, STOR			PROSTOR ZA SEKANJE DRV	SERVIRNI PLADENJ OKVARA					PRITOK SAVE PRI MEDVODAH	SNOV, MATERIJA
SIMBOL ZA NIKELJ		10	KONČNA OBDELAVA ZA LEPSI VIDEZ BLAGA	SOSEDA IRAČANKE AFRIŠKA ANTILOPA						6	LUKA V SEVERNEM JADRANU ČASOVNO OBDOBJE			7	
OKRAS NA ANTIČNIH STEBRIH						NASELJE NA KOROSKEM IND. PESNIK (RABIN-DRANATH)		27						KOVANJE PAVEL ORAZEM	
APRETURA DALLAS ROKSANA SINOPSA TAGORE	PASTIRSKO PLEME	OBZIR DO POKOJNIH STROJ												ODRSKO GLASBENO DELO	19
NATURA, PRIRODA	21						ORANJE CERKVENO GLASBILO				DRŽAVNI PRAVNIK				
ZNAMKA NEMSKIH AVTOMOBILOV				3	NAGON BAZA PODATKOV			16							
BIKOBORC															
OTOČJE PRI NOVI GVINEJI	14				LADJA AR-GONAVTOV IRENA KOHONT										
DAROVALEC								26							
ODISEJEVA DOMOVINA				18											ENAKI ČRKI

"TALENT NA CESTI"
207 ZA NEVERJETNIH 9.990 €

PEUGEOT 207

AVTOHIŠA KAVČIČ d.o.o.
Milje 45 - 4212 Visoko
Tel. 04 275 93 00

PAKET DOBRODOŠLICA
Eno leto brezplačno vodenje osebnega računa!

080 17 50 | Več ugodnosti poišči na <http://paketi.nkbn.si>

Nova KBM
Tisoč zгод, ena banka.

NOVO

SKLENITE NOVO PRIJATELJSTVO AVTOMOBILSKA ZAVAROVANJA Z NOVO ODŠKODNINSKO ASISTENCO

V primerih, ko je škoda povzročil zavarovavec druge zavarovalnice, si zagotovite hitro in kakovostno reševanje odškodninskega zahtevka pri zavarovalnici povzročitelja, Adriatic Slovenica vam prihrani vse odvečne poti in skrbi. In še več! Vaš osebni skrbnik vas bo obveščal o reševanju odškodninskega zahtevka in za vas uredil vse, da bo odškodnina izplačana hitro.

Mar ni to dober temelj za sklenitev novega prijateljstva?

AdriaticSlovenica AS
www.adriatic-slovenica.si
PE KRANJ, Kidričeva cesta 2, Kranj, T: 04 28 170 00, F: 04 28 170 10

- Nagrade:
- nagrada - promocijski paket, nagrado podarja Nova KBM;
 - nagrada - promocijski paket, nagrado podarja Adriatic Slovenica;
 - nagrada - promocijski paket, nagrado podarja Adriatic Slovenica;
 - nagrada - promocijski paket, nagrado podarja Adriatic Slovenica;
 - nagrada - športni nahrbtnik Peugeot, nagrado podarja Avtohiša Kavčič;
 - nagrada - dežnik Peugeot, nagrado podarja Avtohiša Kavčič;
 - nagrada - majica Peugeot, nagrado podarja Avtohiša Kavčič.
- Rešitve križanke (nagradno geslo, vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 19. maja 2010, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

DRUŽABNA KRONIKA

PANTERJEVE ŠAPE

Desa Muck je spisala nov roman, znani hujšajo na očeh slovenske javnosti, brez razburljivih in sladk(orn)ih telenovel pač ne gre. Hrvatje stavijo na Umag, avstrijski Štajerci pa na panterjeve šape.

Alenka Brun

Desa Muck se je odločila, da nam tokrat svoj nov mladinski roman **Nebo v očesu lipicanca** predstavi kar v Lipici, kjer se zgodba romana tudi dogaja. Pripoveduje o treh najstnikih, dveh dekletih in fantu, dopolnjujejo pa jo čudovite fotografije lipicancev, ki jih je za knjigo iz svojega bogatega arhiva prispevala Kobilarna Lipica.

In ko smo že pri bralnem 'razvedrilu', se dotaknimo še televizijskega. Maj bo na Televiziji Slovenija precej **evrovijski**, saj si boste v 21 dneh lahko ogledali kar osem oddaj,

povezanih s to tematiko, v jutranji oddaji **Dobro jutro** pa bodo po novem ob ponedeljkih gledalci lahko spremljali, kako bo pet znanih Slovencev šest tednov hujšalo. Slovenska kraljica jodlanja **Brigita Vrhovnik** si je zadala, da bo izgubila dvajset kilogramov, **Otu Pestnerju** hujšanje predstavlja življenjski projekt, koroška igralka **Magdalena Kropiunig** je možu obljubila, da bo izgubila sedem kilogramov, **Vili Resnik** bi rad zmanjšal obseg trebuha, radijec **Gregor Škoflek** pa želi na tehtnici dvomestno številko. Na POP TV pa bodo svoje gledalce že prihodnji teden razveselili z novo telenovelico, mehiško **Čarovnijo ljubezni**, kakšen teden kasneje pa še z venezuelskimi **Iskricami**

mi v očeh. V Čarovniji ljubezni Maria Jose komaj čaka, da se poroči z Alejandrom Lombardom. Sledijo zarote, naklep umora, jok in stok in za las nekdo uide smrti. V **Iskricah** pa boste spoznali Serrana, revnega vodovodnega inštalaterja, ki ima rad stave in igre na srečo. Zgodba se dramatično zapleta. Vzhodno od raja po venezuelsko pač.

Naši sosede so se odločili za drugačen razvedrilni pristop, **Slovenci** imamo pa (trenutno) poroke. Gorenjci pripravljamo Grajsko, medtem ko so na Ptujju pred kratkim izpeljali že **3. Starorimsko poroko**, hkrati pa so izkoristili priložnost in odprli zunanje bazene Termalnega Parka. Tako so naznanili, da se je za-

čela poletna sezona. **Hrvatje** veliko stavijo na Umaginaton, novo ime za dogodke, in nameravajo Umag popeljati v vrh hrvaških party destinacij. 28. maja že gostijo DJ-ja **Fatboy Slima**. **Avstrijski Štajerci** pa so izumili pečat kakovosti, ki označuje družinam prijazne namestitvene objekte. Ne boste verjeli: po novem ima objekt lahko pri njih **od tri do pet panterjevih šap**. Otroško varstvo, popusti in otroške restavracije so od treh šap naprej samoumevne. V štirih šapah malčke pričakujejo še varuška, tematski večeri in izposoja koles. V prenočiščih s petimi šapami pa bodisi živalski vrt z domačimi živalmi, varen plavalni bazen ali all-inclusive bar s sokovi.

Desa Muck je izdala nov mladinski roman **Nebo v očesu lipicanca**. / Foto: arhiv organizatorja

Oto se je odločil, da bo hujšal pred očmi javnosti. Na fotografiji s soprogo Majo. / Foto: Tina Dokl

Naši predstavniki Evrosonga: Ansambel Žlindra & Kalamari so pred nedavnim gostovali na Nizozemskem.

/ Foto: arhiv RTV SLO

Voditelji Evrosonga v Oslu: Haddy Jatou N'jie, Erik Solbakken in Nadia Hasnaoui. Spremljali jih bomo 25., 27. in 29. maja letos. / Foto: arhiv RTV SLO

Na fotografiji sta David Zepeda in Chantal Andere iz telenovele **Sortilegio** (Čarovnija ljubezni). / Foto: arhiv Pop TV

Zair Montes in Carlota Guillermo Haydona pa srečamo v **Si Me Miran Tus Ojos** (Iskrice v očeh). / Foto: arhiv Pop TV

VRTIMO GLOBUS

Navdušena očka

Igralec **Matt Damon** in njegova žena **Luciana** jeseni pričakujeta že četrtega otroka. "Cele dneve sem delal, nato v fitnes in spat. Ko je prišla Isabella, sem začel prej hoditi domov, ker sem želel videti hčerko, preden gre spat," opisuje, kako mu je družina spremenila življenje. Svo-

jega petega otroka pa s partnerko **Anno Hansen** pričakuje kolesar **Lance Armstrong**. Zanj je že odprl račun na twitterju: "Imam dve roki, dve nogi, vzdevek in sem dolg pet centimetrov. Se vidimo oktobra!"

Prevaral ženo

"Najin zakon je omadeževala moja nezvestoba. Želim biti iskren in pošten. Obnašal sem se neodgovorno," je javno priznal zvezdnik serije **Kosti David Boreanaz**, devet let poročen z **Jaime Bergman**. Za ta korak se je odločil, da je utišal nekdanjo ljubico, ki mu je grozila, da se bo obrnila na medije, če njenega molka ne bo plačal. Zdaj se bo posvetil reševanju zakona: "Poskušava popraviti, kar je bilo močno načeto."

Moda ameriških žensk

V newyorškem Metropolitanskem muzeju so organizirali tradicionalno druženje Costume Institute Gala, kjer se v vsem svojem sijaju pokažejo zvezde iz sveta mode, glasbe, filma, televizije. Proslavili so odprtje razstave **American Woman: Fashioning a National Identity**, ki prikazuje žensko stilsko revolucijo od leta 1890 do 1940 in kako je ta vplivala na oblačenje ameriških žensk danes. Gostiteljici sta bili urednica ameriškega **Vogua Anna Wintour** (na sliki) in medijska kraljica **Oprah Winfrey**.

Zabaval jih je predsednik

Ameriški predsednik **Barack Obama** se je na tradicionalni večerji za novinarje v Beli hiši prelevil v komika. "Bilo je zanimivo leto. Veliko vzponov in padcev, edino pri mojih ratingih, tam so bili samo padci," se je pošalil na svoj račun. Večerje, ki je eden pomembnejših družabnih dogodkov v Washingtonu, so se udeležili tudi režiser **Steven Spielberg**, igralca **Morgan Freeman** in **Alec Baldwin**, pevka **Jessica Simpson** in profesionalni komik **Jay Leno**.

Milenka Kramberger in **Sebastjan Murko** s Ptujja sta bila letošnja srečneža, ki sta se poročila po starorimskem običaju. / Foto: arhiv Terme Ptuj